Și spun aceasta, că fiecare dintre voi zice: Eu sunt al lui Pavel, iar eu sunt al lui Apollo, iar eu sunt al lui Chefa, iar eu sunt al lui Hristos! Oare s-a împărțit Hristos? Nu cumva s-a răstignit Pavel pentru voi ? Sau fost-ați botezați în numele lui Pavel? (I Corinteni, 1., 12 - 13)

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

Anul III, Nr.8/9
aug - sept. 1993
24 pagini - 100 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINĂ

Circulație în afara României : AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

MISTERUL CONTINUITĂȚII

Nu încetăm să ne închipuim - câți dintre noi își mai îngăduie luxul amintirilor personale ? - cum arăta presa românească interbelică. Statisticile lipsesc, colecțiile sunt incomplete, citatele, rare, și marile figuri, uitate, dar sentimentul că nu ne mai ridicăm la nivelul celor de atunci nu ține de reflexul idealizant, paseist, ci de jalea evidentă a zilei de azi. Că se scria inegal, e firesc, dacă ne gândim la fundalul sociologic al exploziei de presă pe care România a cunoscut-o după Marea Unire. Majoritatea "gazetelor" - multe dintre ele efemere, deci cu atât mai greu evocabile - erau scrise de țărani cu diplome apusene, de funcționari ministeriali dornici să-și flateze guvernul, de avangardiști evrei, de socialiști excitați sau de literați rătăciți în politică. În mare, s-ar putea spune că actualii făcători de presă românească corespund aceleiași tipologii. Și totuși, diferențele de ton, de altitudine și de atitudine sunt enorme. Pe atunci, instituțiile noastre - începând cu Universitatea și terminând cu Justiția sau Presa - nu-și puteau reproșa decât tinerețea (și eventualul diletantism legat de aceasta), dar niciodată - ca acum - incompetența, iresponsabilitatea, reaua-voință sau apatia. Și tot pe atunci, exista în țară o elită intelectuală de dreapta, dispărută aproape total în urma etnocidului bolșevic. Diferențele nu se limitează, din păcate, la sfera instituțională sau la mentalitatea grupului dominant, ci trec și pe planul imaginarului colectiv. Într-o societate cu rânduială tradițională, șocul modernității era complet amortizat de mitul omului învățat. Eruditul, savantul, teologul, universitarul, filozoful, jurnalistul de mare clasă, toate aceste ipostaze ale autorității culturale sau spirituale erau - deși mesianizate cu acordul uneori vanitos al respectivilor - impozante, directoare și creatoare de opinie. Astăzi nu mai există nici personalități de calibrul acelora, dar nici un public în stare să le consacre, să le respecte și să le urmeze.

Sigur că se vor găsi unele capete de afiș ponosit care vor spune că l-au citit, cu privirea de acum, pe un Nae Ionescu și au fost dezamăgiți. Acest tip de judecată depreciativă înflorește mai cu seamă în presa stângistă a momentului, care se ocupă frenetic cu demolarea dreptei intelectuale interbelice. Chestiunea e prost pusă. Când comuniștii ne sufocau cu date comparative ancorate în anul fatidic 1939 (în raport cu care producția sărise în aer de 20, 30 sau 80 de ori), ei comiteau un fals de proporții, bazat pe condamnarea ideologică a "vechiului regim": dacă trecutul murise, dinamica lui globală trebuia înghețată la punctul zero al noii cronologii. După același tipic decontextualizat (bazat pe regresul dialecticii către mecanism) dezamăgiții de azi îl situează pe Nae Ionescu (dar și pe alții) într-un fel de ochean întors. Acești critici de ocazie - care sunt gata să o facă pe proștii pentru că se cred, sărmanii, mai deștepți decât toți - uită că dacă generația formată de Nae Ionescu nu ar fi fost obligată să aleagă între pușcărie și exil, discipolii săi i-ar fi ridicat moștenirea până la un punct care nu le-ar mai fi permis lor, acum, să deplîngă "limitele" magistrului. Dacă Mircea Eliade ar fi rămas în țară, Universitatea din Chigaco nu ar fi fost neapărat orfană, dar Bucureștiul ar fi devenit, cu siguranță, capitala istoriei comparate a religiilor, așa cum fusese, o vreme, cea a bizantiologiei. Acest tip de scenariu răsturnat ar putea fi aplicat tuturor colaboratorilor "Gândirii", pe care i-a așteptat nu

(continuare în pag.2)

ANDREI ZIMBREANU

REEDUCAREA DE LA AIUD pag.6

IN CĂUTAREA LEGIUNII PIERDUTE pag.8

DICTATURA IMAGINII pag.10

LUMEA ARABĂ ADEVĂR SI PREJUDECATA pag.18-19

DREPTUL LA REPLICA

Domnule Redactor - Sef,

Îmi permit să vă adresez textul ce urmează, cu rugămintea să binevoiți a-l publica în proximul număr, ca drept de replică la articolul din **Puncte Cardinale** (Mai 1993, pag.14) în care este citat numele meu. Cunoscând personalitatea D-voastră, sunt încredințat că nu veți pregeta să-l acceptați, deși știu -din proprie experiență - că diferite publicații din România de astăzi nu respectă această regulă elementară. Cu mulțumiri anticipate și deosebită stimă,

Duiliu Sfințescu

" Mișcarea Legionară a devenit un capital care *trebuie furat."*
("Gazeta de Vest". Mai 1993)

Redactorul D-voastră, cel cu o sumedenie de pseudonime, scrie: "Domnii Duiliu Sfințescu (Franța) și Simion Ghinea (România) sînt cei cărora le revin ...atât meritul cît și răspunderea recentei apariții a volumului intitulat *Din luptele tineretului român* (1919-1939)".

Realitatea este cu totul diferită de versiunea "ilustrului" redactor. Se impune deci necesitatea prezentei replici. Iată, în rezumat, ce s-a petrecut. Am conceput și alcătuit acest volum adresat tineretului român de astăzi, ca o supremă datorie a vieții mele față de memoria întemeietorului Mișcării Legionare, pentru cei doi ani - ultimii din viața sa - în care mi-a îngăduit să mă aflu zi de zi pe lângă el.

Am pregătit și am adus filmele necesare pentru imprimerie, precum și o sumă importantă, în dolari, strânsă cu strădanie și sacrificii, pentru imprimarea a 13000 de exemplare în România. Neputând însă veni în țară decât pentru scurte perioade, am dat o procură și am lăsat acea suma, precizând că înțelegeam să iau în primire exemplarele integral plătite de mine și să le dau destinația pe care o socoteam potrivită cu scopul meu. Era dreptul meu incontestabil.

Profitând de anumite legături personale și ideologice cu împuternicitul meu, grupul D-lui Ghinea a pus pur și simplu stăpânire pe întregul stoc de cărți, care-mi aparținea de drept, și a lansat o difuziune nedorită de mine, la un preț de vânzare ridicat în mod arbitrar de la 600 la 1000 și 1500 de lei, realizând astfel un beneficiu considerabil. Pe truda mea, pe banii mei și împotriva voinței mele!

Cu inimaginabile greutăți, cu încă alte cheltuieli și mai cu seamă printr-o zbatere greu de suportat la vârsta mea, am izbutit să recuperez o parte din volume, dar acțiunea proiectată de mine, a rămas definitiv zădărnicită.

Restul articolului n-ar fi meritat nici un răspuns, autorul fiind prea bine cunoscut cititorilor D-voastră pentru suficiența și ifosul cu care abordează chestiuni ce depășesc modestul cadru al competenței și cunoștințelor de care dispune. În cazul de față, dumnealui critică lipsa unui pretins "profesionalism" (al său, desigur!), fără să fi pricepuț esențialul: spiritul în care a fost conceput și realizat volumul...

Exemple similare de astfel de comportament abundă înprolificai activitate redacțională. Așa, de pildă, în Puncte Cardinale din Februarie 1993 (pag.13), aduce critici revistei "Decembrie" erijându-se, prezumțios, ca dascăl, acolo unde s-ar fi cuvenit mai degrabă respect, admirație și dragoste (da, domnule redactor!) față de copiii care o scriu si care, cu avântul lor tineresc, l-ar putea apostrofa cândva zicându-i, de exmplu:"Dă-te jos de la catedră, Domnule! Unde ai învățat că Principele Alexandru Cantacuzino ar fi fost fiul Generalului" (Puncte Cardinale, Iunie 1993, pag.13).

Și tot în Puncte Cardinale (Mai 1993, pag.16), se dedă la cea mai deșănțată îngrămădire de adjective, batjocorind fără sfială generația mea și vădindu-se incapabil să o înțeleagă și să o respecte.

DUILIU SFINȚESCU

PRECIZĂRI NECESARE

De obicei **Dreptul la replică** se publică pur și simplu, fără precizări suplimentare din partea Redacției. Cu condiția, firește, ca el să cuprindă referiri clare și oneste, iar nu simple furii personale. Din păcate, autorul replicii de mai sus, domnul ing.dr.Duiliu Sfințescu, contravine condiției menționate. Considerațiile respective suferă de exces de orgoliu și de o înveninare greu de înțeles la adresa cuiva care, cu alte ocazii, chiar în paginile acestei reviste, a scris vorbele cele mai frumoase atât despre domnia-sa, cât și despre generația interbelică.

Redactorul în cauză, dl.Răzvan Codrescu, s-a străduit să fie nepărtinitor și să-și argumenteze afirmațiile. Noi nu credem că tocmai "suficiența", "ifosul" și "incompetența" sunt calitățile sale definitorii. Dacă ar fi fost așa, noi am fi fost primii care să luăm măsuri în consecință.

Exagerarea gradului de rudenie între Generalul Cantacuzino-Grănicerul și Prințul Alecu Cantacuzino reprezintă o scăpare cu totul lăturalnică și care nu știrbește cu nimic justețea criticii formulate în nota respectivă. Autorul nu se ocupa acolo de genealogia Cantacuzinilor, ci demasca confuzia între două personalități notorii, pe care "Noua Dreaptă" le topea într-una singură.

În privința revistei "Decembrie", nimeni n-a scris mai elogios despre ea, în mai multe rânduri, decât redactorul nostru. Reproșurile patetice ale domnului Sfințescu sunt fără obiect. În "Puncte cardinale" au și fost preluate de altfel, cu îngăduința realizatorilor, mai multe articole din publicația menționată, pe care cu toții continuăm să o prețuim.

În nota referitoare la volumul *Din luptele tineretului român*, redactorul nostru a formulat niște observații precise, lesne verificabile. Ne-am fi așteptat ca domnul Sfințescu să nu le eludeze, ci să aducă, eventual, explicații sau contraargumente. Impresia lipsei de profesionalism editorial n-ar fi trebuit să-l supere, domnia-sa nefiind editor propriu-zis, ci eminent inginer (deci foarte bun profesionist, dar în altă direcție).

Domnul Sfințescu se rezumă la o frază de început, deranjându-l probabil faptul că ar avea de împărțit "meritele" cu altcineva (respectiv cu domnul Simion Ghinea de la Fundația Buna-Vestire). Redactorul nostru-cum e și firesc- nu s-a gândit că editorul public al unei cărți s-ar putea să nu aibă nici un merit, nici o răspundere și nici un drept în privința cărții respective! Nimeni n-a îndrăznit să se gândească vreo clipă ca domnul Sfințescu, ce ține atât la calitatea de om principial, s-ar fi putut folosi de domnul Simion Ghinea doar ca de o unealtă, bună de azvârlit după întrebuințare ! Ne îngrozim la gândul că noi înșine am fi putut deveni astfel de "unelte".

Nu știm în ce-a constat exact "înțelegerea" dintre cei doi și nici nu ne interesează. Credem însă că domnul Sfințescu exagerează când afirmă ca volumul s-ar fi vândut și cu 1500 de lei. Noi am aflat câte ceva mai degrabă despre prețul de ...300 lei.

Cât despre ideea cuprinsă în *motto* ("Mișcarea Legionară a devenit un capital care trebuie furat"), domnul Sfințescu poate sta liniștit; noi nu umblăm să-i furăm "capitalul". Numai să aibă domnia-sa grijă să nu-l risipească singur...

Și, în încheiere, o constatare care ne-a întristat: se pare că domnul Sfințescu, asemenea cutărui personaj notoriu, preferă să aibă mai degrabă "slugi" decât "prieteni"...Noi nu i-am putut oferi, din păcate, decât prietenia noastră.

GABRIEL CONSTANTINESCU

(continuare din pag.1)

amurgul fertil al vieții în libertate, ci temnița politică.

Jocul cu ipotezele retroactive nu învie morții și nici duhul lor tutelar. Fapt este că plecăm din nou la drum cu o zestre împuținată și haotică. Dacă ar fi să mă rezum la obstacolele cele mai grave, aș aminti, în ordine: a.lipsa de cunoștințe: atâta timp cât noile generații școlare vor obține bacalaureatul fără să știe măcar crezul (niceo-constantinopolitan), ele nu vor putea avea nici un crez politic de dreapta; de aici, b. lipsa de oameni: pe lângă rarii supraviețuitori, noii sosiți sunt poate entuziaști, dar aproape niciodată suficient de instruiți pentru a putea contracara, cu argumente și referințe solide, sofismele și bibliografiile "subțiri" ale stângii post-comuniste; lucrurile se vor putea ameliora abia după ce Filozofia și Teologia vor produce două/trei promoții nearvunite marxismului sau ritualismului gol; c. lipsa de fonduri: când în România, marile averi se fac în contul "Securității de piață", când țiganul e împărat și primarul corupt, când bugetul cultural al Statului traduce interesele neocomunismului proteic și când Biserica însăși este epuizată de inflație, e greu să faci un cotidian de dreapta sau o presă ortodoxă percutantă, cu îndeajuns impact popular pentru a se putea finanța, pe termen mediu și lung; d. în ultimul rând, dar nu pe ultimul loc, lipsa unei drepte politice autentice: tot ceea ce ruinele comunismului au putut produce, în chip de dreaptă debilă, se cheamă "liberalism" - o doctrină confuză pentru toată lumea (începând cu "doctrinarii" ei), un elan dezordonat către înavuțirea promptă și, până una-alta, un prilej de dezbinare care completează, alături de schismele din PAC, deruta parțial camuflată a Convenției Democratice.

Există, chiar în prezența acestor lipsuri, sau datorită ei, destule temeiuri de speranță. Dar nu o speranță electorală, ci una religioasă, bazată pe categoria mistică a elementului național încă neafirmat. Că nu trebuie să încrucișăm brațele în așteptarea a ceea ce adversarii noștri ar numi "o erupție de iraționalism", e limpede ca lumina zilei. Pentru orice ins credincios, Dumnezeu lucrează necontenit, nestînjenit de prognozele omenești și de impasurile temporare ale istoriei. În chiar clipa aceasta, Duhul Sfânt făurește într-un număr nedefinit, dar suficient, de case românești, caracterele din care va țâșni, mâine, energia unei renașteri. Când am citit, de pildă, cartea despre Petre Țuțea scrisă de un tânăr teolog care abia a împlinit 20 de ani, mi-am spus: iată, noua generație a și răsărit, de nicăieri și de pretutindeni, din șoaptele unor învățători de taină, din clandestinitatea unor lecturi fugare, din misterul unei continuități spirituale care se țese pe deasupra ispitelor și a catastrofelor. Această *altă* continuitate, axată pe adevărata închidere a parantezei bolșevice și pe regăsirea stadiului atins de reflecția interbelică asupra identității naționale, această punte aruncată subit în fața ochilor noștri sceptici nu este decât lucrarea lui Hristos în sufletul unei românimi care învață, scârbită fiind de abuzul patriotard, să redevină ea însăși.

MISTERUL CONTINUITĂȚII

Există în noi, cei care ne-am adunat în jurul unei gândiri de dreapta, tentația de a face, cu risipă stilistică, cronica unui miracol așteptat. O asemenea digresiune visătoare trebuie oprită din start. Avem nevoie să ne strângem laolaltă, să ne cunoaștem, să organizăm acțiuni în largul societății pentru a nu rămâne captivi în plasa bunelor intenții care își ajung. Un singur exemplu: la toamnă se va organiza a treia Conferință Națională a Laicatului Ortodox. Iată un excelent prilej pentru a pregăti de acum, în paginile revistelor creștine sau în alte locuri, bazele unei strategii ortodoxe care să pună la lucru inteligențele și să contureze o pragmatică, inclusiv politică. Răspunsurile stau în capetele și sufletele tuturor celor care - crezând în Hristos și în valorile românești - s-au săturat nu numai de un oarecare Ion Iliescu, ci de minciuna în care se îngroapă, pe zi ce trce, destinul nostru colectiv.

ERA INSCENARILOR

Biserica este o instituţie sacră; ea urmăreşte mântuirea oamenilor, prin tainele instituite de Iisus, pe care le administrează credincioşilor. Aceasta este, după o expresie mai modernă a teologiei, dimensiunea ***verticală*** *a Bisericii. Dar Biserica are şi o dimensiune* ***orizontală****, extensiunea ei în lume, având ca scop apărarea individului, lupta împotriva nedreptăţilor, îngrijirea bolnavilor, consolarea celor nefericiţi, vizitarea celor din închisori, conform celor spuse de Iisus la Matei 25, 35-36:*

"Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau, străin am fost şi M-aţi ; gol am fost şi M-aţi primit îmbrăcat, bolnav am fost şi M-aţi cercetat, în temniţă am fost şi aţi venit la Mine".

Acesta este sensul care ne-a determinat să publicăm articolul de mai jos, pe care-l scoatem din ziarul ***The Washington Post,*** *de Marţi, 10 august 1993, sub titlul "Demianiuk's Uncertain fate: villain or victim", scris de Phillip Terzian. Extragem punctele esenţiale:*

"După cum ştie fiecare, D-l Demianuk s-a născut în sărăcie rurală, în Ucraina, a fost luat în armata sovietică în timpul celui de-al doilea război mondial şi făcut prizonier de Germani. Aici încetează certitudinile. D-l Demianiuk afirmă că a rămas prizonier la Nemţi; detractorii săi afirmă că a mers voluntar, ca paznic, la un lagăr de concentrare şi că a fost un faimos specimen de "Ivan cel Groaznic" la Treblinka. După război, vine în America şi lucrează 36 de ani la o fabrică de automobile din Cleveland, Ohio. Nu demult, i s-a retras cetăţenia de către Departamentul de Justiţie şi a fost extrădat Israelului, pe motiv că ar fi minţit în legătură cu trecutul lui, atunci când a acostat pe ţărmul Americii... De ce către Israel ? Răspunsul nu este greu de găsit: Statele Unite, Israel şi alte ţări au dezvoltat o energie deosebită în ultimii ani, cu scopul de a prinde şi pedepsi pe criminalii de război germani din 1939-45. În funcţie de punctul dumneavoastră de vedere, aceasta este o admirabilă formă de a cheltui banii contribuabililor, sau o curioasă formă de răzbunare tribală...

Nu cunosc însă nici un oficiu special al Departamentului de Justiţie american dedicat identificării, urmăririi şi arestării criminalilor de război sovietici de pe teritoriul Statelor Unite. Amintiţi-vă că Stalin a ucis mai multe milioane decât aliatul său Hitler, în acelaşi timp. Fireşte că Israelul nu are nici un interes în astfel de lucruri. Ceea ce este însă tulburător este complicitatea Statelor Unite. După toate standardurile americane, jurisdicţia Israelului în această problemă este foarte chinuită: D-l Demianiuk este acuzat de crimele făcute de un cetăţean sovietic la ordin german, în timpul războiului, în Polonia. Cum a putut fi el răpit, juridiceşte, de către Statele Unite, pus într-un proces - spectacol şi condamnat la moarte într-o ţară inventată în 1948, situată în Sudul Siriei şi în Estul Egiptului?! Las acest fapt descîlcirii de către istoricii uluiţi al viitorului. În orice caz, d-l Demianiuk a fost plasat pe o platformă în Israel, unde autobuzele încărcate cu copii de şcoală erau aduse să se zgăiască la el. După multe dramatice şi larg publicate acuzaţii, aduse de "martori oculari" din lagărele de concentrare, d-l Demianiuk a fost condamnat la spânzurătoare. Se întâmplă însă că astăzi există o deplină evidenţă că d-l Demianiuk (aşa cum el a susţinut mereu) nu a fost Ivan cel Groaznic şi Curtea Supremă a Israelului a anulat condamnarea. Spre a netezi puţin pasiunile extremiştilor locali, Curtea a cerut ca d-l Demianiuk să fie reţinut pentru un posibil proces pe alte acuzaţii, nenumite şi fără legătură cu cazul judecat. Bun, aceasta este calitatea justiţiei în unele locuri! Americanii, au dreptul, oricum, să pună unele întrebări pertinente: Cum se face că Departamentul de Justiţie american s-a lăsat angajat în facilitarea acţiunilor murdare ale unor puteri străine? Cum a fost chestionat Oficiul Special de Investigaţii şi directorul acestuia, Neal Sher, de către judecătorul federal, Thomas Wiseman, pentru procedură falsă, suprimând evidenţe pertinente şi minţind Curtea? În fine, care este standardul ce i s-a aplicat domnului Demianiuk, lăncezind în Israel, şi şeicului Omar Abdel Rahman, care plăteşte liniştit taxele în New Jersey ?

Domnul Demianiuk nu este un erou, dar dacă vreodată a fost cumva un ticălos, astăzi, cu siguranţă, este o victimă...Aceasta ne aminteşte de George Orwell, care scria odată că "răzbunarea este un act pe care-l comiţi atunci când eşti lipsit de putere; de îndată ce sensul de neputinţă a fost înlăturat, această dorinţă (de răzbunare - n.n.) se evaporă şi ea".

Acesta este articolul în punctele lui principale. Nimic esenţial nu a fost lăsat deoparte. Se impune însă un scurt comentariu: în 1991, deputatul de Ohio, James Traficant, într-o conferinţă de presă, a pus în faţa ziariştilor şi a publicului toate dovezile pe care s-a sprijinit Departamentul de Justiţie american atunci când l-a extrădat pe Demianiuk. E bine, chiar şi pentru cel mai novice dintre cei ce ne aflam în sală, era evident că aceste "dovezi" demonstrau că Demianiuk nu era, nici pe departe, Ivan cel Groaznic! Afirmaţia congresmanului Traficant era că, în acţiunea Justiţiei americane nu a fost vorba de o eroare judiciară, ci de încălcarea flagrantă, a celor mai elementare drepturi umane şi cetăţeneşti. Şi mai departe, el se întreba: "Dacă Justiţia acestei ţări nu ne apără de puterile din afara ei, cine apără atunci pe cetăţeanul american în faţa abuzurilor guvernelor exterioare?".

Am mai fost şocat atunci de un fapt: un paznic de la Treblinka, anchetat, judecat şi condamnat în Rusia, relata cum, în fiecare seară, trenurile aduceau sute de Evrei, pe care pznicii îi jefuiau, îi dezbrăcau la piele, şi, cu lovituri cnut, îi mânau în camerele de gazare. Nu se spunea însă nici un cuvânt despre ce se întâmpla după aceea cu acele sute de cadavre "din fiecare noapte"! Cum şi unde erau înmormântate, în ce fel erau arse, ce capacitate aveau cuptoarele ca să ardă sute de cadavre pe noapte?! Justiţia americană nu şi-a pus în nici un fel problema. Cu atât mai puţin cea sovietică sau cea evreiască...

Există însă un paralelism, aproape până la suprapunere, între procesul lui Demianiuk şi cel al Arhiepiscopului nostru, Valerian Trifa, de binecuvîntată memorie pentru Biserica Românească din exil. Şi la procesul lui, copiii de la şcolile evreeşti din SUA erau aduşi cu autobuzele ca să-l vadă pe "marele criminal" care, la început, ucisese câteva zeci de mii de Evrei (fapt ce s-a încercat a fi probat cu fotografii trucate în cel mai grosolan mod), apoi câteva sute, apoi câteva zeci, apoi câţiva (şi aceia nenumiţi şi neprecizaţi ca număr), ca în final să fie expulzat din America pentru că..."ar fi minţit" la sosirea lui în Statele Unite, nedeclarînd că făcuse parte dintr-o organizaţie "extremistă"!

Roata lui Ixion (Templul Muzelor, 1655)

DESPRE JUSTIŢIE ŞI DESPRE SIGURANŢA CETĂŢEANULUI

Un agent F.B.I., acoperit, a prevenit autorităţile americane că la Ambasada Română din Waschington s-a decis de către Ceauşescu acţiunea împotriva Arhiepiscopului nostru. Cel însărcinat cu aceasta era generalul Pacepa, lucru pe care el însuşi îl mărturiseşte în cartea sa "Orizonturi roşii". La proces, avocaţii Episcopiei noastre au cerut acest raport, despre care chiar agentul în cauză a informat Justiţia. La început, s-au lovit de un refuz total, nebazat pe nici un fel de lege, pentru că actele respective nu erau secrete (agentul semna cu un număr). Când s-a făcut scandal în presă, judecătorul a acceptat să ceară declaraţia. În clipa când actele cerute au fost produse în instanţă, nu se putea citi nimic pe ele: nu erau decât pagini negre! Justiţia cenzurase declaraţia agentului şi nu se mai vedea absolut nimic!

Cine gândeşte scenariile acestor procese împotriva unor oameni nevinovaţi? De ce Justiţia amercană le aplică, în pofida tuturor evidenţelor? Cum poate cineva, găsit nevinovat de acuzaţiile ce i se aduc într-un prosec, să fie reţinut pentru un alt proces, nebazat pe nici un fel de dovadă, ci doar pe prezumţia că, dacă nu a fost la Treblinka, o fi fost poate într-un alt lagăr?! De ce nu se spune adevărul în cazul Arhiepiscopului Valerian Trifa ? Principul adevărat al justiţiei democrate spune că " decât să fie arestat un nevinovat, mai bine să scape o sută de vinovaţi". Oare numai lucrează acest principiu? Sau lucrează cumva inversul lui: Decât să scape un vinovat, mai bine să arestezi o sută de nevinovaţi? Nu cumva ne întoarcem la justiţia de tip comunist, care a aplicat acest principiu la zeci şi sute de milioane de oameni nevinovaţi? Şi de ce se vorbeşte numai de Holocaustul evreese, de peste cincizeci de ani, dar nu se suflă un singur cuvânt despre Holocaustul de sute de milioane de creştini?

Autorul articolului, D-l Terzian, lasă întrebările lui pe seama "istoricilor uluiţi ai viitorului". Poate Biserica Hristos să facă acelaş lucru, sau are datoria să spună adevărul tare şi răspicat, fără a se teme de stânga internaţională?

Dumnezeu să-i apere pe creştini.

Pr. Gh.Calciu

N.B. După ce acest articol a fost terminat, Departamentul de Justiţie american a anunţat că în cursul săptămânii 15-22 septembrie se va îngădui revenirea lui Demianiuk în Statele Unite, temporar, dar pe o perioadă încă nedeterminată, până la stabilirea faptului dacă a fost sau nu paznic în vreun lagăr de concentrare. Este şi aceasta o mică victorie împotriva lungului lanţ de procese înscenate unor oameni nevinovaţi.

(Gh.C.)

Dl.Dr.Ion Zeană, de stirpe macedo-română, membru marcant al Mişcării Legionare, astăzi octogenar, a îndurat, pentru credinţa sa în Neam şi Cruce, 15 ani de detenţie neîntreruptă (1948-1963) în temniţele comuniste. Din suferinţa mărturisitoare a acelor ani s-au născut câteva cicluri de poezii , grupate sub titlul generic "Golgota românească". Ele reprezintă chintesenţa lirică a unei experienţe de cumplită memorie, integrându-se printre creaţiile "mentale" atât de emoţionante şi de semnificative din închisorile comuniste româneşti (alături de cele ale lui Radu Gyr, Nichifor Crainic, Constantin Oprişan, Sergiu Mandinescu, Ştefan Vlădoianu, Sergiu Grossu, Zahu Pană, Demostene Andronescu, Constantin Aurel Dragodan şi ale multor altora.). Precizăm că dl. Ionel Zeană este şi un asiduu traducător din marea poezie universală (Edgar A. Poe, Ch.Baudelaire ş.a.), precum şi un viguros polemist şi apologet al valorilor armâne.

Profiluri lirice

ION ZEANA

INSCRIPTIE DE CRESTET

Am scris aceste versuri dure,
În care scapără asemeni
Tăiş de fulger şi secure
Izbit în colţuroase cremeni
De viforâte Detunate
Şi-n care freamătă sub boltă,
Pe lângă crâncena-mi revoltă,
Şi jalea ţării sfâşiate -
Cu sânge, frate, şi cu lavă,
Pe-un zid de temniţă jilavă,
Pe-un zid de temniţă murdară,
În nopţi valpurgice când beam
Paharul de otravă-amară,
Pentru credinţa mea în Neam,
Pentru iubirea mea de Ţară.

GOLGOTA ROMANEASCA

Memoriei lui Nicolae Chisălicescu,
mort la Zarca din Aiud.

Ni-i trupul răstignit, bătut în cuie,
Sus pe Golgota pătimirii noastre.
Cucernic ca un schivnic gândul suie
Spre cerul limpezimilor albastre.

Pe crucea jertfei cutremurătoare,
Pe care mor şi visele şi anii,
Oftăm prelung în deznădejdi amare:
O, Eli, Eli, lama sabachtani!

Credinţa însă biruie năpasta,
Cădelniţându-şi ruga în tăcere.
Călăii ne străpung cu suliţi coasta
Şi ne adapă cu oţet şi fiere.

În urletele crâncenei gheene,
Din zvârcolirea cărnii sfâşiate,
Sclipeşte-n diamantul de pe gene
Lumina jertfei noastre ne-ntinate.

Pe creasta de văpaie a credinţei,
Noi ştim, în greaua zbatere-a durerii,
Că încolţeşte-n miezul suferinţei,
Grăuntele de foc al Învierii.

Ni-i ruga, Doamne, pură ca zambila
Şi chinul înfloreşte-n bucurie.
Revarsă-Ţi harul roditor şi mila
Pe fruntea stinsă de mucenicie!

În bunătatea Ta dumnezeiască,
Tămăduieşte-ne cu sfinte leacuri
Şi fă ca jertfa noastră să rodească,
Rotundă şi bogată peste veacuri!

SATANA STA PE GANDURI LA KREMLIN

Satana stă pe gânduri la Kremlin,
Presimte că sfârşitul lui e-aproape.
De ciudă bea pocale de venin
Şi ochii i se tulbură sub pleoape

Satana stă pe gânduri la Kremlin.
Sub tălpi, încins, pământul stă să-i crape,
Ca să-l înghită beznele deplin,
Căci ziua judecăţii e aproape.

Satana stă pe gânduri la Kremlin.
Copitele-i păroase-atârnă şchioape.
Sinistră noapte, vaier şi suspin
Se lasă pe pupilele-i mioape.

Şi ţipă cucuveaua pe Kremlin!

CANTEC DE LUPTATOR

Partizanilor anticomunişti
din munţii Făgăraşului,
conduşi de ing. Ion Gavrilă

Stau zi şi noapte-nfipt pe-această creastă,
Ţâşnit ca din adânc la o chemare;
Mi-e răzmeriţă inima sub coastă
Şi vulturi ochii împlântaţi în zare.

Ca să înfrunt uzbecii şi calmucii
Ce azi din trupul ţării se înfruptă,
M-am înfrăţit cu doina şi haiducii,
Mânat de-o sete aprigă de luptă.

De sus, de pe Negoiuri şi Parânge,
Mi-mbrăţişez şi ţara şi strămoşii.
Vuiesc în mine volburi mari de sânge
Şi plumbi descarc în fruntea fiarei roşii.

Sunt vifor şi nimic nu mă-nspăimântă:
Nici moartea şi nici iadul cel sinistru.
Aştept o zi de răzbunare sfântă,
Să-mi oglindesc privirile în Nistru.

Să pustiesc atâtea vechi blesteme
Şi hoardele flămânde şi nebune,
Să crească iar voievodale steme
Pe creştetul hotarelor străbune.

Mi-inima luceafăr sus pe creste
Şi-nfrunt hidosul stepelor balaur.
Visez o ţară nouă ca-n poveste
Şi mândră ca un măr domnesc de aur.

MILOSTIVIRE

Când sorb amare dumicaturi
Din ciorbe turburi ca un val,
Tu, Doamne, foamea mea o saturi
Cu pâinea unui ideal.

În ţarcul tristelor dumineci,
Mai triste ca un ţintirim,
Tu, Doamne, setea mi-o cumineci
Cu vinul unui vis sublim.

Când tremur rebegit de geruri
Şi mă sfinţesc de-atâta chin,
Tu, Doamne, mă-ncălzeşti din ceruri
Cu raza harului divin.

Şi, din albastra-ţi depărtare,
Îmi pui pe rănile ce dor,
Suprema binecuvântare
Şi leacul tămăduitor.

Când moartea umblă-aici flămândă
Şi temniţa-i un cimitir,
Tu pui în inima-mi plăpândă
Seninătate de martir.

Şi cum înfulec fără milă
Din terciul muced şi spurcat,
Tu pui în jertfa mea umilă
Sămânţa rodului bogat.

"EXTREMISMUL"

DE CENTRU

de Constantin Iorgulescu

Teoretic, oricine poate să-şi lase mustaţă; sau invers: dacă o are, poate pune briciul pe ea. Oricui i se poate întâmpla să-şi iasă din fire, într-o anume situaţie, să se simtă depăşit, să nu mai ţină cont de rutina pe care până atunci o luase drept convingere şi să facă astfel ceva de neimaginat până cu puţină vreme în urmă. Smulgerile din obişnuinţă sunt rare, dar se pot întâmpla şi celui mai conformist om, celui mai ascultător, mai temător de opinia celor din jur. Oricine poate să fie, într-o anume clipă, excedat, aruncat pur şi simplu în aer, de propria-i mediocritate acumulată, sau de obtuzitatea sâcâitoare a celor din jur, situaţie în care îi trăzneşte să ia o hotărâre extremă. Dar este el prin asta un extremist ? Evident nu. Poate însă fi calificat ca atare dacă revolta lui e cu adresă, dacă cei vizaţi sunt persoane "alese". Când răzvrătirea ia forme scrise, lucrul devine şi mai grav. Cu toată ştiuta drămuire a expresiei,cu toată parcimonia de lucru spus pe cinstite, obişnuit celor ce se ocupă profesional cu scrisul, calificativul de "extremist" se ţine fără dificultate, pentru că un scriitor revoltat poate fi un om ieşit din pepeni pe o suprafaţă mult mai mare. (Atenţie la tren!)

Lumea trăieşte, în mod obişnuit, cufundată în conformism. Preferă să uite, ca să nu gândească, să se mintă, ca să nu simtă. Dintr-o mie, unul se-ntâmplă s-ajungă la limită, să realizeze că e insultat de banal, de laşitatea comună, îndelung şi împreună cu ceilalţi, până atunci, suportată. Unul dintr-o mie ajunge să-şi dea seama că este pălmuit, agresat de mediocritate. Până şi răbdătorul om de rând ajunge să-şi dea sufletul, să se simtă sufocat de aglomerarea, pe capul lui, a lucrului comun (vezi tabletele săptămânale ale directorului Televiziunii) făcându-l să izbucnească, să se revolte, să nu mai suporte acest extremism al mediocrităţii paroxiste (vezi cazul Ceauşescu).

Nu cred că sunt singurul care m-am întrebat ce-ar zice poetul latin Horaţiu dacă ar vedea pe ce culmi a reuşit să se caţăre aurita lui cale de mijloc:"Aurea mediocritas"! Când spunea el asta, învăluind-o într-o bonomă şi ironică înţelegere n-avea cum să-şi închipuie că va veni o vreme când refuzul de a te închina nesemnificativului se va pedepsi cu moartea în gulag. N-avea cum.

Pe timpul lui nu existau puşcării şi se mai găseau valori certe, criterii de judecată. Mucius Scaevola, spartanul rege Leonida şi mulţi alţii aveau nume de eroi. Poetului, oricât de înclinat era spre hedonism, i-ar fi totuşi greu să înţeleagă răsturnarea criteriilor de apreciere, decăderea valorilor din zilele noastre, când cei mai sus citaţi ar cădea din înălţimi, ar fi striviţi sub oprobiul, bine dirijat, al mass-mediei. Scaevola ar fi prezentat ca un huligan, un legionar fanatic ce-a omorât un om încercînd să-l ucidă pe regele etrusc Porsenna, pentru gestul acestuia, obişnuit în practica diplomatică (războiul fiind diplomaţie cu alte mijloace) de a asedia Roma. Spartanul Leonida ar fi fost tratat, şi el, ca un extremist exaltat, care a preferat să moară, împreună cu toată trupa lui, decât să se lase "civilizat" de cei ce veneau din Asia.

Astăzi "oamenii serioşi" condamnă, şi individual şi în cor organizat, extremismul. Şi o fac sârguincios, pe toate tonurile (pentru toate urechile), folosind varii instrumente, de la semi-vocea persuasivă, suavă, până la ameninţarea directă, patriotică sau partinică, după circumsanţe. Dar cine sunt extremiştii? Cine sunt cei ce se bucură de atenţia spurcătorilor de înaltă calificare, oficială şi academică? Ce-i, de fapt, extremismul?

Definiţia din dicţionare nu ne poate fi de folos. Ea diferă în funcţie de autori şi epocă. Din felul în care ne e prezentat, extremismul pare a fi astăzi cel mai îngrozitor lucru, cel mai reprobabil. A fi în extremă însă înseamnă să te plasezi undeva la o bună distanţă de centru. Deci trebuie să existe acel reper la care să te poţi raporta. Plecând de la acel punct de referinţă, extremiştii sunt deci cei ce duc până la capăt, până la ultima consecinţă, o acţiune, o idee, o credinţă, un sentiment, o nebunie. Dar cine sunt cei care stabilesc ce e normal? Cine fixează, cu reală autoritate, etalonul? Urmărind cazurile particulare, văzând cum se fac aprecierile, cum se dau calificativele de extremist, nu se poate să nu ai serioase dubii privind calitatea judecăţii celor ce se instituie în judecători. De exemplu, palestinianul care aruncă cu pietre într-un soldat israelian este întotdeauna un extremist. Soldatul israelian care îl împuşcă e doar apărător al ordinii! Mulţimea exemplelor de felul acesta duce la concluzia că extremismul nu depinde, oricât ar indica-o cuvântul, de o poziţie, de o atitudine, ci de, o să vi se pară ciudat, să-i spunem "capacitatea de deranjare". Dar nu a oricui. Nimănui nu-i pasă dacă-i superi pe cei mici. Extremist devii dacă-i superi pe cei ce deţin puterea.

Bâlbâiala, agramatismul dar şi dispreţul pentru orice lucru cinstit, au făcut ca vorba să nu mai fie vorbă şi s-a ajuns, paradoxal, ca marile diferenţe de înţeles să fie exprimate nu de cuvintele golite de sensul propriu, ci de nuanţe, de subînţelesuri. Astfel tot terorist e socotit şi arabul care la volanul unei maşini încărcate cu explozibil se repede cu ea în mijlocul celor pe care-i socoteşte duşmanii neamului şi credinţei sale şi detonând sare în aer împreună cu ei , dar şi "trăgătorul de elită" sârb, cel care aşezat într-un loc ferit, ochteşte prin lunetă şi ucide bătrâni, femei, copii, tot ce-i cade în bătaia armei. În epoca noastră, nediscriminatorie, nimeni nu se obosesţe să facă diferenţa dintre cei doi; fanaticul ce-şi sacrifică viaţa pentru ce crede el că e lupta legitimă a neamului său şi celălalt, ucigaşul cu sânge rece, cel ce găseşte satisfacţie în crimă. Tot extremişti sunt socotiţi cei ce luptă în Armata republicană irlandeză. Nu se face nici o diferenţă între cei ce plasează încărcături explozive şi apoi le detonează de la distanţă şi cei ce declară greva foamei, o ţin până la moarte, până duc cu ei, dincolo, dorinţa, visul lor de eliberare a pământului strămoşesc.

Prea multă confuzie este în lume pentru ca să fie întâmplătoare. Ceva, evident, nu e bine. Şi, deşi se vede de la mare depărtare că se ignoră faptele şi se dă prioritate interpretărilor, se continuă, cu sporită insistenţă, în acelaşi mod ca şi când minciuna s-ar putea substitui, ar putea triumfa, până la urmă, asupra adevărului.

Ceva în puterea de judecată a lumii s-a alterat. Ceva ce nu pare să vină de la intelect, încă funcţional, dacă avem în vedere progresul ştiinţei, ci de la suflet. Acolo s-a cuibărit viermele. Se condamnă, aparent justificat, extremismul de orice fel, şi nu se face nici o distincţie între bine şi rău, ca şi când asta n-ar avea nici o importanţă. Astfel, sfinţii ajung în aceeaşi categorie cu teroriştii şi torţionarii; căci din categoria asta, a celor ce au înţeles să meargă până la capăt, urmând cuvântul celui ce a spus că cine îşi va pierde viaţa pentru adevăr, acela o va câştiga, fac parte toţi drepţii, de la primii creştini ce se lăsau sfâşiaţi de fiare în arene, spre desfătarea prostimii romane, şi până la trecătorii prin gulagurile comuniste, unde au răbdat şi murit cu milioanele, ca să nu-şi vândă sufletul, să nu devină "colaboratori" ai kagebeului din ţara respectivă.

Dar nu sunt numai ei. Mai sunt şi alte categorii de extremişti, dacă e să-i luăm numai după faptele lor cele ieşite din comun, după spiritul de renunţare ce-i caracterizează. Aşa sunt eruditii, savanţii, cărturarii, truditorii de zi şi noapte, întru cunoaştere, cei ce se străduiesc să-mbogăţească zestrea de cunoştinţe a lumii şi pentru asta sunt în stare să renunţe la tihna şi comoditatea statului la televizor, cu paharul de băutură alături. Mai sunt şi călugării, schimnicii, cei ce se ostenesc în post şi rugăciune pentru ca Dumnezeu să ierte păcatele lumii să n-o piardă ca odinioară pe Sodoma. Toţi aceştia, ducându-şi povara pâna la capătul puterilor, şi dincolo de ele, raportaţi la oamenii obişnuiţi, pot fi socotiţi extremişti. Dar poate un om cu inimă curată să-i condamne

Nediferenţierea între diferitele categorii de oameni ce se comportă altfel decât marea masă, veştejirea, subînţeleasă, a efortului şi sacrificiului convine celor ce, în mediocritatea lor, nu pot să exceleze în nici un domeniu. Pe aceştia îi vedem ades la televiziune, spunând ce nu ştiu şi explicând ce n-au înţeles. Dimensiunea de înălţime a eticii au convertit-o pe orizontală şi astfel, ajunsă pe mâna conducătorilor de ciurdă, e redusă la hăis şi cea. Şi ca şi când stupiditătile noastre ministeriale nu ne-ar fi de ajuns, îl auzim pe criticul literar ajuns comentator politic la Europa Liberă, declarând:"Extremismul de dreapta sau de stânga trebuie să intre sub incidenţa legii".(15 iulie 1993). Ce-i dreapta ? Ce-i stânga ? Ce-i lege în România ?

Condamnarea, fără discriminare, a extremismului pare să aparţină unei acţiuni bine susţinutede creere şi menţinere a confuziei. Nu se mai condamnă faptele ci doar excesul, adică maniera. La fel sunt legaţi la stâlpul infamiei bunii şi răii, înţelepţii şi nebunii, sfinţii şi sceleraţii. Toţi sunt extremişti. Condamnând toate excesele, dispare diferenţa dintre ele. Acesta e şi scopul, care nu pare nici neînsemnat, nici întâmplător. Astfel, zeci de milioane de victime, hăuri fără fund de suferinţe, rămân neştiute, necondamnate, nepedepsite. De aceea se stăruieşte, cât mai e timp să se şteargă urmele, să dispară diferenţa dintre călău şi victimă. Cu mare consum de mijloace se încearcă înocularea ideii responsabilităţii colective. Dacă nu ne-am sinucis, dacă am acceptat să trăim în comunism, toţi suntem vinovaţi de existenţa lui, deci de excesele lui. Călăii au exagerat cu tortura şi crima, se recunoaşte, dar şi victimele au exagerat cu răbdarea, nu? Să ştergem dèci cu buretele. Să ne facem că nu observăm că în lume, şi din această cauză, proliferează tortura, abuzul, violul, purificarea etnică, crima. Răuri de ură sunt întreţinute, sporite, canalizate, ca să rodească. Cum urmele de sânge nu se pot şterge, se proiectează acoperirea cu sânge a lumii întregi.

Doamne, ai milă de noi !

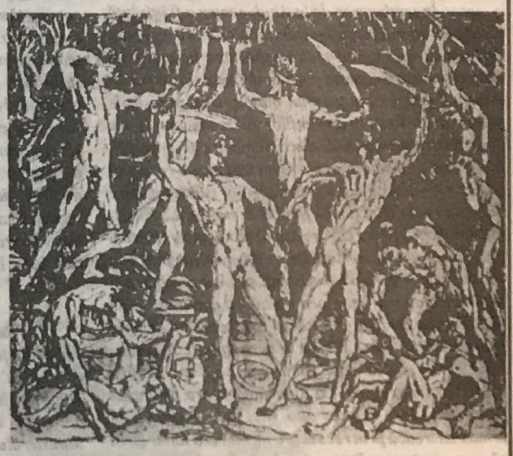

REEDUCAREA DE LA AIUD

Demostene Andronescu

Despre atrocitățile de nedescris săvârșite împotriva poporului român de regimul comunist, cu forța instaurat la noi după cel de-al doilea război mondial, s-a vorbit și s-a scris mult în ultimul timp. În vasta literatură memorialistică privind universul concentraționar românesc, apărută după decembrie '89, au fost denunțate torturile din timpul anchetelor din beciurile Securității, condițiile de detenție mai mult decât inumane din închisorile de execuție, regimul de exterminare din lagărele de muncă forțată (canal, mine, colonii de muncă etc.), precum și monstruozitățile de neimaginat minții omenești săvârșite în așa-numitul "experiment Pitești". Cu toată această abundență de destăinuiri, multe dintre aspectele drăcești acțiuni de dezumanizare și de siluire a conștințelor, acțiune inițiată și dirijată de la centru, nu au fost încă dezvăluite. Nu s-a scris și nu s-a pomenit încă nimic, sau aproape nimic, despre ceea ce a fost reeducarea de la Aiud, de exemplu. Începută în primăvara anului 1962 și continuată pe parcusul a aproape trei ani, această acțiune, adevărată crimă împotriva demnității umane a fost concepută și pusă în aplicare cu scopul de a ucide din punct de vedere moral pe cei mai înverșunați dușmani ai comunismului pentru ca, în eventualitatea în care, din motive conjuncturale, regimul ar fi fost nevoit să-i pună în libertate (ceea ce s-a și întâmplat de altfel), aceștia să nu mai constituie un pericol pentru el. Atât prin amploare (prin ea au trecut câteva mii de deținuți), cât și prin rezultatele pe care le-au avut (spectaculoase din punctul de vedere al regimului, dezastruase din punct de vedere uman), această acțiune a fost aproape tot atât de cumplită ca și reeducarea de la Pitești. Am fost întrebat odată, după decembrie '89, de un gazetar pare-mi-se, care a fost cea mai grea perioadă din viața mea de deținut politic. Până atunci nu mă gândisem să fac o ierarhizare a suferințelor îndurate de oameni în închisori, căci, dincolo de un anumit prag, dincolo de limitele omenescului, suferința nu mai poate fi evocată prin grade de comparație. Totul a fost neomenește de cumplit. A fost cumplită Jilava. A fost cumplită Gherla lui Goiciu. A fost cumplit Aiudul de pe vremea lui Dorobanțu și Coler. Toate ororile trăite în aceste închisori în perioadele respective s-au estompat în amintire și apar ca o imensă pată neagră. Și totuși, în acest infern uniform și continuu sunt unele intervale care se cască în memorie ca adevărate "găuri negre" ale ororii. O asemenea "gaură neagră" a fost și Aiudul ultimilor ani de detenție. Atunci, în timpul reeducării, aici s-a intrat cu cizma în sufletele oamenilor. Atunci au fost ucise vise și au fost împinse la sinucidere sute și mii de conștiințe. Cineva remarca, pe drept cuvânt, că, din acest punct de vedere, Aidul acelor ani "este frate geamăn cu Piteștiul".

În reeducarea de la Aiud, pentru a fi înfrântă rezistența oamenilor, au fost întrebuințate cu mai mult rafinament și cu mai multă subtilitate poate, toate metodele experimentate cu un deceniu în urmă la Pitești. Toate, mai puțin una: bătaia. Deși agresările fizice nu au lipsit (rezistenților la reeducare li s-a aplicat un regim exrem de dur: înfometare, frig, izolări, lanțuri etc.), la bătaie nu s-a recurs. Și nu s-a recurs la bătaie nu pentru că ucigașii de suflete ar fi devenit, între timp, mai umani, ci din cu totul alte motive. La Pitești toți subiecții asupra cărora s-a acționat erau tineri și toți erau proaspăt arestați. Deci, toți erau, din punct de vedere fizic, viguroși și rezistenți și, pentru a putea fi îngenunchiați mai ușor, era nevoie ca mai întâi să fie ruinați fizic. De aceea,la Pitești reeducarea a debutat prin aplicarea torturii fizice neîntrerupte și, în câteva luni, chiar și cele mai robuste exemplare au fost transformate în epave. La Aiud situația era, din acest punct de vedere, cu totul alta. Nici unul dintre cei ce urmau să treacă prin reeducare nu mai era tânăr și, în plus, majoritatea dintre ei (afară de cei arestați în 1958-1959) aveau în urma lor ani grei de temniță. Așa că din punct de vedere fizic toți erau la limita de jos a rezistenței. Apoi, la Aiud nu s-a recurs la bătaie și pentru că cei care au inițiat reeducarea voiau să dea acestei acțiuni un aspect legal și uman. Voiau, vezi Doamne, să recupereze materialul uman din închisori, pentru ca, purificat și recondiționat,să-l redea societății. De altfel, de acest lucru se făcea mare caz. Colonelul Crăciun, cel care a condus această acțiune, ori de câte ori inaugura un nou club (colectivele pregătite pentru reeducare erau, pretențios, numite cluburi) ținea să sublinieze cu o ironie nedisimulată acest lucru:" V-am adunat aici, laolaltă, să discutați între voi și să vă spălați rufele în familie", spunea el de fiecare dată. "Puteți să folosiți, unul împotriva altuia sau altora, în demascările pe care le veți face sau vi le veți face, toate cuvintele existente în vocabularul limbii române.Nu aveți însă voie să criticați regimul și, mai ales, nu aveți voie să vă bateți sau să vă omorâți între voi. Noi nu vrem să reedităm aici ceea ce s-a petrecut la Pitești, ci vrem, doar, să scoatem putregaiul din voi, pentru ca, purificați, să vă redăm societății".

Responsabilii cu reeducarea erau, deci, conștienți că nu cu bâta vor reuși să înfrângă rezistența morală a deținuților și să scoată, cum pretindeau, "putregaiul" din ei. După atâția ani de detenție și de tratament inuman, oamenii închisorilor deveniseră imuni la suferințele fizice. Cu cât asuprirea era mai mare, cu atât rezistența morală a celor asupriți creștea. Și acest lucru îl știau și asupritorii. În legătură cu aceasta îmi amintesc de o discuție pe care am avut-o cu un ofițer politic, cu câteva luni înainte de începerea reeducării. Pentru a sonda starea de spirit a deținuților, administrația închisorii, și îndeosebi ofițerii politici, ne scoteau periodic la achetă și, câteodată, cu unii dintre noi se străduiau să întrețină discuții oarecum amicale. Nu-mi mai amintesc exact cum a debutat și cum a evoluat discuția dar, la un moment dat, ofițerul respectiv, un căpitan pare-mi-se, a exclamat oarecum iritat: " Cum mama dracului mai puteți, mă, să rezistați atât?! Din ce fel de aluat sunteți făcuți de nimic nu vă atinge? Ne siliți să excogităm, pentru a vă veni de hac, fel de fel de pedepse și voi vă comportați de parcă nu mai aveți instinct de conservare. Nimic nu vă mai impresionează". "Nu ne mai impresionează nimic- am îndrăznit să-i răspund- pentru că nu mai avem nimic de pierdut. Ne-ați luat tot și luându-ne tot ați făcut din noi oameni cu adevărat liberi. Și ne comportăm ca atare". Nu a mai spus nimic. M-a privit lung și m-a expediat înapoi în celulă. Nu știu dacă ofițerul politic respectiv a înțeles ce am vrut eu să-i spun, însă, cu siguranță, superiorii lui știau acest lucru, pentru că Ministerul de Interne avea angajați, pe lângă torționarii și brutele care ne supravegheau, și colective de oameni școliți care observau și studiau comportamentul deținuților. Și de observațiile și de concluziile acestora au ținut, desigur, cont cei ce au conceput și organizat reeducarea. Aceștia au înțeles că, pentru a ne face din nou vulnerabili, vor fi nevoiți să ne restituie câte ceva din ceea ce ne luaseră. Și au început prin a ne reda speranța.

***

Reeducarea a început la Aiud, după cum am mai amintit deja, în primăvara anului 1962. Ea a fost însă, concepută și minuțios pregătită cu mult timp înainte. După unele indicii, se pare că această acțiune a fost hotărâtă în birourile Comitetului Central și ale Ministerului de Interne în același timp în care au fost hotărâte și masivele arestări din anii 1958-1959. După retragerea trupelor sovietice din România, comuniștii români au luat o serie de măsuri menite să intimideze populația și să preîntâmpine eventualele încercări de revoltă, pe de o parte, iar pe de altă parte, să dovedească Moscovei că regimul comunist din România este consolidat și că poate face față singur "reacțiunii interne". Printre măsurile luate atunci, se numără și arestările operate în perioada imediat următoare. Tot atunci însă, ei au hotărât și regimul care urma să fie aplicat tuturor celor din închisori pentru ca aceștia, atunci când se vor elibera (la termen sau, datorită conjuncturii, înainte de termen) să iasă din închisoare nu cu aură de eroi, ci stigmatizați și compromiși, încât să nu mai constituie un pericol pentru regimul comunist.

În acest scop, deținuții asupra cărora urma să se acționeze, au fost concentrați după apartenență politică și origine socială, în trei mari închisori: Aiud, Gherla și Botoșani. Nu știu cum a decurs acțiunea de reeducare în celelalte închisori, dar deținuților de la Aiud li s-a acordat, din acest punct de vedere, o atenție specială, deoarece aici erau întemnițați cei mai înverșunați adversari ai comunismului, în marea lor majoritate intelectuali.

La Aiud, pregătirea acestei acțiuni a început încă din vara anului 1958 prin schimbarea conducerii închisorii. Atunci, celebrul colonel Coler a fost înlocuit cu , nu mai puțin celebrul (tot) colonel Gheorghe Crăciun. Această schimbare nu a fost făcută întâmplător, ci a fost extrem de bine gândită, deoarece colonelul Crăciun era persoana cea mai indicată pentru ducerea la bun sfârșit a acțiunii ce se pregătea. Din acest punct de vedere, personajul este extrem de interesant și merită o succintă prezentare.

Colonelul Gheorghe Crăciun a fost în tinerețe muncitor cazangiu la atelierele CFR din Cluj. Încă de pe vremea când era elev al școlii de ucenici din cadrul acestor ateliere, el a luat parte activă la acțiunile antirevizioniste care au avut loc la Cluj în această perioadă și, cu această ocazie, s-a apropiat și a cunoscut îndeaproape pe unii dintre membrii mișcării studențești naționaliste din orașul de pe malurile Someșului , al cărui călău va deveni mai târziu. Înzestrat cu o oarecare inteligență și un deosebit talent oratoric, el s-a făcut remarcat printr-un discurs ținut cu ocazia unor manifestații care au avut loc împotriva Dictatului de la Viena. După cedarea Ardealului de Nord s-a refugiat la București și a lucrat ca muncitor cazangiu la atelierele Griviță. Nu se știe precis, dar s-ar putea ca în timpul războiului să se fi apropiat de firava mișcare comunistă, așa cum altădată se apropiase de mișcarea naționalistă. În orice caz, chiar dacă nu a avut contacte cu comuniștii înainte de 23 august 1944, după această dată i s-au revelat și lui, ca orișicărui semidoct (colonelul Crăciun era un perfect semidoct) "marile adevăruri comuniste". S-a înscris imediat în partidul comunist, pe care l-a slujit cu devotament de neofit până la prabușirea acestuia în decembrie '89. În 1945 a intrat în poliție și, datorită istețimii și abnegației lui, a ajuns în curând șef al Siguranței din Sibiu, iar după înființarea Securității, șef al Securității regiunii Brașov. În această calitate a organizat și condus expedițiile împotriva grupurilor de partizani din munții Fagăraș și i-au trecut prin mână majoritatea membrilor mișcării de rezistență anticomunistă arestați în Ardeal. Pe unii dintre aceștia îi va reîntâlni la Aiud și le va fi din nou năpastă. Arogant și sieși suficient ca orice semidoct ajuns stăpân pe destinele oamenilor, dur și lipsit de sensibilitate ca un comandant de lagăr de exterminare nazist, insensibil la suferințele și framântările sufletești ale oamenilor, colonelul Gheorghe Crăciun și-a îndeplinit cu prisosință misiunea ce i-a fost "încredințată de partid", aceea de a împinge la sinucidere conștiințele întemnițate la Aiud.

(va urma)

DREPTUL LA LEGITIMA APARARE IN DOCTRINA BISERICII ORTODOXE

In apărarea Căpitanului

Astăzi, după 55 de ani de la asasinarea mişelească a *Căpitanului*, oculta masonică, înspăimântată de o posibilă revigorare a *Mişcării Legionare*, aduce personalităţii lui *Corneliu Codreanu* cea mai perfidă acuzaţie: aceea de a nu fi fost un bun creştin! Discreditarea - cu "argumente" de ordin religios - a Căpitanului este arma secretă a inteligenţelor "de lojă", în faţa căreia tânărul creştin-ortodox nu ştie cum să se apere. Compromis fiind Căpitanul atunci şi *legionarismul* va primi indirect o lovitură mortală. Mesajul persuasiv al discreditării sună retoric cam aşa: Ce încredere poţi să ai tu, tinere român, în Mişcarea Legionară(considerată de profesorul Nae Ionescu drept "expresia politică a Ortodoxiei") al cărei Căpitan (conducător) a fost "un ucigaş", deşi el şi legionarii săi pretind că şi-au trăit întreaga viaţă după preceptele moralei evanghelice? Şi "eufemismele" acuzaţiilor au mers până acolo încât Oculta lansează pe toate canalele lozinca:"Legionarii şi Căpitanul lor au fost nişte criminali odioşi. Ţineau într-o mână crucea şi în cealaltă revolverul".

Oculta, care dispune de numeroşi "istorici de serviciu", uită faptul că *întreaga istorie a României ortodoxe a fost făcută de mari domnitori şi voievozi care şi-au apărat neamul şi credinţa străbună ţinând într-o mână crucea şi-n cealaltă sabia*! Dacă ar fi să ne luăm după logica talmudică a Ocultei, atunci chiar domnitorul *Stefan cel Mare şi Sfânt* (canonizat, deci, ca sfânt de către Biserica Ortodoxă Română) a fost "un legionar criminal", fiindcă a ucis păgâni cu sutele de mii. Să nu uităm că legionarii au fost *ultimii cruciaţi ai secolului XX* care şi-au apărat credinţa şi neamul, într-o vreme când masonismul şi bolşevismul începuseră atacurile pe faţă-armate! -împotriva Europei creştine! Când în Spania catolică şi în Rusia pravoslavnică "se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos", în România ortodoxă atacurile masono-bolşevice erau disimulate şi duse cu discreţie prin câţiva guvernanţi trădători de neam şi credinţă, aflaţi în slujba Ocultei, precum miniştrii *I.G.Duca şi Armand Călinescu*. Împotriva acestor doi călăi ai tineretului naţional-creştin, legionarii - *aflaţi în legitimă apărare* - au utilizat, în disperare de cauză, revolverul, după ce sute de camarazi ai Căpitanului fuseseră ucişi mişeleşte ca nişte câini, pentru simplul fapt că luptau pentru creştinismşi românism, într-o ţară profund creştină, sub faldurile masono-democraţiei. Crucea şi Evanghelia lui Hristos erau batjocorite, precum în Spania şi în Rusia bolşevică .

Acuzaţia perfidă adusă Căpitanului - care străbate ca un fir roşu toată ideologia antilegionară debitată astăzi la TVR şi în presa masonizată - speculează într-un mod "inteligent" faptul că în anul 1924 Corneliu Codreanu a împuşcat (şi omorât) pe prefectul de poliţie Manciu. După cum bine se cunoaşte, Căpitanul s-a aflat în *legitimă apărare*, situaţie confirmată şi de instanţa de judecată la procesul intentat, în urma căruia Corneliu Codreanu a fost achitat. Nu vom zăbovi asupra împrejurărilor care l-au determinat pe Căpitan *să*-şi apere viaţa cu revolverul, uzând de *dreptul de legitimă apărare* în faţa agresorului şi provocatorului Manciu, o coadă de topor manevrată de Ocultă. Nu vom discuta nici achitarea Căpitanului. Asupra acestor lucruri apele s-au limpezit încă de atunci, în anii interbelici, căci din punct de vedere juridic, al legilor făcute de oameni pentru oameni, dreptul de legitimă apărare este prevăzut în orice stat de drept din lume. Ideologii Ocultei au înţeles că pe acest teren achitarea Căpitanul nu mai poate fi pusă în discuţie. Dar au găsit totuşi un "punct slab" în care să atace: cum se justifică gestul, actul de autoapărare al Căpitanului în faţa lui Dumnezeu? Cu alte cuvinte, Oculta repetă ori de câte ori are prilejul întrebarea: Un om care se consideră un *bun creştin*, care trăieşte după morala creştin-ortodoxă (devenită morala de viaţă a legionarismului) poate să ucidă? Desigur că nu, s-au grăbit să răspundă hahamii Ocultei, care l-au tratat pe Căpitan într-un spirit pur talmudic, drept un criminal de rând care a încălcat porunca a VI-a a Decalogului:"Să nu ucizi". Deci, se naşte întrebarea, spun avocaţii Ocultei prin gura "teologului securist" Dan Zamfirescu: *Cum stăm cu creştinismul, cu păcatul omuciderii pe care Căpitanul l-a săvârşit, chiar dacă se afla în legitimă apărare?* Pe răspunsul la această talmudică întrebare (ce trădează în formulare *dialectica iudeo-fariseică*, prin care Mântuitorul Iisus Hristos a fost de atâtea ori ispitit) îşi construieşte Oculta eşafodajul "logic" pentru compromiterea Căpitanului.

Vom recunoaşte şi noi că, la prima vedere, acuzaţia de omucidere (şi, prin urmare, păcatul omuciderii) este oarecum întemeiată. Porunca a VI-a este clară:"Să nu ucizi". Or, Corneliu Codreanu a ucis pe Manciu. Cel care a scos pistolul înaintea Căpitanului şi a vrut să-l împuşte în plin proces, dar nu a mai apucat, fiindcă agerimea lui Corneliu Codreanu i-a răspuns tot cu un glonte, dar bine ţintit.

Apologia Căpitanului din punct de vedere al religiei creştin-ortodoxe se sprijină pe două elemente: 1)*CATEHISMUL* creştinului ortodox şi 2) *TEOLOGIA MORALA* ortodoxă. Doctrina Bisericii Ortodoxe cuprinde anumite diferenţieri şi graduaţii în explicarea Poruncii a VI-a. Duşmănia talmudică revărsată asupra Căpitanului de către ocultă este justificată doar în ochii trădătorilor de neam care au văzut în creştinismul practicat de Mişcarea Legionară un violent front de luptă antimasonic. Dar cei care, creştini fiind, vor vrea să-l cunoască,să-l înţeleagă şi să-l respecte pe Căpitan, vor trebui să pună deasupra "linia Bisericii", după cum însuşi a cerut-o Corneliu Codreanu. Aşa vom face şi noi în această apologie. Vom cerceta amănunţit ce spune Biserica Ortodoxă prin *CATEHISMUL* ortodox şi prin *TEOLOGIA MORALĂ* asupra Poruncii a VI-a din Decalog.

Catehismul Creştinului Ortodox, alcătuit şi publicat în anii interbelici de către, Irineu Mihălcescu, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei (profesor universitar şi Decan al Facultăţii de Teologie din Bucureşti) a fost reeditat în anul 1990 de Mitropolia Moldovei şi Bucovinei şi tipărit la Mănăstirea Neamţu. La pag.78, referitor la porunca a VI-a, Catehismul arată (cităm):

"Nu sunt vinovaţi de ucidere acei care apărându-şi viaţa, averea şi cinstea, ar face vreun rău sau chiar ar ucide pre cei care i-au atacat. Tot astfel nu sunt vinovaţi soldaţii cari ucid pe duşmani în răsboiu, căci ei îşi apără patria" (evident, aici este vorba de războiul de apărare - n.n.,S.A.).

Analizând cuvânt cu cuvânt acest paragraf catehetic, constatăm nevinovăţia Căpitanului, care în faţa agresorului Manciu şi-a apărat doar viaţa. Deşi paragraful mai enumără două valori ale demnităţii omului pe pământ*(averea* şi *cinstea*), în cazul Căpitanului *averea* sa era practic inexistentă(Corneliu Codreanu şi-a dus întreaga sa viaţă într-o desăvârşită modestie evanghelică; apoi să ne amintim şi de jurământul legionar al sărăciei acceptate liber, care a speriat de moarte lumea coruptă a politicianismului interbelic - identic cu cel de astăzi!!! - legământ prin care legionarul se declara împotriva luxului şi îmbuibării. Iar *cinstea* Căpitanului fusese de nenumărate ori călcată în picioare de către Manciu şi agenţii săi (lovirea peste faţă cu vâna de bou, provocări de tot felul, bătăi crunte şi torturi în arestul preventiv al Poliţiei din Iaşi etc.)

TEOLOGIA MORALĂ ORTODOXA, cuprinsă în doctrina Bisericii noastre creştin ortodoxe, este foarte precisă asupra diferenţierilor şi graduaţiilor discutate şi prezentate până aci. Pentru exemplificare vom lua un manual de Teologie Morală vechi de o sută de ani. Am evitat a face referiri la manualele şi tratatele de Teologie Morală elaborate în epoca interbelică - pe atunci profesor de Teologie Morală la Bucureşti era Şerban Ionescu, un eminent teolog şi un mare român. De ce? Tocmai pentru a nu fi suspectaţi de avocaţii Ocultei că am ales epoca în care legionarismul cucerise o Românie întreagă, atrăgând de partea sa şi pe mulţi teologi de mare valoare. Aşa că ne întoarcem la anul 1895, când la Bucureşti, la Tipografia "Cărţilor Bisericeşti", apărea *Manualul de Teologie Morală* alcătuit cu binecuvântarea I.P.S.Mitropolit Primat D.D.Ghenadie, de către smeritul între arhierei dr.Athanasie Mironescu Craioveanu, profesor de Morală Creştină la Universitatea din Bucureşti.

La cap.II (secţiunea a treia), intitulat "Practica virtuţilor creştine în raport cu apropele", articolul II.158 tratează despre "Păcatele împotriva datoriei de a se îngriji pentru trupul şi sănătatea aproapelui.Omorul". Dr. Athanasie Mironescu explicitează chiar *dreptul de legitimă apărare*. La pag.716-717 stă scris aşa:

"Sunt unele cazuri extraordinare, în care datorii mai înalte fac a fi ertat a ucide pre altul. Acele cazuri sînt următoarele (vom cita doar cazul prim, ce tratează dreptul de legitimă apărare, al doilea caz tratînd despre războiul de apărare al unui stat subiect ce nu interesează aici; într-un material viitor vom analiza legitimitatea "Războiului Sfânt" împotriva bolşevismului început sub Mareşalul Antonescu, la 22 iunie 1941, război care - sub forme ascunse - continuă şi astăzi - (n.n., S.A.):

I. DREPTUL LA LEGITIMĂ APĂRARE. Dragostea către noi înşine cere în general a purta grijă mai întâi de viaţa noastră şi prin urmare în caz de pericol a ne sili să o apărăm chiar cu riscul de a pierde viaţa altuia care ne atacă pe nedrept. Cel ce se află în asemenea situaţie nu tinde a ridica viaţa altuia, ci a păstra dupre datorie pre a sa. Uciderea eventuală a agresorului este o consecinţă imediată şi prevăzută a nelegiuirii sale, iar nicidecum o nedreptate vrednică de osândă, căci o maximă de drept zice:<<Scienti et volenti non fit injuria>>.

Totuşi trebuie a observa că cel atacat cu nedrept e scutit în acest caz de vina uciderii numai dacă a întrebuinţat întâi toate mijloacele de apărare, cum e fuga de agresor, apoi rănirea lui. Numai când acestea au rămas fără efect, atunci poate fi în drept a ucide pe agresor. Aceste principii servesc de normă şi când e vorba de apăra viaţa altuia de agresorii ce o ameninţă".

Lecturând acest pasaj, observăm că trebuie să facem o singură verificare faptică pentru ca gestul de *autoapărare* al Căpitanului faţă de agresorul Manciu să nu fie considerat de Teologia Morală ca omucidere. Sî anume dacă faţă de Manciu au fost întrebuinţate toate mijloacele de apărare, cum e fuga de agresor, apoi "rănirea lui". Se ştie că ani de-a rândul Căpitanul a fost provocat şi hăituit pe străzi, ca un câine, de către Manciu. Niciodată nu a răspuns în vreun fel; aceasta i-ar fi adus agresorului (bine plătit de Ocultă), motive de a-l aresta şi închide. A suportat cele mai mari umilinţe, chiar şi atunci când întreaga studenţime era cu ochii pe el. Mereu a preferat "fuga de agresor", aşa cum prevede articolul II.158 al *Teologiei Morale*. Despre rănirea lui Manciu de către Căpitan nu se poate vorbi .În timpul cât a fost hăituit şi provocat, o asemenea rănire a unui reprezentant al legii într-o ţară în care Oculta masonică îşi făcea de cap cu aprobarea tacită a regelui Carol al II-lea, ar fi însemnat arestarea şi condamnarea la moarte a lui Corneliu Codreanu. Rănirea lui Manciu în sala de proces, când acesta a scos pistolul pentru a-l împuşca pe Căpitanul luat prin surprindere, era practic imposibilă. Era clară atunci intenţia lui Manciu de a-l ucide pe Codreanu. Dacă nu ar fi ripostat cu precizie şi doar l-ar fi rănit, să zicem, pe agresor, atunci Căpitanul ar fi fost secerat de o rafală de gloanţe trase de Manciu şi gloata de poliţişti care se năpustiseră asupra unui om nevinovat, chemat în acea sală de tribunal ca să depună mărturie la un simplu proces. După cum se vede, logica talmudică a hahamilor Ocultei este inoperantă: Căpitanul - "martirul românismului" - aflat în ceata dreptilor şi mucenicilor lui Hristos, *este achitat şi în faţa lui Dumnezeu.*

SILVIU ALUPEI

ÎN CAUTAREA LEGIUNII PIERDUTE

Ne-am tocit condeiul încercând să explicăm, de aproape trei ani încoace, în paginile acestei reviste, opiniile şi poziţia noastră faţă de problema legionară. Iată însă că, ori de câte ori se petrec lucruri care duc la creşterea tensiunii între taberele legionare, se dovedeşte că n-am fost câtuşi de puţin crezuţi sau înţeleşi. Poziţia noastră pare incomodă pentru mai toată lumea: antilegionarii ne califică drept legionari, legionarii simişti ne califică drept antisimişti, iar legionarii antisimişti, mai ales în ultima vreme, ne acuză de simism; s-a formulat chiar şi părerea că n-am fi, de fapt, decât unelte "camuflate" ale puterii actuale (v.Numărul din mai a.c.al rev."Mişcarea", p.3)!

Ne-am hotărât deci, în cele ce urmează, să revenim - pentru ultima oară în mod special - asupra acestei probleme, nu pentru a o pune în termeni noi (căci nu ne considerăm poziţia modificată sau depăşită), nici pentru a ne "dezvinovăţi" faţă de cineva (căci nu ne recunoaştem vreo vină în această privinţă), nici pentru a ne căpăta vreun capital politic sau publicistic (căci nu vorbim în numele vreunui partid şi nu reprezentăm vreo publicaţie cu ambiţii de largă popularitate). Singura motivaţie a acestui demers este fidelitatea faţă de cele câteva mii de cititori constanţi pe care ni i-am dobândit. Într-o lume supusă tuturor confuziilor, am vrea să nu existe confuzie şi în ce ne priveşte, cel puţin în rândurile celor care tind spre acelaşi ideal generic al dreptei creştine.

Ţinem să precizăm, din capul locului, că poziţia noastră faţă de legionarism nu se arată "incomodă" doar pentru adversarii sau prietenii noştri mai mult sau mai puţin conjuncturali, ci şi pentru noi înşine (ne-ar fi fost mult mai "comod" să eludăm problema legionară sau să ne înscriem într-o tabără anume, făţiş sau camuflat, cum au înţeles să procedeze alte publicaţii înrudite). Dar nu "comoditatea" sau vreun interes practic imediat ne-au călăuzit în aceşti ani (şi cititorii noştri oneşti credem că o pot oricând confirma)...

Când, spre sfârşitul anului 1991, după ce ne-am desluşit principiile generale, creştine şi naţionale, am început să abordăm de-a dreptul problema legionară (care până atunci nu fusese atinsă decât de îndrăzneaţa şi controversata "Gazetă de Vest"), toată "lumea legionară" ne-a primit cu simpatie. Dat tot de atunci au început şi socotelile greşite cu privire la "confiscarea" partinică a "Punctelor cardinale". "Independenţa" noastră de atitudine a fost tratată când ca etichetă formală, când ca simplu...moft! Nu că am fi vreo publicaţie importantă, dar care alta (în afara "Gazetei de Vest") ar mai fi fost dispusă, aici în ţară, să-şi asume "oprobiul" majorităţii, făcând apologia directă, chiar de pe poziţii de dreapta, a unor personalităţi sau valori legionare? "Sunt de-ai noştri!", s-a rostit cu satisfacţie în anumite medii. Dar vai, în spatele acestui "de-ai noştri" se ascundea demult o tragedie înveninată!

Pentru că am început, în mod firesc, prin a evoca figura de apostol şi martir a lui Corneliu Z.Codreanu, întemeietorul şi "Căpitanul" Mişcării Legionare (v.Numerele 12-1991 şi 1/13-1992), găsindu-l noi pe Horia Sima mai puţin reprezentativ în ansamblu, anumite cercuri radical antisimiste au crezut că am putea să ne circumscriem lor. Pentru ele "de-ai noştri" însemna nu oameni cu vederi sau simpatii legionare de principiu, ci partizani ai unei forme de sectarism legionar (definite prin opoziţia radicală faţă de "Comandant" şi faţă de "camarazii" care înţeleseseră să-l urmeze). Aşa se face că un personaj notoriu în exil, care astăzi ne încondeiază cu cele mai înveninate epitete, s-a deranjat atunci să ne contacteze cordial şi să ne ceară îngăduinţa de a răspândi pe aiurea, sub formă de broşuri fotocopiate, articolele noastre despre Căpitan, însoţite de pateticul său "acord" introductiv. Un alt respectabil octogenar din ţară, macedonean, aparţinând aceleiaşi tabere, ne-a adresat o epistolă interminabilă, retorică şi măgulitoare, a cărei copie a ajuns - nu ştim pe ce cale - şi la legionarii din tabăra opusă. Reacţia nu a întârziat să apară; ba chiar un sârguincios şi înverşunat editor "simist" din Florida a găsit de cuviinţă să răspundă într-o carte întreagă(!), reproşurile şi acuzaţiile la adresa autorului încrucişându-se cu cele la adresa noastră, prin simpla deducţie că am împărtăşi aceeaşi atitudine. Am căutat să ne explicăm poziţia proprie, cât am putut de limpede şi de ferm; a se vedea, între altele, ***Scrisoarea deschisă către bătrânii legionari*** *(Nr.2/14-1992),* ***O precizare în treacăt*** *(Nr.11/23-1992) sau* ***Ispita "aflărilor în treabă"*** *(Nr.4/28-1993). Dar se pare că fiecare a înţeles numai* ***ce a vrut*** *să înţeleagă! Spre a risipi bănuiala neîndreptăţită că am face partizanat antisimist, am acceptat apropierea de "Gazeta de Vest", impunându-ne însă aceeaşi linie de echilibru. Însă colaborarea sporadică a subsemnatului cu publicaţia timişoreană (unde s-a trezit la un moment dat, fără să fie întrebat, şi-n caseta redacţională) a stârnit alte îndoieli cu privire la poziţia noastră... În vremea din urmă, pentru că am înţeles să ne ţinem departe de campania pătimaşă dezlănţuită din mai multe direcţii (atât legionare, cât şi nelegionare) împotriva lui Horia Sima (răposat între timp), ne-am atras toate fulgerele taberei antisimiste. În fine, modestul necrolog pe care "Punctele Cardinale" i l-au făcut lui Horia Sima (v.Nr.6/30-1993), a nemulţumit ambele tabere: unii ne-au reproşat că nu l-am lăudat destul, iar alţii că l-am lăudat prea tare! Nimeni nu pare dispus să renunţe, nici în al doisprezecelea ceas, la ranchiuni, exaltări şi prejudecăţi. Astfel că, deşi am avut dorinţa sinceră de a încerca o mediere rezonabilă şi de a salva esenţa atemporală a legionarismului autentic, noi am ajuns să fim priviţi cu ostilitate atât dinspre stânga, cât şi dinspre diviziunile sectariste ale dreptei.*

Ne-am îngăduit acest expozeu, aparent oţios, pentru că în el se regăsesc câteva aspecte simptomatice ale răului de care suferă astăzi o mare parte din lumea românească (şi care îi atinge, din păcate, până şi pe supraviţuitorii de elită ai lumii vechi, ce se pretind călăuziţi de...spiritul creştin!): dezbinarea, suspiciunea, superficialitatea, îndârjirea, nerealismul şi inflexibilitatea. La noi totul se arată radicalizat; nu mai există nuanţe între alb şi negru. Chiar când ne considerăm anticomunişti, procedăm adesea cam tot în felul comuniştilor: ***"Cine nu e cu noi, e împotriva noastră"****... Acest exclusivism pătimaş al punctelor de vedere riscă să ne ducă la faliment naţional; el denotă o maladie deopotrivă morală şi intelectuală. Sîntem tot mai bolnavi de necuminecare.*

Toate astea nu le spunem pentru că am pretinde că sîntem singurii "sănătoşi "(şi, oricum, "sănătatea" şi "boala" nu reflectă întotdeauna merite sau culpe personale!). S-ar putea să fim deopotrivă "bolnavi", dar cel puţin ne străduim să luptăm cu "boala", încercând să ne facem din asta în început de merit. Deocamdată sîntem nemulţumiţi de noi înşine. Dacă am fi desăvârşiţi (cum zic unii că ne-am pretinde), atunci am fi reuşit să ne facem înţeleşi până acum şi să anulăm animozităţile. Dar aşa, nu sîntem decât nişte bieţi tînjitori după desăvârşire...

Poziţia noastră în problema legionară nu ştim dacă este întru totul corectă sau incorectă, eficientă sau ineficientă. Tot ce putem afirma categoric este că am susţinut-o cu bună-credinţă şi în mod dezinteresat. Ea nu se traduce în termeni sofisticaţi şi rămâne de mirare cum de ceva atât de simplu poate stârni atâtea neînţelegeri!

Dacă revenim, nu o facem atât cu iluzia de a-i convinge pe vechii legionari, astăzi septuagenari şi octogenari, cât pentru a mu-i lăsa pradă confuziei pe cei din generaţiile mai noi (şi mai ales pe cei foarte tineri), de la care sîntem îndreptăţiţi să aşteptăm - dacă Dumnezeu o va îngădui -o viitoare resurecţie a dreptei creştine. Ar fi păcat ca tânărul naţionalism românesc să-şi bâjbâie puţinătatea pe un teren minat de patimi, suspiciuni şi prejudecăţi. Trecutul trebuie să fie un far, iar nu un handicap (aşa cum tinde să devină astăzi). Pe noi nu ne interesează decât tangenţial acea latură a legionarismului care a devenit deja ***istorie****, ci ne preocupă acea latură de* ***eternă actualitate****; nu* ***faptele****, ci* ***principiile*** *(care pot şi trebuie să redevină lucrătoare). Refuzăm, altfel spus, să ne împotmolim în fenomen şi să-i ignorăm esenţa, cum fac cei ce vrăjmăşesc legionarismul, precum şi cei ce îl slujesc fără discernământ.*

Reformulăm aşadar, în mod sistematic, convingerile care continuă să ne călăuzească în atitudinea noastră faţă de problema legionară (cu precizarea că semnatarul acestor rânduri nu vorbeşte doar în numele său, ci în numele întregii redacţii a "Punctelor cardinale", căreia îi rămâne foarte îndatorat):

1) Pentru noi Mişcarea Legionară, aşa cum a fost concepută şi realizată de Corneliu Z.Codreanu, reprezintă expresia cea mai strălucită şi originală a dreptei creştine româneşti. În latura sa exterioară, ea reprezintă o formă istorică de cristalizare a acestei drepte creştine, în mod fatal tributară epocii în care s-a manifestat. În latura sa interioară, ea reprezintă un fond de principii sănătoase, cu valoare eternă. Structurile organizatorice şi formele de manifestare ale vechii Mişcări Legionare, purtând inevitabil pecetea unei epoci apuse, s-ar putea să nu mai fie viabile astăzi; principiile legionarismului, credinţele şi ideile care constituie baza lui moral-spirituală, rămân însă juste şi mereu actuale, mai ales în vremurile de criză naţională.

2) Dacă se pune problema unei recuperări a legionarismului (nu ca un capitol de istorie, ci ca un mod de trăire în istorie), atunci trebuie să facem cu înţelepciune distincţie între partea lui de efemer şi partea lui de veşnicie. Nu trebuie să împovărăm cu tot dinadinsul nişte principii vii cu balastul inutil al unor forme perimate. Nu trebuie să ne înfundăm orbeşte în factologia istorică, ci să ne ridicăm cu discernământ deasupra ei, până la înălţimea principiilor care o transcend. Dacă ***spiritul legionar*** *va redeveni viu şi lucrător în lumea românească, atunci el îşi va crea singur formele exterioare necesare, adecvate momentului actual. Altminteri, dacă relativizăm spiritul şi absolutizăm vechile forme, pradă unor nostalgii nerealiste, vom risca să cădem într-o nouă parodie a "formelor fără fond" - inconsistente, inactuale şi astfel ineficiente.*

3) Trebuie să ne străduim a salva ceea ce este de salvat din legionarism, fără să ne îngrijorăm că nu putem salva chiar totul. Timpul cerne lucrurile adesea independent de noi. Ca orice întreprindere omenească, Mişcarea Legionară a avut virtuţile, dar şi scăparile ei. Pe noi nu trebuie să ne intereseze astăzi stabilirea de vinovăţii şi eventuala plata tardivă a unor poliţe, ci valorificarea actuală a ceea ce a fost cu adevărat pozitiv şi exemplar în aventura complexa a unei generaţii deopotrivă tragice şi eroice. Admirând virtuţile precumpănitoare, nu vom fi totuşi orbi în faţa scăderilor. Constatând scăderile, nu vom putea totuşi desconsidera virtuţile. Se cade să tragem învăţăturile folositoare şi din unele şi din celelalte. Imuabil în principii, legionarismul este perfectibil în formele în care acestea se traduc. Istoria, în genere, nu este domeniul perfecţiunii, dar ea poate şi trebuie să fie domeniu al ***aspiraţiei spre perfecţiune.*** *Adesea greşim şi întotdeauna rămâne loc de mai bine. Dar nu ne putem îmbunătăţi decât dacă avem tăria să ne recunoaştem omeneştile greşeli (săvârşite cu voie sau fără voie), căci nu atât greşeala e gravă, cât nerecunoaşterea sau chiar repetarea ei.*

4) Că legionarismul s-a compromis sau a fost compromis mai ales după moartea lui Corneliu Codreanu - aceasta este purul ***fapt****, dincolo de orice posibile explicaţii cauzale sau contextuale. Constatarea acestui fapt nu trebuie însă să ne ducă la concluzia că Mişcarea ar fi fost una până în 1938 şi alta după aceea! Este vorba de aceeaşi oştire (şi, în mare, de aceiaşi soldaţi); ceea ce s-a schimbat, din motive obiective, au fost pe de o parte generalii, iar pe de altă parte condiţiile luptei. Iar dacă în cele din urmă, cel puţin pe plan exterior, războiul a fost pierdut, asta nu* *(continuare în pag.9)*

Răzvan Codrescu

O "PUNERE LA PUNCT" a UNEI GRESITE "PUNERI LA PUNCT"!

Cu un sentiment ambiguu de aprobare, dar şi de nemulţumire, am citit articolul intitulat "O punere la punct", apărut în "Românul liber", nr.5, din mai 1993, sub semnătura D-lui Ioan Marinoiu(USA). Aprobare pentru cele scrise în apărarea memoriei mareşalului Ion Antonescu şi nemulţumire în ceea ce priveşte alte afirmaţii, străine de adevăr...

Nefiind nici legionar, nici fost membru PCR, nici maghiar şi nici evreu, ci oltean sadea, dar fost ostaş pe frontul de est şi fost (vreme de mulţi ani) oaspete în "hotelurile naţionale" ale Securităţii (Craiova, Jilava şi Aiud), numai din respect pentru adevăr, îndrăznesc să îl contrazic pe autorul articolului în unele privinţe:

1. Afirmaţia că Mişcarea Legionară ar fi fost Coloana a V-a a lui Hitler în România;

2. Că legionarii şi comuniştii ar fi "naţionalişti ideologi";

3. Că "legionarii au vrut să vândă ţara hitleriştilor";

4. Formularea "Tineri orbiţi de o ideologie străină neamului românesc";

5. Cum că guvernul maghiar condus de Horthy i-ar fi trimis la moarte pe evreii din Ardealul de Nord.

Se impun următoarele precizări:

1. Mişcarea Legionară NU a fost coloana a V-a a hitlerismului mai întâi fiindcă naţional-socialismul era o doctrină economico-social-politică, pe linie naţionalistă strict germană, iar M.L. o mişcare de redresare morală naţională, strict românească, nefascistă şi nerasistă (considerată ca atare şi de Tribunalul de la Nürnberg, a cărui autoritate în materie nu poate fi contestată) şi fără o ideologie economică proprie (a se citi "Cărticica şefului de cuib", "Pentru legionari", "Crez de generaţie" etc;)

2. Legionarii ierau "naţionalişti ideologi", dar de unde a scos-o dl.I.M. că şi comuniştii ar fi fost naţionalişti, când la baza comunismului stă chiar internaţionalismul proletar, din care cauză a şi fost ucis un Lucreţiu Pătrăşcanu?! (Vezi orice manual de istorie a României şi citeşte "Monarhia de drept dialectic" a lui Andrei Şerbulescu, alias Bellu Silber.);

3. Dacă legionarii ar fi vrut să vândă ţara hitleriştilor, în momentul rebeliunii armata germană(logic) i-ar fi sprijinit contra Mareşalului, nu ar fi rămas "neutră". Se ştie că Horia Sima a părăsit ţara sub protecţie germană, dar cu asentimentul Mareşalului, care nu vroia vărsări de sânge şi răfuieli, ci o înfrăţire naţională în clipele acelea grele. A se citi şi articolul publicat după rebeliune de către Ion Zelea Codreanu, tatăl "Căpitanului", contra lui Horia Sima şi în susţinerea Mareşalului. Şi dacă Horia Sima ar fi vrut să le vândă nemţilor ţara, nu ar fi fugit în 1943 în Italia lui Mussolini, din lagărul în care se afla internat în Germania, ca să îl convingă să rupă alianţa Roma - Berlin! Ca răspuns, Ducele l-a retrimis lui Adolf Hitler, care, în loc să îl "lichideze", cum ar fi procedat Stalin, sau...Nicolae Ceauşescu, l-a reinternat în lagăr! Şi dacă Mişcarea Legionară ar fi ucis evrei (vezi masacrul de la abator, despre care Gabriel Bălănescu, în cartea lui "Din împărăţia morţii", afirmă că, din spusele lui Eugen Cristescu, şeful Siguranţei, ar fi fost regizat de Siguranţă, înaintea rebeliunii!), l-ar fi răpit evreii pe Horia Sima ca pe Eichman, ca să îl judece, ci nu ar fi trăit liniştit în Spania până la 88 de ani!;

4. În ce priveşte, "Ideologia străină a neamului roâmânesc", îl rog pe dl.Ion Marinoiu să se documenteze din cele indicate mai sus şi din alte surse competente, nu pseudo-democrate sau securiste!;

5. Cât despre afirmaţia că Horthy i-ar fi predat pe evrei în lagărele germane (nu 40.000 cum scrie D-sa, ci după unii cca.300.000), toată lumea o ştie, inclusiv supravieţuitorii în cauză, că asta a făcut-o guvernul lui Szalaszi, fostul dictator de după îndepărtarea lui Horthy de la conducerea Ungariei.

În ceea ce priveşte "Holocaustul românesc", îi invit pe interesaţi, să citească cele scrise de avocatul Filderman, fostul Şef al Comunităţii evreieşti din România pe vremea "Holocaustului", cel mai competent în materie, care prezintă astfel situaţia evreilor din România (în anii 40-45):În 1940 cedaţi

URSS.....	275.419
Ungariei....	138.917
Bulgariei.....	807
TOTAL.....	415.143
Rămaşi în România..	312.972
TOTAL gen....	728.115

De unde au scos unii, de rea-credinţă, cifrele de 380.000 - 400.000 de evrei ucişi în "Holocaustul românesc" nu ştiu, fiindcă nu poţi ucide 400.000 din 312.972, chiar dacă te-ar chema Eichman, sau Himmler, ba încă să mai şi rămână atâţia ce au emigrat ulterior în Israel!

Sunt de părere că a prezenta într-un mediu public de informare un adevăr parţial sau denaturat, se numeşte "Dezinformare", indiferent că a fost făcută din ignoranţă sau în mod intenţionat. Şi chiar în ipoteza bunei credinţe, omul poate greşi din trei cauze:

1) Ignorarea totală sau parţială a a adevărului, fiindcă nici 99% din adevăr nu prezintă un adevăr întreg (dacă acel 1% este esenţial, acesta poate modifica întreaga interpretare, tehnică pe care se şi bazează manipularea dirijată a maselor!);

2) Atunci când judecă sub imperiul sentimentelor, fiindcă raţiunea lui nu este liberă, ci supusă acestora şi

3) Atunci când judecă sub imperiul prejudecăţilor, care îi denaturează concluziile în sensul dorit.

Ca atare, prima condiţie pentru cel ce vrea să informeze cinstit opinia publică este să se documenteze, fiindcă este penibil să ţi se arate că ai semnat neadevăruri! Şi dacă dl.Ion Marinoiu a făcut-o în privinţa Mareşalului, ar fi putut-o face, cu aceeaşi bună credinţă, şi asupra celorlalte subiecte abordate, dacă nu ar fi avut deja unele prejudecăţi!...Sigur, "Errare humanum est"...Numai să nu se persevereze!

MIHAI DELCESCU

IN CAUTAREA LEGIUNII PIERDUTE

(continuare din pag.8)

*înseamnă că generalii **au vrut** să-l piardă. A căuta cu obstinaţie "ţapi ispăşitori" pentru o nenorocire colectivă, în care fiecare este implicat ca victimă, reprezintă un act şi necavaleresc şi necreştinesc. Pentru "Ieroarea istoriei" nu poate fi făcut responsabil individul lovit de ea. Dacă Eminescu a înnebunit la 33 de ani, nu este vina lui; nu înseamnă că el a vrut să înnebunească, ci că soarta l-a lovit în mod necruţător. Dacă vechea Mişcare Legionară, **mutatis mutandis**, "a înnebunit" în 1940, aceasta nu este nici vina întemeietorilor ei, nici vina soldaţilor ei credincioşi, nici vina nefericitului Horia Sima, ci consecinţa rostogolirii groaznice a tăvălugului istoriei. Că intră în calcule şi nedesăvârşirea umanului ? Că se pot stabili şi unele greşeli personale ? Neîndoielnic. Nu ele au fost cauza adâncă a prăbuşirii. Cine ar avea oare curajul să afirme că, fără Horia Sima sau fără aşa-numiţii "septembrişti", legionarismul ar fi avut şanse să triumfe şi să dureze ca formă politică şi că România ar fi putut rămâne o insulă de naţionalism creştin într-un Răsărit bolşevizat şi într-o Europă masonizată?! Să fim serioşi!*

5) Se mai pune şi întrebarea: După ce îl vom judeca pe Eminescu? După ceea ce a făcut conştient, cât a fost sănătos, sau după ceea ce a făcut inconştient, în cei şase ani de boală? După ce vom judeca Mişcarea Legionară? După începuturile ei sănătoase sau după sfârşitul ei "bolnav"?

Legiunea a eşuat politic (în faţa oamenilor), dar, prin noblețea martirajului ei, a triumfat spiritual (în faţa lui Dumnezeu). Ea şi-a ratat clipa, dar nu şi-a ratat eternitatea. De altfel, mai mult decât un front politic, ea a reprezentat unul moral-spiritual (cum cu justeţe observa şi Mircea Eliade). În această latură a ei rămâne mereu actuală, atât pe plan naţional (prin dimensiunea ei profund românească), cât şi pe plan universal (prin dimensiunea ei profund creştină), reprezentând o experienţă unică în felul său în lumea modernă şi ale cărei valenţe sunt departe de a se fi epuizat. Important este să nu-i înecăm măreţia în meschinăria unor biografii individuale!

*6) Noi credem că reasumarea spiritului legionar de către tinerele generaţii româneşti ar fi o urgenţă de interes naţional. Rectitudinea vieţii legionare, cu dimensiunile ei creştine şi eroice, ar putea constitui un temei de regenerare naţională şi spirituală a lumii româneşti, atât de cumplit mutilate de comunismul de ieri şi de politicianismul de azi. Deocamdată nu poate fi vorba, în condiţiile date (interne şi externe), de o acţiune **politică** de tip legionar, ci doar de constituirea treptată, onestă şi răbdătoare, a unui front tot mai larg de rezistenţă moral-spirituală, alcătuit mai ales din elitele tinere. Avem nevoie, înainte de toate, de trezirea şi unificarea sufletească a forţelor latente ale românismului creştin. Avem nevoie de minţi limpezi şi de inimi curate, de suflete şi trupuri sănătoase, de cât mai mulţi oameni "întregi" şi "adevăraţi". Când aceştia vor fi suficient de mulţi şi de închegaţi, vor şti singuri ce au de făcut şi faţa lor va schimba chipul ţării. De aceea noi susţinem că nu un pripit aventurism politic neo-legionar poate da roade semnificative pentru viitor, ci numai o cât mai amplă campanie de educaţie creştină şi naţională. Avem nevoie deocamdată mai mult de mărturisitori şi de pedagogi decât de agitatori şi de politicieni. Altminteri riscăm "să ne aflăm în treabă", rămânând neşlefuiţi pe dinăuntru şi risipindu-ne inutil energiile în afară.*

7) Dar ca principiile legionarismului creştin să aibă credit deplin în conştiinţa unor generaţii atât de circumspecte şi de îndepărtate de valorile tradiţionale, se impune ca tocmai cei ce le propovăduiesc să fie pilde de întruchipare a lor. Ce pildă de dragoste şi unitate "legionară" pot da aceî legionari cu părul alb care se vrăjmăşesc de moarte unii pe alţii, ba încă în văzul întregii lumi? Ce pildă de exigenţă intelectuală şi profesională pot da acele publicaţii "legionare" făcute de mântuială, suferind de îngustime şi amatorism? Nu cumva, prin astfel de manifestări neînţelepte, mai mult se compromit decât se apără idealurile generice ale legionarismului ? Nu cumva, prin nevrednicia de astăzi a unora, se riscă nu numai pierderea audienţei la tinerele generaţii, dar şi compromiterea memoriei unor iluştri înaintaşi? Nu cumva s-a ajuns, în anumite cercuri, până la subordonarea istoriei şi doctrinei legionare unor meschine ambiţii şi patimi personale?

Iată lucrurile de care ne îngrijorăm (indiferent din ce parte ar veni) şi împotriva cărora ne-am pronunţat deschis în paginile "Punctelor cardinale". Iată de ce am evitat orice formă de partizanat (şi rămânem neîmpăcaţi că mesajul nostru, care nu este decât unul de bun-simţ, a fost prea puţin recepţiat în el însuşi, ci cel mai adesea supus unor prisme deformante). Oricât le-ar părea de incredibil unor oameni pentru care radicalismul pare să fi devenit o a doua natură, noi nu suntem nici antilegionari, dar nici pro-"simişti", pro-"codrenişti" sau pro-"papanacişti" sau pro-"mexicani", ci dezavuăm toate aceste etichete stupide, în numele unei posibile drepte creştine actuale, pentru care legionarismul politic, "exterior" şi divergent, reprezintă o simplă experienţă istorică între altele. În vreme ce legionarismul spiritual, "interior" şi convergent, reprezintă principalul temei al unei primeniri viitoare.

Vom căuta să slujim în continuare, cupuinele noastre mijloace, acest ideal, străduindu-ne să facem abstracţie de cei care au ales să moară devorându-se unii pe alţii, în acordurile "Sfintei tinereţi legionare"...Să ne judece pe toţi Dumnezeu şi Căpitanul.

Dictatura «MAGIN»

Dora MEZDREA

De la teoria aristotelică a funcției cathartice a artei, până la Hegel care, deși îi recunoștea artei rolul în formarea spirituală a omului, a proclamat printre primii moartea artei, drumul este lung, dar ea, arta, n-a încetat în tot acest timp să fie artă. În secolul XX, cea mai lovită în însăși esența ei dintre arte, este cea a imaginii. Și dacă posibilitatea de a imortaliza pe o peliculă fotografică imaginea și-a putut avea multă vreme locul alături de arta imaginii, convieţuind fără să-și încalce teritoriul una alteia, odată cu descoperirea imaginii - care -se- mișcă, lucrurile au luat un alt curs; cea de a doua jumătate a secolului XX i-a adus cinematografului trista glorie de a se vedea concurat de micul aparat care aducea în casa fiecăruia imaginea-care-se-mișcă: aceasta se muta definitiv din regimul opționalului în cel al permanentelor vieții de zi cu zi. Aparatul consfințea în același timp, în mod mult mai subtil decât ar fi putut-o face orice politică totalitară, o dependență dureroasă de un "CE" suprapersonal, a cărui autoritate este de altă natură decât cea a politicului, însă nu mai puțin redutabilă. Participăm deci, la o lume a entropiei cu toții, cu deplină bunăvoință și dăruire, cu o colaborare lipsită de prejudecăți și restricții, căci, pe deasupra, procesul la care participăm ne face plăcere, mai mult, ne lasă impresia că participăm în deplină libertate, că este opțiunea noastră - un proces în desfășurare, ale cărui mutații existențiale de proporții nu suntem în măsură să le apreciem în toată gravitatea lor.

1. CE FACULTĂȚI SOLICITĂ PROCESUL DE RECEPTARE A IMAGINII

Succesul garantat al imaginii-care-se-mișcă este dat de două stări pe care le-am numi categorial: *comodul și plăcutul*. Într-adevăr, dacă luăm ca termeni de comparație lectura și ecranizarea aceleiași cărți, vom constata că e mult mai comod și mai plăcut să te așezi în fața ecranului și să te lași furat de fantasmele care se derulează prin fața ochilor, și care nu-ți cer nici un alt efort de participare, decât lectura aceleiași cărți, care poate fi cel mult plăcută, nu și comodă: e mult mai dificil să lecturezi ore în șir un roman din care să desprinzi, încetul cu încetul, trama, dar și, folosindu-ți capacitatea de reflexie, cunoștințele în domeniu, puterea de analiză și de sinteză, să descoperi un sens, să emiți o judecată de gust sau de valoare (ca să nu pomenim de lucruri și mai subtile). Putem conchide, deci, că în timp ce adevărata artă îți cere o participare *activă* și un efort *cognitiv* (să ne amintim de acele "opere deschise" care obligă la participare!), dar și o relație *reciprocă* (pentru că nu doar opera de artă "lucrează" asupra receptorului, ci și acesta "lucrează" asupra ei), imaginea-care-se-mișcă stabilește o relație *univocă* : de la imagine spre receptorul ei, niciodată invers. De aceea, cea mai mare grijă pe care o poate avea distribuitorul de imagini este ca acestea să fie plăcute și să nu producă un anumit tip de disconfort: acela în care receptorul s-ar putea recunoaște pe sine (căci există și un tip de disconfort dorit).

Producerea emoției este efectul cel mai înalt la care poate aspira imaginea-care-se-mișcă, omul care plânge privind un film este acela la care procesul de contagiune prin intermediul imaginii a prins perfect: el se identifică cu un anume personaj, iubește și urăște prin el, se indignează sau se revoltă prin el, pentru ca atunci când fantasmele au dispărut să simtă o anume jenă față de mica lui slăbiciune. Mult mai plăcută pentru receptorul de imagine este contagiunea prin râs pe care i-o intermediază imaginea-care-se-mișcă. Râsul nu e doar o emoție ușor transmisibilă, ci și plăcută, iar pentru aceasta nu trebuie decât să pui pe cineva în fața unei situații ridicole ori absurde.

Omul este o ființă capabilă de mari emoții senzoriale; consumarea unei emoții fiind ceva plăcut, aduce după sine nevoia alteia și mai mari, iar aceasta, la rândul ei, cere alta, și mai neașteptată, apoi alta, și mai senzațională și așa mai departe. În loc de gândire, scrie undeva René Huyghe despre omul contemporan, "suntem mânați și dominați de șocuri senzoriale; viața modernă ne asaltează prin simțuri, prin ochi, prin urechi". Repetarea imaginilor cu o anumită frecvență, identitatea lor (căci, în fond, resursele imaginarului sunt limitate, chiar și cu aportul amenințător de ultimă oră al calculatorului), rapiditatea cu care se derulează, ne amintesc de faimoasele legi ale mașinii: "Identitate, repetiție, rapiditate", pe care Taylor le aplica mișcării și care sunt din ce în ce mai potrivite genului uman crescut sub influența egalizatoare a imaginii-care-se -mișcă.

II. LIBERTATE ȘI MANIPULARE

O pagină, odată citită, te poți opri și medita asupra ei; te poți întoarce la lucruri care ți-au scăpat, la sensuri care se rotunjesc pe parcurs; și asta printr-o simplă întoarcere a paginii. O pictură îți cere un efort contemplativ și o participare a funcțiilor mintale, depășind cu mult prima emoție a contactului cu opera. Arta mare a avut întotdeauna un "ce" dincolo de datele primare, o latură care trimite direct în transcendent și care nu se revelează fără efort. Imaginea-care-se mișcă, chiar dacă ar fi încărcată cu niște semnificații aparte, succedarea cu rapiditate a imaginilor nu lasă timpul necesar degajării sensului; pentru că după o imagine urmează alta, și alta. După cum arătam deja, imaginea-care-se-mișcă nu poate aspira decât să trezească niște emoții; evident, cineva, de dincolo de imagini, le gândește, le creează sau le pune într-o anumită ordine, cu un scop dinainte stabilit. În domeniul artei, după cum am văzut, putem reflecta, delibera și alege; ne aflăm așadar, în plin *teritoriu al libertății*; în cel al imaginii-care-se mișcă ne aflăm într-un teritoriu pe care nu-l putem controla, pe care suntem invitați să-l receptăm în mod pasiv, indiferent dacă ne convin sau nu intențiile pe care instanța aceea de dincolo de imagine le are. Un teritoriu al *absenței libertății*, propice manipulării.

Există două moduri de manipulare prin intermediul imaginii-care-se-mișcă, cu consecințe la fel de periculoase.

Primul acționează la *nivelul subconștientului uman*, formând cunoscutele reflexe condiționate pavloviene. După cum se știe, pentru ca să se creeze ideea de mișcare trebuie ca 24 de imagini identice să se deruleze într-o secundă; deși ochiul uman receptează toate cele 24 de imagini, dată fiind rapiditatea cu care se derulează, nu există timpul necesar decodificării fiecărei imagini transmise creierului uman; amatorii de transmisiuni sportive, de pildă, vor înțelege mai ușor cele expuse aici dacă își vor aminti că, în cazul sporturilor la care se marchează zecimile de secundă, privind pe ecran transformarea cifrelor care marchează zecimile de secundă, realizează că, deși în colțul acela este o mișcare continuă a unei cifre care devine următoarea, ei nu văd decât 2 sau 3 dintre cele 10 cifre; creierul nostru este capabil ca în durata aceea de timp, de o secundă, să decodeze doar 2 sau 3 imagini din cele 10 trimise de ochi.

S-a făcut următorul experiment: Una dintre cele 24 de imagini identice, care trebuie să se deruleze într-o secundă pentru a crea impresia de mișcare, a fost înlocuită cu o felie de lămâie, fără ca cei pe care se făcea experimentul să știe. În urma vizionării, evident că cei supuși experimentului au salivat, fără ca ei să știe de ce: imaginea feliei de lămâie lucrase asupra senzorilor nervoși responsabili de crearea reflexelor condiționate. Se dovedea astfel capacitatea de manipulare a imaginii-care-se-mișcă, posibilitatea de a acționa asupra subconștientului fără ca cel manipulat să aibă habar de aceasta sau să se poată împotrivi la nivel rațional. Se pare că, dintre afectele umane, violența este cel mai ușor de plantat în subconștient; în timp ce "pacientul" stă cuminte în fotoliu și-și închipuie că se destinde.

Al doilea mod de a manipula prin intermediul imaginii se petrece la nivel conștient și constă *în selecția* pe care o efectuează, în numele receptorilor, instanța aflată dincolo de imagine. Există, așadar, întotdeauna un *al treilea care intermediază*: el alege, gândește, selecționează, interpretează în locul celui care recepționează imaginea, în funcție de *limitele* și *interesele* sale. Limitele sunt personale și vizează cultura, inteligența, rafinamentul, gustul ori intuiția celui care selecționează: se poate manipula și din ignoranță sau din prostie. Mult mai gravă e manipularea dictată de interese: financiare, de grup, de clan, de putere. Nu există *inocență* în materie de imagine-care-se-mișcă; și nici *gratuitate*. Ea este oferită în virtutea a ceva. Să luăm de pildă aportul informativ al imaginii-care-se-mișcă, pentru a nu ne mai situa în funcția *plăcută* a imaginii, ci în funcția *utilă* a acesteia. Este util ca omul contemporan să fie informat ce se întâmplă în lume. Problema informației corecte pe care se bate atâta moneda este o falsă problemă: cel care nu informează corect se descalifică singur. Nu problema informației corecte ar trebui s-o punem ci pe aceea a *selecției informației*. Or, această selecție, care trebuie făcută, într-o mare de informații, nu e niciodată inocentă și gratuită: ea e făcută în vederea a ceva. Sunt subiecte tabu, de pildă, pentru TVR, la fel cum sunt subiecte, deși neimportante pe plan mondial, care revin cu o frecvență și o persuasiune pedagogică. Nu ne vom sfii să repetăm, prin urmare, un adevăr știut de toată lumea: nu există nicăieri în lume posturi de televiziune independente, chiar dacă unele-și spun așa, și să conchidem că lupta acestui secol, mai presus de arme, este dusă pentru stăpânirea surselor de informație.

III. RAPORTUL PUTERE - IMAGINE

Am început a schița puțin mai sus raportul între putere și imagine, pentru că a manipula înseamnă a-ți spori puterea folosindu-te de alții. Într-un recent sudiu publicat de politologul Ghiță Ionescu am întâlnit afirmația că "oamenii de știință, cărturarii experții comunicării dețin informațiile", și, prin urmare, dețin puterea. Fals. Oamenii de știință și cărturarii dețin competența într-o materie: ei pot, într-adevăr, influența puterea politică, dar nu o pot deține; o pot influența, cum o influențează, de pildă, și marii bancheri (care-i îndatorează pe cei care dețin puterea până în punctul în care aceștia din urmă se văd obligați a accepta un reprezentant al financiarului în structurile politice), dar altfel. În ce-i privește pe mânuitorii "mediilor de informare", pe "artizanii comunicării și ai mijloacelor de cristalizare a opiniei publice", aceștia nu dețin puterea, ci sunt-pot fi-*intermediarii* ei. Puterea o dețin cei care beneficiază de serviciile lor. În România, romantica formulă "presa a - 4-a putere în stat" continuă să facă ravagii; dacă așa ar fi fost, ar fi greu de explicat cum de, după 3 ani de presă liberă, în care combăteau 90% din intelectualii deținători de informații, recte competenți, opoziția susținută de toți aceștia a obținut un răsunător eșec. Puterea nu o capătă cine are competența, ci acela care are de partea lui cei mai fideli intermediari ai puterii. Fidelitate care se plătește cu bani grei. Receptorii obișnuiți ai imaginii-care-se-mișcă nu au nici un fel de putere; o arătam deja, este o relație univocă, o relație cu un singur sens. De aceea nu putem decât să ne arătăm o deloc candidă neîncredere în formule precum "teledemocrația", pe care o folosește Benjamin Barber în cartea sa "Strong Democracy", care ar fi, "o nouă formă de participare".

IV. CONSECINȚE

Acționând ca orice formă de evazionism (drog, alcool, alt viciu), imaginea-care-se-mișcă are consecințe cu atât mai grave cu cât receptorul nu-și dă seama de ele. El percepe doar, atunci cînd succesiunea fantasmelor pe ecran s-a sfârșit, golul pe care acestea îl lasă în urmă, pustiirea lăuntrică de care nu poate scăpa, și care cere, iarăși și iarăși, alte forme de evazionism; iar emoțiile și mai mari lasă în urma lor pustiuri și mai adânci. Neputând lua nici o atitudine rațională față de drogul imaginii(desigur, dacă aceasta a devenit un drog și consumatorul nu se poate abține să stopeze derularea ei) și acceptând-o cu pasivitate, tot acest proces duce la stimularea lenei și a indeciziei omului contemporan; el devine treptat incapabil de decizie, chiar și față de propria sa viață; devine incapabil să-și îndeplinească rolul social, refuză să participe, devenind un simplu spectator imobil, care trăiește o viață prin procură. În același timp (cu atât mai ușor când condițiile exterioare de viață sunt dificile) imaginea-care-se-mișcă oferă posibilitatea de supendare a realității neplăcute; cei care nu fac față realului, nu au mijloacele sau instrumentele să-l înfrunte, vor fugi într-un vis, un vis cu ochii deschiși, pe care nici măcar nu și-l pot programa singuri. Predilecția enormă pentru film a omului contemporan, care preferă să se refugieze într-o ficțiune când nu poate face față realului și în care există sentimentul reconfortant că există altcineva care să le rezolve dificultățile, este grăitoare. Narațiunea care se petrece în *illo tempore* aduce cu sine speranța secretă, întreținută mereu cu cantități din ce în ce mai mari de ficțiune, că într-o bună zi ai putea rămâne suspendat în ea, în *illo tempore*, fără durere și fără chin. În fine, imaginea-care-se-mișcă contribuie serios la treptata înlăturare a comunicării între oameni; supuși aceloraşi imagini care nu le solicită nici un efort cognitiv, doi oameni, chiar trăind sub același acoperiș, nu vor avea ce să-și comunice unul altuia decât, poate, subcorticalul "mi-a plăcut" sau "nu mi-a plăcut". Contribuția imaginii-care-se-mișcă la procesul de însingurare prin care trece omul contemporan este imposibil de stabilit, fiind în plină derulare. Cu cât vom *vedea* mai multe, cu atât ochiul nostru va deveni mai indiferent. Cu cât exteriorul va atenta mai agresiv și mai nemăsurat la noi, bombardându-ne cu mai multe imagini și mai șocante, cu atât vom deveni mai singuri. Trăim în plină dictatură a imaginii; nu orice fel de dictatură, ci cea mai subtilă dintre dictaturi. Noi, românii, știm bine cum e cu dictaturile: pe asemenea vremuri de restrişte fiecare se descurcă cum poate. De pildă, strigând adevărul: ***"Dictatorul e gol!"***.

CONTRIBUTII LA DAINUIREA IMPERIULUI RUSO - SOVIETIC

Cu peste un veac în urmă, Eminescu constata că "A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti. Numele Basarab şi Basarabia exista cu mult înaintea vremii în care acest pământ devenise românesc; acest nume singur este o istorie întreagă".

Din imensa nefericire ce s-a abătut asupra neamului românesc, cea mai mare parte le-a fost hărăzită românilor aflători în stânga Prutului. Sunt aceşti fraţi ai noştri victimele cele mai lipsite de noroc ale consecinţelor Testamentului ţarului Petru cel Mare, ale clauzelor secrete ale târgului Molotov-Ribbentrop, cât şi ale tuturor manevrelor oculte consumate în ultimii ani în centrul de putere ex-sovietic, în celelalte centre de putere mondială şi, nu în ultimul rând, în capitalele foştilor (şi actualilor) sateliţi ai Kremlinului.

În această vară s-au întâmplat evenimente şi s-au marcat momente ce nu pot scăpa, prin semnificaţiile lor, observatorului cât de cât avizat. Faptele consumate la Bucureşti, Chişinău, Tiraspol, Moscova, ca şi peste tot în lume, pun în evidenţă realităţi de o imensă complexitate şi instabilitate.

* * *

În spaţiul românesc starea lucrurilor nu este mai puţin lipsită de implicaţii, complicaţii şi imprevizibil. Dar, fie că e vorba despre vizita la Bucureşti a d-lui M.Snegur sau a d-lui P.Lucinschi şi de întrevederile lor cu domnii I.Iliescu , N.Văcăroiu, A.Năstase sau O.Gherman, fie că se întreprind vizite în sens invers de către oficialităţile de la Bucureşti la Chişinău, cu nici un prilej nu a fost formulată sau exprimată ideea despre necesitatea ieşiri din sfera de dominaţie a Moscovei a tuturor românilor de pe ambele maluri ale Prutului. Cu aceeaşi obstinaţie orice referire la REÎNTREGIRE este evitată. În discursurile oficiale se uzează de tot felul de formule şi artificii precum: "cele două state româneşti care constituie o realitate istorică a zilelor noastre" (I.Iliescu), sau " poporul frăţesc al României" (M.Snegur) alături de prea mult uzatele expresii despre "integrarea economică şi spirituală" ",cooperarea industrială şi tehnică", "schimburi comerciale", "comisii mixte", etc. Acestea nu pot însă ascunde trista realitate a faptelor, aceea că în locul unor eforturi concrete şi efective de apropiere între românii de pe ambele maluri ale Prutului, deţinătorii puterii de la Bucureşti şi Chişinău fac jocul intereselor imperiale ale Moscovei, concomitent cu eforturile ce le depun spre restauraţia comunistă, mai mult sau mai puţin mascată, însoţită de denunţuri de tip stalinist (cazurile gen.Gh.Florică, econ.R.Hortopan, jurist C.Turianu).

Prima decadă a lunii august a oferit ocazia unei noi speranţe pentru împlinirea aspiraţiei naţionale a românilor, atunci când Parlamentul de la Chişinău a refuzat ratificarea actului de aderare a Basarabiei la C.S.I. Din nefericire, deţinătorii pârghiilor puterii de pe malurile Dâmboviţei şi Bâcului sunt,însă, preocupaţi numai de conservarea, sub masca independenţei, a democraţiei şi a trecerii la economia de piaţă, a structurilor comuniste şi a tuturor privilegiilor (înmulţite şi întărite) de care se bucură mafia activisto-securisto-comunistă. Vorbele goale despre "legăturile istorice între România şi R.Moldova" ca şi afirmaţiile referitoare la "relaţiile de la stat suveran la stat suveran"(suveranitatea şi independenţa româno-română!) nu poate să producă decât o imensă satisfacţie la Moscova, Kiev sau Belgrad.

* * *

Dl.Iliescu glosează (când are prilejul) despre "tradiţiile europene comune ale românilor şi moldovenilor" (cum îi numeşte domnia-sa pe românii basarabeni), ca şi cum ar fi vorba despre două popoare distincte şi nu despre aceiaşi fraţi români, dintre care unii continuă să se afle sub ocupaţia rusească a Armatei a XIV-a, iar ceilalţi, din dreapta Prutului, sunt şi ei rămaşi tot în sfera intereselor imperiale ruso-slave ale Kremlinului. Preşedintele dâmboviţean, fidel crezurilor sale de tinereţe, ca un credincios agent-slujitor al Marelui Stăpân din Răsărit , căruia-i datorează totul, nu pomeneşte niciodată nimic şi nici nu întreprinde ceva ce ar putea prejudicia sau nemulţumi Centrul de Putere al cărui vasal este.

Amnezia şi omisiunile prezidenţiale sunt desăvârşite atunci când este vorba despre cele aproape două veacuri de stapânire rusească asupra pământurilor româneşti de la răsărit de Prut, aşa după cum nu găseşte de cuviinţă să-şi amintescă de jumătatea de veac în care exterminările de români, victime ale teroarei bolşevice, au făcut ravagii în Basarabia şi Bucovina de Nord, aflate în Împărăţia Marelui Gulag. Dar cum să-şi amintească asemenea lucruri , când ascensiunea politică a d-lui I.Iliescu datorează totul Răsăritului, iar această "înălţare" a dânsului s-a întâmplat tocmai în timp ce d-sa se ostenea să contribuie cu toate puterile la clădirea aceloraşi nenorociri aduse de ciuma roşie, dar dânsul o făcea pentru românii din dreapta Prutului. Dl. I.Iliescu ignoră că Basarabia este pământ românesc şi că românii basarabeni sunt victimele ce au plătit şi continuă să plătească cel mai greu tribut de sânge pentru apărarea brazdei străbune în faţa puhoaielor prăvălite peste latinitatea răsăriteană din nemărginirile asiatice.

Preşedintele de la Cotroceni uită (ori, poate chiar nu ştie!) de cazacii lui Bogdan Hmielniţki, care au devastat şi jefuit toată Moldova (cu toate că erau oaspeţi nuntaşi ce chefuiseră săptămâni în şir la măritişul domniţei Ruxandra, fiica lui Vasile Lupu cu Timuş, fiul amintitului hatman). Dl.I.Iliescu poate ignora oare că oştirile ruseşti, de la Petru cel Mare la generalii Suvorov şi Kisseleff şi mai apoi, până în vremea lui Stalin, s-au rostogolit neîncetat peste întregul spaţiu românesc, şi că destinul european al românilor a fost asiatizat, mai ales de către ruşi, iar asta, mai cu seamă în ultima jumătate de veac? După cum se exprimă şi acţionează, se pare că d-lui I.Iliescu îi sunt absolut indiferente atât consecinţele păcii de la Bucureşti din 1812 - prima răpire a Basarabiei - cât şi cele ale tâlhăriei Molotov-Ribbentrop, urmări pentru înlăturarea cărora d-sa nu a intreprins nici cele mai neînsemnate demersuri. Dimpotrivă, ruşinosul tratat cu defuncta Uniune Sovietică pe care s-a grăbit să-l semneze avea tocmai menirea de a conserva *ad infinitum* prada basarabeană în folos rusesc.

Chiar dacă, până în acest moment al evoluţiei evenimentelor forţele conservatoare, atât din dreapta cât şi din stânga Prutului, au reuşit să tergiverseze şi să împiedice luarea unor măsuri şi iniţierea unor acţiuni efective pentru REÎNTREGIRE, votul Parlamentului de la Chişinău împotriva aderării Basarabiei la C.S.I. dă multe speranţe celor care cred în destinul de unitate şi libertate al neamului românesc, cu toate că veştile provenite din Basarabia şi Bucovina, mai recente sau mai vechi, sunt uneori foarte triste sau chiar descurajante.

* * *

Memoria istorică s-a conservat, mai ales în şi prin pietrele monumentelor funerare şi de cult, de la cele mai simple, la cele mai grandioase, în genul piramidelor şi al mausoleelor, al templelor şi catedralelor. Comuniştii au fost aceia care, pe lângă alte crime şi fărădelegi, au comis-o şi pe aceea de a anihila etnii întregi prin anularea identităţii acestora, pornind de la adevărul elementar că, spre a lipsi o anumită comunitate etno-lingvistică şi spirituală de rol concret şi forţă efectivă, esenţial este ca acesteia să i se şteargă memoria istorică. Pentru înfăptuirea cu rezultate certe a acestei lucrări criminale, măsura de căpătâi este aceea a scoaterii din amintire şi din geografie a urmelor dăinuirii în timp şi în spaţiu a înaintaşilor. În acest sens, atât de la Cernăuţi cât şi din sudul Basarabiei, parvin ştiri neliniştitoare privind ameninţările ce-i privesc pe românii din teritoriile anexate la Ucraina.

În capitala Bucovinei de Nord, cimitirele româneşti sunt "curăţate" nu numai de monumente şi pietre funerare, ci şi de oseminte, mergându-se cu profanările şi cu barbariile dincole de orice limite. Precum s-a putut viziona şi la T.V.R. (emisiunea "Mapamond", din 24 iulie a.c, dar şi conform altor surse *mass-media*), procedeele folosite sunt diverse (distrugerea mormintelor românilor, martelarea inscripţiilor latine, jefuirea de monumente de artă, incendierea - ca în cazul cavourilor ierarhilor catedralei din Cernăuţi etc.). Finalitatea este mereu aceeaşi: după un timp, mormintele românilor sunt ocupate de defuncţi ucrainieni, fapt atestat de noile inscripţii cu nume slave în grafie chirilică. Dezastrul din cimitirele româneşti din Bucovina se repetă şi în sudul Basarabiei, aici sinistrul privind şi aşezările şi siturile istorice antice şi medievale legate de trecutul românesc. La răspântii de geografii şi de veacuri, singurei seminţii latine răsăritene i se tâlhăreşte şi trecutul istoric şi libertatea.

* * *

Pentru Europa de răsărit, ca şi pentru toată lumea românească, sfârşitul de august a fost plin de fapte şi evenimente cu rezonanţe şi semnificaţii deosebite. La Chişinău, ultima zi a lunii trebuia să fie de sărbătoare pentru "Limba noastră cea română", dar n-a reuşit să fie decât un praznic trist, mai mult prilej de doliu decât prilej de bucurie. În aceeaşi zi, la Moscova se consuma vizita d-lui M.Snegur, cu scopul declarat al discutării condiţiilor retragerii armatei ruse de ocupaţie, al statutului Transnistriei şi al situaţiei prizonierilor de la Tiraspol. Dar pentru dl.M.Snegur aderarea Basarabiei la C.S.I. este garanţia menţinerii sale în jilţ de vasal credincios şi nicidecum retragerea Armatei a XIV-a ruse şi cu atât mai puţin înfăptuirea REINTREGIRII. În timp ce la Chişinău rudele românilor basarabeni întemnişaţi la Tiraspol de către pseudo-autorităţile ocrotite de Moscova şi armata ei de ocupaţie făceau greva foamei, în pragul Palatului Guvernamental, fără ca cineva dintre oficialităţi să reacţioneze prin vreun gest de solidaritate, în "capitala nistreană", farsa judiciară se relua cu un nou episod tragic, cel al patrioţilor români din grupul Ilaşcu. În contrast, în acelaşi sfârşit de august, într-o altă ţară fostă sovietică - Lituania - se consuma evenimentul evacuării ultimelor unităţi ale Armatei Roşii, după o jumătate de veac de ocupaţie. Peste trei zile, la Vilnius debuta prima vizită papală în spaţiul ex-sovietic...

În dreapta Prutului continuă aceleaşi farse, scandaluri şi diversiuni practicate pe parcursul celor patru ani de "democraţie originală". În comedia despre corupţie se joacă actul muşamalizării, concomitent cu pseudo-remanierea guvernamentală, măsuri cu implicaţii benefice pentru unii şi imprevizibile pentru alţii. Cât despre ajutorul promis de către România Basarabiei, acesta rămâne, pentru moment, la stadiul de bună intenţie, cu atât mai mult cu cât, cu prilejul ultimei sale vizite la Bucureşti, dl.P.Lucinschi a ţinut să precizeze că "Republica Moldova nu poate stabili şi întreţine cu România altfel de relaţii decât cele de la stat la stat". Încărcătura de semnificaţii a afirmaţiei este deosebită. Se mai probează încă o dată că iluziile sunt inutile şi că, atâta vreme cât factorii de putere de la Bucureşti şi Chişinău rămân subordonaţi intereselor imperiale slavo-ruse, destinul naţional al românilor va continua să fie nu numai învăluit în ceaţa incertitudinilor , ci şi grav ameninţat, în timp ce REÎNTREGIREA ar putea să nu mai rămână nici măcar o dorinţă. Dar, cum termenii ecuaţiei realităţii au o dinamică foarte activă, atât pe plan românesc, cât şi în lume, nimic nu este definitiv hotărât, chiar dacă uneori se mai poate asista la triumful relei credinţe şi al absurdului. Cu toate că în infernul ex-iugoslav purificarea etnică şi victoria pe fronturi este realizată în folosul sârbilor, cu concursul nemijlocit al forţelor militare aflate sub comanda Consiliului de Securitate al ONU şi cu implicarea directă a Comunităţii Europene şi a NATO, este puţin probabil ca efectele strategico-militare în folos rusesc să nu determine schimbări majore de atitudine din partea Apusului pentru această parte a Europei. Lumea românească şi spaţiul său geo-strategic poate avea un cuvânt greu de spus în jocul intereselor din această parte de lume. Depinde de modul în care se va proceda şi în folosul cui se va acţiona.

Nicolae Pop

TEOLOGIA mistică și dogmatică

4. DUMNEZEU - Creatorul și Proniatorul lumii

Expunând până aici cele privitoare la Dumezeu în Sine, am văzut, între altele, că El este *Iubire* (I IOAN, 4, 8) - împărtășită în relațiile interpersonale ale Sfintei Treimi. Din *caracterul comunitar al iubirii*, care nu se mulțumește să rămână doar înăuntru, ci se vrea revărsată în afară, ca dintr-un preaplin dumnezeiesc, decurge și cauza cea mai adâncă a Creației divine din perspectivă creștină; Creația este "prima manifestare exterioară a Iubirii divine... și premisa tuturor celorlalte acțiuni ale Divinității" (***Teologia dogmatică și simbolică*, vol.I, p.458).

Cauza sau motivul Creației rezidă, așadar, în Dumnezeu, în preaplinul Bunătății și Iubirii Sale. Dumnezeu, " ca unul ce este bun și preabun, cu toate că este în Sine desăvârșit și slăvit, totuși a făcut dintru neființă lumea, pentru ca și alte ființe să se împărtășească din bunătatea Sa" (*Mărturisirea ortodoxă*, 1, VIII; ed.cit.-p.28). De aici se vădește și *țelul sau scopul Creației: fericirea făpturilor întru Dumnezeu.*

Dogma ne învață că Dumnezeu a creat lumea în deplină libertate; fiind desăvârșirea însăși, El n-ar fi putut fi constrâns la creație de vreo forță obscură, internă sau externă. El a făcut lumea pentru că *a vrut* s-o facă, dar putea la fel de bine să nu o facă, de nu ar fi voit-o, fără a-și fi pierdut prin aceasta nimic din măreția și desăvârșirea Sa. După cum observă Sf.Ioan Damaschin, Dumnezeu "poate să facă pe toate câte le voiește; dar nu voiește să facă pe toate câte le poate; căci poate să și piardă lumea, dar nu vrea" (*Dogmatica*, ediția a treia, Editura "Scripta", București, 1993, p.43; toate trimiterile de aici înainte vor fi la această nouă ediție). Prin aceste afirmații dogmatice, creștinismul se opune păgânilor și ereticilor care au putut afirma că Dumnezeu ar fi avut nevoie de creație spre "a se împlini pe Sine" ori că El "ar fi fost constrâns la creație" de alte forțe exterioare, obscure și necontrolabile. Aceasta ar fi însemnat că Dumnezeu nu-i nici liber, nici desăvârșit, ceea ce, din punct de vedere creștin, reprezintă o blasfemie.

Tot Sf. Ioan Damaschin zice: "Pentru că bunul și preabunul Dumnezeu nu S-a mulțumit cu contemplarea Lui proprie, ci, prin mulțimea bunătății Sale, a binevoit să facă ceva care să primească binefacerile Sale și să se împărtășească din bunătatea Sa, El a creat universul, aducând de la neexistență la existență atât pe cele văzute cât și pe cele nevăzute, precum și pe om, care este alcătuit și din elemente văzute și din elemente nevăzute. *În timp ce gândește, creează; iar gândul se face lucru, realizându-se prin Cuvânt și desăvârșindu-se prin Duh*" (*Dogmatica*, ed.1993,p.46;subl.n.).

Lumea s-a făcut așadar prin laolaltă-lucrarea Sfintei Treimi. "Să facem om după chipul și asemănarea noastră", stă scris în *Cartea Facerii* (1,26). Iar *Evanghelia* ne încredințează că Fiul a participat la creație în întregimea ei: "Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut" (IOAN, 1, 3). În privința Duhului, avem mărturia lui Iov (33, 4): "Duhul lui Dumnezeu m-a zidit". Duhul lui Dumnezeu era și cel despre care stă scris că "se purta pe deasupra apelor" primordiale (FACEREA, 1, 2).

curs elementar de religie creștina

- XXIII -

SF.Vasile cel Mare spune că Persoanele Sfintei Treimi sunt cauze ale creației în următoarele trei moduri (*Despre Duhul Sfânt*, XVI, 38):

A. Tatăl este *cauza inițiatoare* (căci prin inițiativa voinței Sale se crează totul);

B. Fiul *este cauza eficientă* (căci prin El vine la existență tot ce e creat; Fiul este *Logos*-ul, Cuvântul prin care toate s-au făcut, cum mărturisește și Sf.Ioan Teologul și Evanghelistul);

C. Sf.Duh este *cauza sfințitoare* (căci prin El creația, înduhovnicindu-se, ajunge la desăvârșirea spre care este chemată).

Crezul începe cu aceste cuvinte: "Cred într-Unul Dumnezeu, Tatăl, *Atotțiitorul, Făcătorul* cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute". Rezultă că Tatăl este *principiul* dumnezeiesc al Creației, tot așa cum am văzut că este socotit și principiu sau "rădăcină" a întreitei dumnezeiri.

După concepția creștină, lumea nu a fost făcută dintr-o materie preexistentă, veșnică precum Dumnezeu, căci Dumnezeu nu poate fi redus la statutul de simplu "Arhitect al Universului", cum au considerat unii filozofi păgâni, masonii sau anumiți eretici dualiști. Lumea nici nu "emană" din Dumnezeu, cum afirmă "emanaționiștii" (de pildă indienii), identificând Creația cu Creatorul și căzând inevitabil în panteism (acest "ateism cu mănuși", cum îl numea Schopenhauer). Lumea n-a fost nici făcută de Dumnezeu "în colaborare" cu vreo altă forță veșnică sau creată (cum credeau în genere manihei știi). Dumnezeu a făcut lumea singur și în deplină libertate, nu din ceva anume, ci *ex nihilo*, "din nimic" (de aici ideea că numai Dumnezeu este *adevărat Creator*, în vreme ce oamenii sunt doar simpli "meșteșugari" sau "făuritori" din ceva; "Omul și Dumnezeu nu lucrează la fel -observă Sf.Ioan Damaschin. Omul nu aduce nimic de la neexistență la existență, ci ceea ce face execută din materia pe care o are mai dinainte" - *Dogmatica*, ed.cit.,pp.25-26). Dumnezeu a adus lumea de la neexistență la existență prin Cuvântul Său (cum arată textul biblic: " Și a zis Dumnezeu...și a fost așa"), conform unui *plan veșnic*, existent în Dumnezeu și actualizat în timp. "Totalitatea ideilor după care a creat Dumnezeu lumea a fost numită de teologii ruși Sofia sau Înțelepciunea lui Dumnezeu. Aceasta a fost numită *Sofia necreată*, spre deosebire de lumea noastră, care, fiind copia acelei Sofii ideale, a fost numită *Sofia creată*. Sofia creată, adică lumea noastră, reflectă planul divin. adică Sofia necreată, atâta vreme cât nus-a sălășluit păcatul în ea. Însă îndată ce a intrat păcatul în lume, ea și-a pierdut *caracterul sofianic*, pe care-l va recăpăta numai după ce se va elibera de păcat" (***Teologia dogmatică și simbolică*, vol. I, p.464; a se vedea și D.Stăniloae, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol.1, p.336: "Lumea e creată din nimic de Dumnezeu. Rațiunile ei plasticizate sunt create din nimic, dar au ca model și ca susținătoare rațiunile eterne ale Logosului"; Păr.D.Stăniloae ocolește terminologia rusească, dar exprimă aceeași idee; consecințele acestei forme moderne de "platonism" teologic au fost îndelung discutate, mai ales în legătură cu cazul controversat al teologului Serghei Bulgakov; mai menționăm că această teorie sofianică a fost preluată și adaptată filosofic și de către Lucian Blaga, mai ales în *Trilogia culturii*).

Știm cât de des este evocată, de cele mai multe ori cu dezaprobare, ideea centrală a *Teodiceei* filosofului german Leibnitz (1646-1716), anume că lumea noastră este " cea mai bună dintre lumile posibile". Creștinismul este de acord cu această afirmație numai întrucât ea se referă la *starea originară a lumii* (cea de dinainte de păcat), precum și la putința de desăvârșire pe care Dumnezeu a pus-o în făptura Sa. Biblia ne-o confirmă: "Și a privit Dumnezeu toate câte făcuse și iată erau foarte bune" (FACEREA, 1, 31). Și în altă parte:"...orice făptură a lui Dumnezeu este bună..." (I TIMOTEI, 4, 4).

Conform revelației biblice, Dumnezeu a făcut lumea "în șase zile", creația culminând cu facerea omului. Iar "în ziua a șaptea", sfârșindu-și lucrarea, S-a odihnit (a se vedea FACEREA, 2, 2). Această "a șaptea zi" se acoperă, după interpretările tradiționale, cu întreaga Istorie a omului. Iar "Ziua a Opta" va fi "eonul" *Parousiei*, al Slavei finale, al "Împărăției lui Dumnezeu" celei de dincolo de vremuri. Dar în această "zi a șaptea" (în înțeles cosmic), ziua așa-zisei "odihne" a lui Dumnezeu, lumea nu se află părăsită de Creatorul ei, ci Acesta, fără a mai crea făpturi noi, poartă de grija celor create deja, ca nu cumva existența să se întoarcă la neexistență sau creația să se rătăcească de la scopul ei. Dumnezeu și-a isprăvit creația, dar nu și *activitatea*. El "lucrează" până acum (IOAN, 5, 17), întreținând lumea în ființă prin *Providența* sau *Pronia* Lui (gr.*pronia* și lat.*providentia* înseamnă "purtare de grijă", "prevedere"), călăuzind-o neîncetat spre destinul ei trans-istoric, spre împlinirea "în duh și în adevăr". Creștinismul se opune radical concepțiilor filozofico-religioase de tip deist, după care Divinitatea, odată încheiat actul creației, s-ar fi retras în sine, fără a se mai interesa de propria-i operă, ci lăsând-o pe seama "legilor" sădite în ea, ce ar urma s-o guverneze singure, în chip imanent, pentru totdeauna. Concepția aceasta, de origine primitivă (M.Eliade se referă adesea la credințele arhaice despre o divinitate "leneșă" - *deus otiosus*), a fost totuși profesată și de unii filozofi mai vechi sau mai noi (de la Epicur până la Voltaire). Însă *deismul*, perpetuat mai ales prin doctrimele gnostice și masonice, nu-i decât o cale spre ateism.

Sf.Ioan Damaschin spune în *Dogmatica* sa (ed.cit.,p.90): "Singur Dumnezeu este prin fire bun și înțelept. Așadar, bun fiind, poartă de grijă, căci cel ce nu poartă de grijă nu este bun. Căci și oamenii și făpturile neraționale în chip firesc poartă de grijă odraslelor lor; iar cel ce nu poartă de grijă este hulit. Or Dumnezeu, înțelept fiind, poartă de grijă tuturor existențelor în chipul cel mai înalt".

Teologia dogmatică ortodoxă deosebește trei aspecte ale acestei "purtări de grijă" dumnezeiești:

1. *Conservarea* făpturii, "acea lucrare în virtutea căreia Dumnezeu menține lumea și fiecare făptură în forma lor originară" și în care "se folosește atât de puterile fizice și spirituale din lume, cât și de legile acestela" (***Teologia dogm. și simb.*,vol.I, pp.471-472). Sf.Ioan Hrisostomul (Gură-de-Aur)ne învață: "Conservarea lumii nu este o faptă inferioară creației ei, ci, dacă ni se îngăduie să spunem ceva minunat, este chiar superioară aceleia; înseamnă mult a produce ceva din nimic; dar a conserva lucrurile care tind spre inexistență și a le ține laolaltă, deși ele tind să se împrăștie, aceasta este o faptă mare de tot și un semn de multă putere" (*Omilia II* la EVREI, 1, 3).

2. *Conlucrarea* cu făptura, "acțiune prin care Dumnezeu împărtășește creaturilor ajutorul Său, ca ele să-și poată ajunge scopul" (***Teologia dogm.și simb.*,loc cit.). Această con-lucrare nu se face doar cu omul (prin mijlocirea instinctelor cu care acestea sunt înzestrate tot prin rânduială divină). Apostolul zice: "Căci Dumnezeu este Cel ce lucrează întru voi și ca să voiți și ca să săvârșiți, după a Lui bunăvoință" (FILIPENI, 2, 13). În cazul omului, firește, această con-lucrare nu se face peste voia liberă a acestuia; omul e liber să răspundă sau nu chemării de sus.

3. *Cârmuirea* sau *călăuzirea* făpturilor - toate la un loc și fiecare în parte - spre țelul final al creației, spre "lumina cea neînserată a Zilei a Opta", spre starea "nestricăcioasă" a lumii mântuite și transfigurate prin Duhul Sfânt. De aceea este numit Dumnezeu "Domn (=Cârmuitor) al cerului și al pământului" (MATEI; 25, 11). Sf. Efrem Sirul zice undeva:"Văd creaturile și trag concluzie despre Creatorul lor. Văd lumea și cunosc Providența. Văd cum se înecă corabia, dacă-i lipsește cârmaciul, și cunosc că lucrările omenești rămân zadarnice, dacă nu sunt îndreptate prin Domnul".

Acestea sunt rațiunile pentru care în **Crez** Dumnezeu este numit în primul rând "Atotțiitorul"; toate sunt *de la* Dumnezeu, există *prin* Dumnezeu și se împlinesc *în* Dumnezeu. Trebuie însă făcută precizarea (asupra căreia vom reveni) că Pronia sau Providența divină este lipsită în creștinism de orice urmă de fatalism sau predestinare mecanică, luând forma "unui dialog continuu, a unei sinergii (conlucrări-n.n.) libere" (I.Bria, op.cit.,p.310) între Dumnezeu și om. Dumnezeu ne poartă de grijă, dar nu ne silește voia; El pre-vede, dar nu predetermină (Sf.Ioan Damaschin).

Adevăratul creștin zice cu Psalmistul: "Deschizând tu mâna ta, toate se vor umple de bunătăți. Dar întorcându-ți tu fața ta, toate se vor tulbura. Lua-vei duhul lor și se vor sfârși și în țărână se vor întoarce. Trimite-vei duhul tău și se vor zidi și vei înnoi fața pământului" (PSALMUL 103, 29-31).

(va urma)

Vasile A. Marian

CAZUL Ioan Petru Culianu

"Şi acum vă zic vouă: Nu vă legaţi de aceşti oameni, ci daţi-le pace, căci dacă această punere la cale sau acest lucru este de la oameni, se va nimici, iar dacă este de la Dumnezeu, nu veţi putea să-l nimiciţi; ca nu cumva să vă aflaţi în luptă chiar cu Dumnezeu".(Faptele,5,38-39)

S-au scurs două mii de ani de când "*un Fariseu cu numele Gamaliel, învăţător al legii, cu mare vază la tot norodul...*" a rostit cuvintele citate mai sus, dar se pare că"*Bărbaţii din Israel*" nu le-au priceput greutatea şi sensul. Dimpotrivă, astăzi, poate mai mult ca oricând, ei se înverşunează împotriva celor ce-şi mărturisesc credinţa "*într-Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu*", negând cu o ură de neînţeles dumnezeirea celui ce este "*lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, Cel ce este de o fiinţă cu Tatăl, prin Carele toate s-au făcut*".

Pentru a-şi atinge ţelul, în lupta lor neostenită, duşmanii creştinismului nu s-au dat înapoi de la folosirea nici unui mijloc, oricât de brutal, odios sau perfid ar fi fost. Da la exterminarea fizică a credincioşilor, până la subminarea *Bisericii lui Hristos, "una, sfântă, sobornicească şi apostolească*", din interior, prin deformarea şi denaturarea adevăratei învăţături şi înlocuirea ei cu eresuri dibaci ticluite, tot ceea ce s-a considerat că poate servi cauzei anticreştine a fost pus în mişcare.

Din bine organizata şi perseverenta conjuraţie contemporană ce şi-a propus să desăvârşească opera de distrugere a creştinismului, a făcut parte, cât timp a fost în viaţă, iar, prin lucrările publicate, face parte şi în continuare, Ioan Petru Culianu, discipol şi apoi colaborator al lui Mircea Eliade în ultimii săi ani de viaţă.

În anul 1990, postul de radio BBC a iniţiat o emisiune intitulată "Istoria religiilor", redactarea ei fiind încredinţată lui I.P.Culianu. Ca o reacţie la caracterul vădit anticreştin şi implicit antiromânesc al acestei emisiuni, Domnul Dr.Ovidiu Vuia de la Giessen - Germania- a adresat BBC-ului o scrisoare de protest, cu rugămintea de a fi difuzată, pentru ca ascultătorii români ai amintitei emisiuni să fie avizaţi de ceea ce se urmărea de fapt prin modul în care I.P.Culianu prezenta creştinismul. *Din păcate BBC-ul, cel mai obiectiv post de radio occidental, nu a transmis scrisoarea Domnului Dr.Ovidiu Vuia.*

La scurt timp după asasinarea, la Chicago (21 mai 1991), a lui I.P.Culianu, Domnul Dr.Ovidiu Vuia trimite BBC-ului o nouă scrisoare deschisă, în care formulează punctul său de vedere faţă de anumite interpretări tendenţioase cu privire la acest asasinat. Nici această scrisoare nu a ajuns la urechile ascultătorilor români, deşi BBC-ul continuă să deţină primul loc în ierarhia obiectivităţii posturilor de radio occidentale.

Am fi considerat "cazul BBC-Culianu" închis, dacă I.P.Culianu nu ar fi recidivat în furia sa anticreştină, de data aceasta printr-o lucrare apărută anul acesta la Editura Humanitas, cu titlul *DICŢIONAR AL RELIGIILOR*, avându-i ca autori pe MIRCEA ELIADE şi IOAN P.CULIANU, cu colaborarea lui H.S.WIESNER, în traducerea lui Cezar Baltag.

Vom lăsa în seama teologilor creştini să inventarieze blasfemiile proferate de I.P.Culianu în Capitolul 10 al *DICŢIONARULUI*, intitulat "Creştinismul". În schimb ne îngăduim să atragem cititorilor atenţia asupra falsului comis de editura franceză Plon, în care a apărut, în anul 1990, această lucrare, cu privire la calitatea lui Mircea Eliade de coautor. Şi pentru a nu exista suspiciunea de acuzaţie nedreaptă, îl vom lăsa pe I.P.Culianu să explice în ce măsură maestrul său, Mircea Eliade, a participat, *ca autor*, la redactarea *DICŢIONARULUI*, explicaţie pe care o extragem şi o cităm din *Cuvântul înainte* al lucrării, datat: Chicago, 5 ianuarie 1989.

"***Din 23 martie 1986 şi până la moartea sa, survenită la 22 aprilie***, "(timp de o lună n.n.)"***l-am văzut pe Mircea Eliade în fiecare zi. Până la 13 aprilie,***" (timp de 22 de zile n.n.)"***obiectul convorbirilor noastre de lucru îl constituia acest dicţionar. Îi arătam profesorului tot felul de note bibliografice, dar nici o secţiune a cărţii nu fusese încă redactată***"(sublinierea noastră)... "***Din nefericire, soarta a decis altfel în privinţa acestui dicţionar. Mircea Eliade nu mai este printre noi ca să-şi dea aprobarea finală. Cum ţinuse foarte mult ca proiectul să se realizeze, eu nu am vrut să-l abandonez. Întrucât sarcina luată risca să-mi depăşească puterile, am discutat cu d-na Christinel Eliade posibilitatea de a-mi lua un colaborator. Am fost bucuros să găsesc în d-ra H.S.Wiesner, M.A. al faimosului Institut de Limbi Orientale de la universitatea din Chicago şi M.A.în religie la Harvard, o asociată perfectă, la curent cu opera lui Mircea Eliade şi cu bibliografia mai multor civilizaţii antice şi moderne din Orientul Mijlociu".***

Aşadar, autorii *DICŢIONARULUI* sunt de fapt I.P.Culianu şi H.S.Wiesner. Înţelegem că Editura Plon a avut nevoie, din raţiuni comerciale, de numele lui Mircea Eliade. Pretutindeni un Eliade se vinde mai bine decât un Culianu sau Wiesner. Şi înţelegem şi de ce Editura Humanitas a preluat falsul cuplu de autori, motivele fiind însă de altă natură. Cine vrea să le desluşească să compare Cap.10 din *DICŢIONARUL* lui *Culianu-Wiesner cu* Cap.XXVIII.**Naşterea Creştinismului** din volumul doi al ***ISTORIEI CREDINŢELOR ŞI IDEILOR RELIGIOASE*** al lui *Mircea Eliade. Deşi nici Mircea Eliade nu este un mărturisitor al creştinismului, el îi respectă ctitorii şi îi preţuieşte valorile.* *(G.C.)*

Către Postul de Radio BBC- secţia română

Londra - Anglia 14 iulie 1990

Stimaţi domni ,

Am înţeles că prin transmisiunea dvoastră intitulată "Istoria religiilor" urmăriţi să îmblânziţi presupusul "fanatism" ortodox-creştin al Românilor din ţară, lucru de la început discutabil, odată ce poporul nostru, cunoscut prin toleranţa sa în decursul sbuciumatei sale istorii, nu a încercat să ortodoxizeze pe nimeni, aşa cum au vrut alţii să-l catolicizeze, să-l luteranizeze sau chiar satanizeze.

Dar acţiunea dvoastră apare cu totul compromisă atunci când în persoana dlui Culianu, în loc să prezentaţi un istoric al religiilor obiectiv şi cumpătat, cum se proiectează prin pertractările sale, nu e greu de descoperit, sub ele, un fanatic anticreştin, ateu pur sânge. Pe această linie dură, ajunge să susţie nişte stupidităţi de care s'ar ruşina orice om de ştiinţă, oricât de pozitivist, dar cu un minim de respect faţă de document şi realitate. Astfel "ilustrul" dvoastră comentator, nu numai că ajunge să conteste existenţa istorică a lui Iisus şi să-şi bată joc de taina Învierii, dar susţine, ca pretins istoric, că în secolul II după Christos(al "erei noastre", zice dânsul, ca toţi anticreştinii ateţ) creştinii erau aşa de puţini încât abia dacă puteau forma o asociaţie de înmormântări, adică mai clar spus, o instituţie de pompe funebre. Domnia sa consideră că aşa ceva au fost catacombele, deci un fel de cimitire la îndemâna tuturor, fapt pe care nu au îndrăznit să-l susţină nici cei mai înrăiţi duşmani ai creştinismului.

Recomand distinsului dvoastră colaborator să citească, printre altele, ***Dialogurile*** *lui Lucian din Samosata sau corespondenţa dintre Plinius cel Tânăr şi împăratul Traian, pentru a primi o perspectivă mai adecvată asupra creştinismului secolului al doilea după Christos. Si mai apoi, dacă se poate susţine o legătură între filozofia antică şi creştinism, intră în discuţie nu Platon, ci Plotin, ceea ce, cu tot neoplatonismul său, tot ateeva este.*

Poate că Mircea Eliade ar fi împărtăşit părerile doctului său elev, dar, mai ales în condiţiile date, ar fi avut bunul simţ şi tactul să nu facă uz de ele. Acuma Românul din ţară se confruntă cu tragica realitate că după ce în ţara lui, de bine de rău, a încetat propaganda antiortodoxă şi anticreştină, ca şi comentarul biografiilor tiranului Ceauşescu, această acţiune (vezi transmisiunea Matei Cazacu) continuă cu o stăruinţă de invidiat la postul de radio BBC, prin toată pseudo-cultura ce înţelege să o propage pe calea undelor.

În concluzie, în interesul dvoastră, cred că ar fi cazul să întrerupeţi transmisiunile anticreştine şi atee ale lui Culianu, complet străine de spiritualitatea şi idealurile poporului român, în a cărui limbă, oricum, se pronunţă domnul respectiv.

Dr.Ovidiu Vuia

Scrisoare deschisă Postului de radio BBC . . .

Aflu din publicaţiile din exil despre asasinarea pe ziua de 21 Mai 1991 la Chicago, în closetul Universităţii, a lui Ioan Culianu, autorii prezumtivi ai acestui act, după multe versiuni fiind "securişti români".

Desigur se pune întrebarea, ce interese ar fi avut s'o facă neocomuniştii din ţară, atunci când Mircea Eliade - pe care, ca elev al lui, l-a urmat la catedră I.Culianu - prin editarea sa în ţară a colaborat cu regimul comunist, căruia i-a dat un gir, purtat cu mândrie; şi urmele acestui cult mai pot fi şi astăzi observate la unii oameni de cultură români. În acest context ar mai fi de amintit înmormântarea marelui savant, complet străină de tradiţiile poporului nostru.

Dar iată, tânărul Culianu şi-a permis să afirme lucruri pe care Mircea Eliade, chiar dacă le-ar fi gândit, nu le-a susţinut niciodată public.

Mă refer de pildă la emisiunea de la radio BBC din Iulie 1990, întitulată ***Istoria Religiilor****, în care respectivul Ioan Culianu, printre alte aberaţii, contesta existenţa lui Christos şi degrada comunitatea creştină din Roma imperială la o simplă asociaţie de ...pompe funebre.*

Rău impresionat de această emisiune îndată v'am scris, atrăgându-vă atenţia (vezi scrisoarea redată alături) că într-o vreme când poporul român abia îşi găseşte drumul către Dumnezeu, este mai mult decât o greşeală să recurgi la atare ateisme violente, debitate de un epigon al marxist-leniniştilor de ieri.

Nerăspunzându-mi şi neluând nici un fel de măsuri împotriva unor astfel de manifestări anticreştine, vă consider că sunteţi autorii morali ai asasinării lui Ioan Culianu, afirmaţiile sale, cred, au putut provoca mânia unui fanatic religios care, cum se întâmplă în astfel de cazuri, nu a înţeles să-şi rezolve litigiile de credinţă decât punând mâna pe pistol. Prin urmare, purtaţi vina că l-aţi expus pe Ioan Culianu fără să-l apăraţi, cum au făcut autorităţile engleze cu scriitorul indian Rushdie, după ce acesta a ultragiat mahomedanismul.

Dar nu-i prima oară că procedaţi aşa, când continuaţi să vorbiţi de Istoria României şi nu de cea a Românilor; primul termen a fost introdus la noi de istoriografii comunişti Roller şi Miron Constantinescu, în fieful postum al cărora, se vede, vă simţiţi tare bine.

Însuşi faptul că nu răspundeţi la scrisori şi vă lasă rece observaţiile juste ale unui ascultător, denotă o viziune totalitară, fără vreo legătură cu spiritul adevărat democrat!!!

Revenind la cazul Ioan Petru Culianu, deoarece sunt contra oricărui act de violenţă, condamn aspru asasinarea lui, dar totodată cer organelor competente să cerceteze crima obiectiv, fără prejudecăţi, autorul asasinatului, după părerea mea, şi aduc anumite flagrante indicii în acest sens, trebue căutat printre fanaticii religioşi, nu neapărat români, ofensaţi de ideologia dizolvantă, anticreştină a istoricului religiilor Ioan Petru Culianu.

Numai ***ADEVĂRUL*** *poate servi nobila cauză democrată şi înţelegerea între oameni, idealuri pentru care cu toţii ne luptăm.*

Dr.Ovidiu Vuia

EUROPA la răscruce

Din numărul 7/1993 al publicaţiei lunare *CODE* am luat cunoştinţă de înfiinţarea în Germania a unei noi formaţiuni politice, denumite *AUFBRUCH '94 - DEUTSCHER FREIER WÄHLERBUND* (ACŢIUNEA '94 - UNIUNEA ALEGĂTORILOR LIBERI GERMANI)*.

În cele ce urmează reproducem textul integral al Manifestului-program lansat de UNIUNE, în cuprinsul căruia sunt expuse motivele care au determinat înfiinţarea ei precum şi poziţia adoptată de ea în problemele cu care este confruntată, în prezent, naţiunea germană.

Totodată, ne îngăduim să constatăm similitudinea dintre problemele semnalate de fondatorii *ACŢIUNII '94* pentru Germania, o supraputere economică, şi România, o ţară cu o economie aflată în pragul dezastrului, în multe privinţe sub nivelul celor mai înapoiate state din lumea a treia. Semn că, deşi esenţială pentru exestenţa şi afirmarea unei naţiuni, prosperitatea economică, lipsită de o temelie morală trainică, nu numai că nu este suficientă, dar, în anumite cazuri, poate deveni un factor negativ pentru fiinţa unui popor şi pentru progresul său spiritual, singurul capabil să-i asigure şi să-i garanteze permanenţa în mijlocul celorlalte popoare.

Din cuprinsul acestui Manifest-program este de dorit să se reţină, cu precădere, atitudinea, formulată, fără echivoc, faţă de atât de mult trâmbiţata ***"Unificare a Europei"***. Cu toţii dorim o Europă unită. Dar nu o Europă care să desfiinţeze, ***"să facă de prisos"***, naţiunile, ci ***"o Europă a patriilor, cu popoare care să-şi păstreze identitatea, căminul naţional, suveranitatea şi moneda proprie"***.

Am subliniat această idee centrală cuprinsă în Manifestul-program al *ACŢIUNII '94* pentru a reaminti că ***"Unificarea Europei"***, aşa cum este ea concepută prin prevederile Tratatului de la Maastricht, nu a întrunit decât un firav accept aritmetic din partea popoarelor care ar trebui să se ***"unifice"***. Să nu uităm că poporul danez a respins iniţial adeziunea la Tratatul de la Maastricht, că rezultatul referendumului din Franţa a fost favorabil Tratatului la diferenţă de zecimi de procent, că Anglia are încă rezerve faţă de ideea de integrare europeană. Iar dacă la această atmosferă, prea puţin entuziastă faţă de perspectiva unui **"creuzet european"** în care ar urma să se topească ***"totul, toate şi toţi"***, menţionăm tragica dezagregare a Jugoslaviei, scindarea Cehoslovaciei în două state distincte, tendinţele separatiste manifestate în Belgia între valoni şi flamanzi, adevăratele războaie civile care au loc în Irlanda între catolici şi protestanţi, în Spania între basci şi guvernul de la Madrid, în Corsica între băştinaşii naţionalişti şi francezii venetici, greutatea cu care se realizează sudura între populaţiile celor două Germanii, recent unificate, suspiciunea cu care sunt priviţi italienii din sud de italienii din nord, avem un tablou aproape complet al situaţiei reale din Europa. O situaţie în care este evident că "cineva" are interesul să facă, cu orice preţ, ***"naţiunile de prisos"***.

* Negăsind un corespondent suficient de sugestiv pentru termenul german "Aufbruch" (el ar trebui de fapt tradus prin "pornire" la o acţiune), am reţinut numai ideea dinamismului şi l-am tradus prin "Acţiune".

Gabriel Constantinescu

În ziua de 13 mai 1993 a fost fondată UNIUNEA ALEGĂTORILOR LIBERI GERMANI ca asociaţie legală, iar la 19 mai documentul de constituire a fost înregistrat la notariat, urmând ca într-un răstimp de trei luni să se pregătească înfiinţarea partidului cu acelaşi nume. Între timp, în toată Germania, se înfiinţează cercuri de susţinători, iniţiatorii lor trebuind să posede o legitimaţie eliberată de conducerea centrală. Preşedintele UNIUNII a fost ales Profesorul universitar Emil Schlee, membru al Parlamentului European, iar locţiitor al preşedintelui, contraamiralul în retragere Günter Poser. Obiectivele enumerate mai jos au rostul să înlesnească cunoaşterea orientării UNIUNII şi să facă posibilă, prin consens, adeziunea.

Cetăţenii au pierdut încrederea în politicieni şi în partide şi se îndepărtează de acestea prin abţinerea de la vot sau prin vot protestatar. Ei s-au săturat de un stat dominat de interese de partid, de mocirla în care aceste partide se complac şi de certurile dintre ele.

NOUA POLITICA A GERMANIEI

Politica germană trebuie să fie determinată, cu prioritate de interesele germane, într-o Europă alcătuită din naţiuni libere.

Noi respingem Tratatul de la Maastricht. Acest tratat face ca Germania să înceteze a mai fi subiect de drept internaţional şi desfiinţează valuta naţională. Toate legile şi drepturile fundamentale, dreptul de proprietate, dreptul funciar, dreptul de moştenire, sunt sustrase competenţei germane. Prin extinderea cedării competenţelor pe tărâmul politicii externe, economice şi a dreptului constituţional în favoarea unui suprastat european, ***se urmăreşte ca Germania să devină, ca naţiune, de prisos***.

Noi vrem o Europă a patriilor, cu popoare care să-şi păstreze identitatea, căminul naţional, suveranitatea şi moneda proprie.

Noi ne opunem cedării necondiţionate a teritoriilor noastre răsăritene, cedare făcută în ciuda şi cu dispreţul istoriei, precum şi cu desconsiderarea normelor de drept internaţional. Noi insistăm pentru o reglementare dreaptă care să asigure o pace durabilă.

Guvernul este chemat să garanteze drepturile izgoniţilor din teritoriile răpite. Pentru germanii care continuă să trăiască în afara graniţelor statului german cerem dreptul de autodeterminare şi asigurarea, prin lege, a drepturilor minorităţilor.

Trebuie ca, în sfârşit să se pună capăt necinstitei autoînjisiri, criminalizării istoriei germane şi prezentării falsificate a marilor ei personalităţi.

RESTAURAREA STATULUI DE DREPT

Siguranţa aplicării legilor şi justiţiei trebuie să fie restabilită.

Independenţa judecătorilor şi a tribunalelor trebuie să fie garantată în faţa influenţelor politice de partid.

Noi cerem tratament egal pentru toate victimele sistemelor nedrepte din prezent şi din trecut, ca şi sancţionarea tuturor crimelor săvârşite împotriva vieţii, sănătăţii şi proprietăţii. De aceea, ***nici o prescripţie pentru aceste crime!***

Noi cerem ***eliminarea clicilor încă influente ale nomenclaturii fostului Partidului Comunist din fosta Republică Democrată***. Ele se opun refacerii şi dezvoltării concomitente a Germaniei de Vest cu fosta Republibă Democrată Germană.

Noi cerem confiscarea imediată a averilor Partidului Unităţii Socialiste (Partidul Cominist din fosta R.D.G.-nn.), precum şi ale Partidului Socialist Democrat (denumire adoptată de Partidul Comunist din fosta Germanie răsăriteană după unificarea celor două Germanii - nn.), în scopul despăgubirii victimelor comunismului.

Naţionalizările arbitrare făcute de dictaturile comuniste trebuie reparate prin restituirea proprietăţilor confiscate celor lezaţi sau urmaşilor lor. Acolo unde, în mod evident, restituirea nu mai este posibilă, trebuie să se ofere o despăgubire corespunzătoare, la valoarea actuală a bunurilor confiscate, după criterii conforme unui stat de drept.

Această operaţie necesită corectarea Tratatului de Unificare redactat în sens procomunist cu privire la naţionalizările din perioada 1945 - 1949, la valul de naţionalizări din anii cincizeci, la naţionalizările din zonele de graniţă şi de la Zidul Berlinului, precum şi cu privire la colectivizarea forţată a agriculturii.

REFORMA STATULUI GUVERNAT DE PARTIDE

Capacitatea de acţiune a statului trebuie să fie restabilită. În locul funcţionarilor de partid şi a carieriştilor, la conducerea activităţilor guvernamentale trebuie puşi specialişti competenţi.

Trebuie create din nou ***spaţii neimplicate în activitatea de partid.*** Funcţionarii de stat, magistraţii şi militarii nu au dreptul să fie aleşi în perioada în care deţin funcţii. Cancelarul, prim-ministrii landurilor, miniştrii şi secretarii de stat nu au voie să deţină funcţii de partid concomitent cu deţinerea funcţiei publice.

Pentru asigurarea separării puterilor în stat, membrii guvernului şi magistraţii nu au voie să fie parlamentari. Funcţionarii de stat trebuie să aibă obligaţii numai faţă de popor şi stat, nu şi faţă de partid.

Noi condamnăm înfruptarea fără scrupule din bugetul statului a partidelor, a funcţionarilor lor şi a fundaţiilor dependente de ele, ca şi exploatarea contribuabililor germani pentru interese străine.

Este necesar ca numărul deputaţilor federali şi ai landurilor să fie redus.

PENTRU SIGURANTA INTERNA SI IMPOTRIVA ABUZURILOR la DREPTUL DE AZIL

Numai un stat puternic, care statorniceşte dreptul, liniştea şi ordinea, poate fi un stat liber.

Pentru prevenirea periclitării zilnice a vieţii cetăţenilor noştri ca urmare a creşterii criminalităţii, prevederile codului penal şi condiţiile de detenţie trebuie înăsprite. Pedepsele pronunţate trebuie executate. Protecţia secretului datelor nu trebuie să împiedice lupta împotriva criminalităţii crescânde, în special lupta împotriva traficului cu droguri.

Noi condamnăm pasivitatea guvernului şi a parlamentarilor faţă de imigrarea ilegală şi a abuzului la dreptul de azil. Cerem reexaminarea imediată a dreptului de pretendent la azil politic şi expulzarea imediată a azilanţilor politici fictivi.

OCROTIREA FAMILIEI si a TINERETULUI

Noi condamnăm deprecierea căsniciei şi a familiei. ***Căsătoria şi familia sunt temelia comunităţii statale.***

Noi protejăm viaţa umană de la începuturile ei până la moartea naturală şi contribuim la formarea unei conştiinţe favorabile vieţii.

Noi cerem o relaţie sănătoasă între drepturile individului şi obligaţiile sale faţă de comunitate.

Noi ajutăm orice acţiune care îşi propune să pună capăt dezrădăcinării tineretului.

REFORMA SISTEMULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Trebuie să se termine cu haosul în învăţământ şi educaţie precum şi cu violenţa în şcoală.

Noi urmărim crearea unor instituţii de învăţământ şi educaţie care să contribuie la formarea caracterului şi simţului răspunderii, în care să se predea cunoştinţele şi experienţa propriei noastre culturi şi istorii.

ASANAREA ECONOMIEI NATIONALE

Securitatea socială presupune o economie înfloritoare şi o monedă puternică. Munca trebuie să fie din nou preţuită.

Capacitatea de funcţionare a

(continuare în pag.15)

UN GÂND LA ÎNCEPUT DE AN ŞCOLAR

PRELUAM UN EXPERIMENT ESUAT ?

D. VASIGU

Un gând la început de an şcolar Preluăm un experiment eşuat? Poate în nici un alt domeniu nu s-a experimentat mai mult ca în învăţământ. Istoria şcolii cunoaşte o multitudine de procedee, sisteme şi metode abandonate. Şcoala românească interbelică a ştiut să se folosească de experienţa altora şi cea proprie câştigând o tradiţie şi devenind o şcoală de elită care a dat naţiunii noastre, într-un interval istoric scurt cele mai numeroase personalităţi de mare ţinută în variate domenii. Şi-a format o cale proprie invidiată în Europa. Ce a urmat după "reforma" învăţământului din 1948 se ştie. S-a "culminat" după 1965 când şcoala a ajuns să aibă "un aport distinct" în formarea "conştiinţei socialiste" şi să acţioneze doar "în spiritul sarcinilor şi exigenţelor subliniate de secretarul general al partidului".

Trimestrul al II-lea al anului şcolar 1989-1990 a generat mari speranţe pentru redresarea şcolii româneşti. Mulţi dascăli care au considerat vasalitatea şcolii faţă de partid "mandat de maximă încredere şi onoare" (Tribuna şcolii nr. 320/18 februarie 1989) şi-au schimbat radical ideile; în şcoli au intrat preoţii cu cruci şi sfinţiri făcând să se cruceasca, la propriu şi la figurat, după modelul altui preşedinte, toţi secretarii de partid; s-au mai schimbat câţiva directori şi inspectori, s-au rupt primele pagini ale manualelor şcolare şi s-a distrus "propaganda vizuală", în rest, mare lucru nu s-a făcut. Şi totuşi, dacă nu s-a emis încă o lege a învăţământului sau un statut al cadrului didactic, s-a asigurat un anumit liberalism, aş zice, în adoptarea sistemelor şi metodelor şcolare. Nu ştim cine şi-a amintit de şcoala lui Rudolf Steiner; cunoscută sub denumirea de Şcoala Waldorf (pentru că prima şcoală a lui R. Steiner a fost înfiinţată la şcoala fabricii de ţigări Waldorf-Astoria din Stuttgart, în 1919).

Acest tip de şcoală particulară promovează dezvoltarea şi comunitatea, pune accentul pe aptitudinile practice, meşteşugăreşti şi chiar artistice.

Rudolf Steiner a condus şcoala de la Stuttgart până la moartea sa, în 1925. În şase ani a pus bazele psihologice şi metodologice ale şcolilor Waldorf, un experiment didactico-educativ pe care n-a mai avut cum să-l verifice.

Au luat fiinţă şi alte şcoli Waldorf. În Germania existau opt şcoli în 1938 când au fost desfiinţate. În 1945 au fost reînfiinţate. Astăzi, ele sunt vreo 25, toate grupate în Asociaţia Şcolilor Libere (independente) Waldorf. Între timp, reţeaua şcolilor Waldorf s-a extins atât în Europa cât şi în America. Numărul lor este însă infim pentru că mulţi s-au convins că şcolile de acest fel reprezintă un experiment eşuat.

La noi, în perioada interbelică Şcoala Waldorf a fost respinsă. Un reputat pedagog al timpului, I.C. Petrescu, care s-a preocupat de experimentul şcolar, în lucrarea sa Şcoala de experimentare, Institutul pedagogic român, Buc. 1935, deşi are un capitol aparte despre şcolile din Germania, neglijează Şcoala Waldorf.

După 1990, cineva şi-a amintit de ea. Aşa cum mai spuneam, au apărut "misionarii" chemaţi sau nechemaţi, nu numai pentru a ne evangheliza, ci şi pentru a ne convinge de avantajele Şcolii Waldorf. S-au iniţiat conferinţe, dezbateri, s-au mai scris articole în diverse publicaţii, s-au adus cărţi, materiale documentare, etc.

Şcoala Waldorf este specifică unui învăţământ de masă şi nu unuia de elită, principiul educaţiei prin muncă şi pentru muncă care a bătut monedă în epoca de tristă glorie este la el acasă în şcolile concepute de Rudolf Steiner. O dimensiune comică, destul de apreciabilă, rezidă din faptul că aceste şcoli n-au fost solicitate de regimul comunist. E adevărat, întemeietorul Rudolf Steiner avea o concepţie antroposofică, dar şcoala lui n-a fost o şcoală doctrinară. Reforma pedagogică pe care o aducea se putea prelua uşor de pedagogia din şcoala de "formare a conştiinţei socialiste". Cu toate acestea, Şcoala Waldorf ne surâde numai acum. Poate, pentru că respinge ideea de selecţie în funcţie de dotaţie şi capacitate. O şcoală unde nu se dau note şi examene. Şcoala durează 13 ani. Cel de-al 13-lea an este conceput ca o clasă de pregătire pentru bacalaureat. Repartiţia materiilor şi metodele de predare se orientează după gradul de dezvoltare al elevului. Materiile principale, ca de pildă limba maternă, matematica, ştiinţele naturii, sunt incluse în învăţământul principel şi sunt predate în primele două ore ale dimineţii de-a lungul a mai multe săptămâni (perioada de predare). După ora 10 sunt predate obiectele care revin săptămânal ca limbile străine, muzica, gimnastica. Se pune accent pe materiile artistice şi lucrările practice, lăcătuşerie, grădinărit, tehnologie, ţesut, topometrie, lucru manual artistic, etc.

Dar, oare şcolile noastre de arte şi meserii n-au fost mai bune pentru cei care nu aveau posibilitatea şi capacitatea de-a urma un liceu?

Când în alte state şcolile Waldorf sunt pe cale de dispariţie, la noi încep să prindă rădăcini. Preluăm un experiment eşuat? Mai există multe lucruri de făcut pentru şcoala românească până la a ne gândi la şcolile Waldorf.

Mai sunt multe lucruri de preluat din şcoala interbelică, dar, în haosul general, mai lipsea şcoala Waldorf cu care se mai pot deruta câţiva părinţi şi dascăli. Discernământul alegerii între bine şi rău lipseşte şi în cazul şcolii româneşti. Acest gând l-am avut la început de an şcolar 1993-1994 şi parcă încep să-i dau dreptate lui Silviu Brucan.

(continuare din pag. 14)

economiei de piaţă, care a fost dezvoltată şi înfăptuită în Germania de Ludwig Erhard, trebuie să fie din nou impusă cu consecvenţă prin garantarea interdependenţei inseparabile dintre proprietatea privată, responsabilitatea intreprinzătorului şi angajamentul capitalului.

Germania trebuie să fie o ţară industrială, capabilă de concurenţă pe plan internaţional. Economiei sale trebuie să i se păstreze posibilităţile de dezvoltare în propria noastră ţară. Sarcinile şi obligaţiile impuse economiei noastre trebuie astfel proporţionate încât să poată face faţă concurenţei internaţionale. Activitatea de cercetare care ne asigură viitorul nu mai trebuie împiedicată.

Marca germană, ca bază a securităţii sociale şi a bunei stări generale, trebuie să se menţină.

Trebuie să se pună capăt practicilor deschise sau camuflate ale subvenţiilor. Noi dorim o economie care înlesneşte fiecăruia, dar mai ales intreprinderilor medii, şanse egale.

Noi condamnăm abuzul prestărilor sociale. Noi ajutăm pe cei cu adevărat nevoiaşi şi asigurăm protecţia celor bolnavi şi bătrâni.

Trecerea necesară de la statul corupt, aservit partidelor, spre statul cinstit al cetăţenilor obligă la hotărâri curajoase şi la aplicarea unor măsuri eficiente. Statul social nu poate fi menţinut pe durată decât prin asanarea economiei naţionale. Actualmente, acesta este împovărat de apăsătoarele datorii vechi, la care se adaugă povara datoriilor noi, astfel că, după o perioadă de înflorire economică de zece ani, astăzi statul a ajuns în pragul falimentului. La această situaţie a contribuit, în interior, cumpărarea simpatiei alegătorilor, iar în străinătate, cheltuielile pentru obţinerea unei pretinse bunăvoinţe.

INSANATOSIREA AGRICULTURII şi PROTEJAREA MEDIULUI INCONJURATOR

Agricultura şi ocrotirea mediului înconjurător constituie pentru noi o unitate inseparabilă. Noi milităm pentru o agricultura bazată pe proprietatea privată a pământului care corespunde pe termen lung atât cerinţelor ecologice, cât şi celor economice. Noi vom ocroti o agricultură care se bazează pe legătura naturală între om, animal, pământ şi plantă. Noi vrem să facem din ocrotirea mediului înconjurător, al spaţiului vital pentru om, animal şi plantă, în toate domeniile, un punct esenţial în deciziile noastre. ***Noi ne împotrivim oricărei isterii ecologice făcută de demagogi. De asemenea, ne împotrivim unei politici agrare care distruge gospodăria familială în Germania şi care contribule la construirea unor asociaţii agrare după modelul socialist sau liberalist.***

Noi vrem să punem stavilă evoluţiei care tinde să facă din ţăran un salariat al statului şi ne străduim să-l eliberăm de tutela arbitrară a Comunităţii Europene.

MENTINEREA SECURITATII INTERNE

Germania are nevoie de o armată puternică şi bine echipată. Prin destrămarea blocului comunist ameninţările din afară s-au diminuat poate, dar ele au devenit mai imprevizibile.

Înainte de înlăturarea discriminării Germaniei în instituţiile internaţionale, nu este îngăduită implicarea ostaşilor germani în afara razei Tratatului NATO.

Trebuie să se pună capăt ponegririi carierei militare de cei care crează opinie publică, precum şi de instanţele judecătoreşti. ***Noi milităm pentru restabilirea prestigiului ostaşilor noştri, atât pentru activitatea lor din trecut, cât şi pentru prezent.***

CONTROLUL MASS - MEDIEI

Noi ne opunem oricărei manipulări făcută cu scopul de a domina opinia publică.

Noi cerem o informare obiectivă şi corectă. Aceasta trebuie să facă o distincţie clară între informaţia prezentată corect şi comentariul ei. Noi cerem să se pună capăt cultului sexualităţii şi violenţei. Noi vrem să punem capăt acestei îndeletniciri nerusinate care conduce la abrutizare morală.

Noi condamnăm ştirbirea prestigiului unor personalităţi integre. Noi cerem să se restabilească ocrotirea onoarei printr-o lege a presei care să protejeze drepturile personalităţii. Cerem o înnoire a legii radioului şi televiziunii.

Facem apel la toţi germanii să participe la acţiunea comună de readucere a bunei cuvinţe în viaţa publică şi de instaurare a valorilor fundamentale creştin-occidentale ca linie de conduită morală atât pentru individ cât şi pentru colectivitate.

Codul Penal german
Mainz - anul 1533

AMINTIRI

Cu două zile înainte de Crăciun, veneam de la Slatina, unde făcusem cumpărături pentru sărbători: 23 Decembrie 1955. Puţin timp, după ce trecusem Oltul în Romanaţi, o maşină mică sistem dubă, venind din direcţia în care mergeam, ne ţine calea şi opreşte carul în care mă aflam cu câţiva consăteni. Imediat coboară din maşină trei bărbaţi, cu ochii încruntaţi, cu feţe măslinii, cu căciuli ruseşti pe cap, unul mai în vârstă, în civil, iar ceilalţi doi în haine militare, cu pistoale mitralieră în mână, trăgând după ei un băieţandru, vărul meu, pe care îl aduseră să mă recunoască. Fără multă vorbă m-au urcat în dubă între cei doi militari şi cu vărul meu culcat la picioarele lor. Unul din militari avea cisma pusă pe spinarea lui. Ne-au avertizat: - *Să nu mişcaţi şi să nu scoateţi o vorbă.* Ne-am conformat. În curând au ajuns la casa părintească în satul Isvoru. În curte mulţime de securişti. Unii erau în uniformă militară, cu arme automate în mână. Supravegheau casa, magaziile, grajdurile, tot ce era prin ograda tatălui meu. Doi, trei civili, care am înţeles că dădeau ordine. Câţiva, erau vreo 10, dacă nu mai mulţi, în salopete scotoceau peste tot. Căutau arme.

Cu trei luni în urmă, fratele meu fusese găsit aici acasă şi arestat. Era căutat de mai mulţi ani. Hălăduise pe la mai multe cunoştinţe prin ţară, fusese încadrat şi într-un grup de partizani pe Topolog şi, scăpat din încleştările securităţii, îşi găsise un ultim refugiu în casa părintească. Puteam noi fraţii şi tata să-l divulgăm, cum ne cerea partidul? Fireşte că n-am făcut-o şi toţi am fost solidari cu el, cu toate că nu ştiam de ce fapte îl acuză şi-l căută securitatea.

Tata era plimbat de colo, colo, înghiontit, îmbrîcit, înjurat. -*Scoate armele, banditule, porc bătrân, de unde le-ai ascuns cu banditul de fiu-tău.* -*N-a venit acasă cu nici o armă, domnule, eu n-am mai pus mâna pe armă din timpul celuilalt război.* Bietul tata, era un om mândru, fusese decorat în război cu Virtutea Militară, nu ştiu cum de-a răbdat insultele şi loviturile fără să riposteze. Ce se petrecea în sufletul lui nu ştiu. De atunci nu l-am mai văzut decât la proces, apoi a dispărut. -*Lasă-l mă,* zice unul, cu faţa ciupită de vărsat, mai marele lor, după cum se vedea, *că va spune el la Bucureşti şi ţâţa ce-a supt-o de la măsa.* Săracu' tata, nici nu-şi cunoscuse mama. Murise când l-a născut. Acasă cu tata eram eu, la acea vreme domnişoară, fată mare, cum se zice pe la noi prin sat, şi sora mea mai mare, cu o fetiţă de trei ani. Soţul sorei, mecanic de locomotivă, decedase cu doi ani în urmă într-un accident de tren. Mama murise de cancer cu câţiva ani în urmă.

Pe noi, fetele, ne ţineau într-o cameră păzită de doi securişti înarmaţi.

Controlând casa, într-una din camere, aparatul de control a semnalat prezenţa sub duşumea a unui obiect metalic. Toată liota securistă a fost înştiinţată. A fost adus şi tata la faţa locului. Rânjind tâlhăreşte, mai marele securiştilor îşi freca mâinile. -*În sfârşit, am găsit depozitul cu armele, bandiţilor!* Cu rângi au dat duşumeaua la o parte. -*Pune mâna pe lopată şi sapă, banditule,* îi spune lui tata. -*Eu nu sap, domnule, n-am ascuns nici o armă, aşa cum v-am spus.* Doi vlăjgani pun mâna pe un hârleţ şi o lopată şi se apucă de săpat. Săpau de zor, gâfâiau şi răsturnau pământul pe scândura din cameră. Transpiraseră, aparatul zbârnâia, confirmând prezenţa metalului. În sfârşit scot obiectul: o ruginătură de tărnăcop, uitat acolo de când au făcut umplutura la fundaţia casei. -*Fi-ţi-ar*

fierul al dracului, moşule, ne făcuşi să transpirăm. -*Apăi, v-am spus că n-am arme.*

După aceea ne-au strâns pe toţi într-o cameră. Sora mea, văzând cum îl chinuiau pe tata să spună nu ştiu ce, n-a mai răbdat şi a început să strige la ei: - *Huni, tătari, barbari, slugoi ai ruşilor!* şi nu mai ştiu câte nu le-a zis. Ei însă n-au uitat, că după trei luni au arestat-o.

Urcaţi în dubă, eu şi tata, după un popas de câte o zi la securitatea din Slatina şi Piteşti, ne-au încarcerat la Malmaison în Bucureşti. Ancheta a durat trei luni, cu tot ceremonialul cunoscut folosit de securitate: ochelari fără vedere, ameninţări, insulte, uneori loviri. Nefiind implicată direct în activitatea dusă de fratele meu împotriva regimului comunist, nu ştiam nimic din ce făcuse şi pe unde fusese, ancheta s-a axat pe ajutorul pe care i l-am dat din momentul în care a venit acasă. De aceea, cu toată duritatea ei, ancheta mea a fost o nimica faţă de ce au pătimit atâtea femei pe care ulterior le-am întâlnit pe parcursul detenţiei şi despre care s-au scris multe. După terminarea anchetei am fost trimisă la Uranus, în aşteptarea procesului. Prima înfăţişare a fost prin luna septembrie 1956. Atunci am avut certitudinea că toată familia a fost arestată. Toţi erau în boxă: tata, noi cele două surori, cei doi fraţi ai noştri, soţia, soacra şi cumnatul fratelui mai mare şi încă trei persoane pe care securitatea în anchetă le-a depistat că au ştiut de fratele meu, pentru care toţi fusesem arestaţi. Am scăpat, zic eu, uşor, cu o condamnare de cinci ani, pentru favorizarea infractorului principal.

După proces am fost dusă la închisoarea Jilava. Am coborât din dubă într-o după-amiază însorită a lunii octombrie 1956. Cine n-a văzut Jilava, nu-şi poate închipui ceva mai sinistru ca această închisoare. După o sumară percheziţie am fost repartizate pe camere. Printre primele mi s-a strigat numele: Matei Gheorghiţa, camera nr.1. O cameră mare de cinci pe cinci metri, cu înălţimea de 4-5 m., cu pereţi groşi de cărămidă şi plafon boltit. Din cele 24 de paturi de campanie, suprapuse pe trei rânduri, mi s-a repartizat un loc. Pe latura dinspre curte, o fereastră cu zăbrele groase, la nivelul solului, astupată cu un oblon de lemn. În cameră 25-30 de deţinute m-au primit cu mii de întrebări: de unde vii, ce condamnare, pentru ce cauză etc. etc. Treptat m-am integrat în atmosfera camerei. Câteva femei bolnave, ce nu se puteau mişca, erau întinse pe paturile de jos. Într-un colţ o tinetă pentru apă, iar în altul un hârdău imens pentru necesităţi fiziologice. Un bec agăţat de tavan lumina tot timpul. Aerul umed, jilav, igrasios cu iz de căldură umană, urină şi fecale, mă şufoca. Încet, încet, cu timpul, m-am obişnuit cu aerul acestui cavou cu morţi vii.

Camerele de femei erau sever supravegheate de gardience. Pentru neînsemnate abateri de la drasticul regulament al închisorii eram pedepsite cu zile de izolare. Mai toate gardiencele erau brunete. **Valerica** ştiu sigur că era ţigancă şi foarte rea. Printre ele era şi o blondă **"Bubi"**, vopsită şi parfumată ţipător. Dintre gardieni mi-l amintesc pe **locot.Stefan**, Marioara cum îi ziceam noi, un bărbat mare, rău şi prost. Mai era şi **Iatan**, zis Barosu, ţigan la origine. Când era de serviciu, răsuflam uşurate, deoarece era cel mai bun şi ne lăsa în timpul zilei să ne întindem pe paturi, iar la percheziţii nu era scrupulos. Se zvonea că pe cei condamnaţi la moarte el îi executa. Curioasă comportare umană cu noi deţinutele, la un ucigaş.

Gardiencele ne spionau prin ochiul de la vizetă şi cum observau că una din noi s-a culcat puţin pe pat, a vorbit tare, a încercat să-şi coasă ceva, cu un ac care ştie cum ascuns şi scăpat de la percheziţii, uşa se deschidea brusc şi pe vinovată n-o mai vedeam nouă sau zece zile. Era dusă la izolare. Cu toată paza, prin Morse, bătând în perete, ţineam legătura cu camera vecină nr.2. Ştiam toate fetele şi ne comunicam veşti de tot felul. Într-una din zile am aflat că în camera alăturată a fost adusă Bogdan Corina, de profesiune soră la spitalul închisoare Văcăreşti. A fost descoperită că a făcut legătura câtorva deţinute cu cei de acasă. A fost condamnată şi acum se afla la camera nr.2. În camera nr.1, unde mă aflam, era şi doamna Pană, o femeie în vârstă, condamnată 15 ani, din care executase 10, şi acum era grav bolnavă. Era una din deţinutele pe care Corina o cunoştea. Foarte des, uneori săptămânal, ni se făceau percheziţii corporale. Chiar dacă se făceau de gardience, percheziţiile erau umilitoare. Ne dezbrăcau la piele, ţinute ore în şir pe culuarul umed, în curent şi frig. Multe deţinute se îmbolnăveau în urma acestor percheziţii. Din cauza umezelii, numai puţin în timpul verii era ceva mai cald în cameră, toamna, primăvara şi mai ales iarna, era frig. La percheziţii ni se confisca tot ce se găsea, lăsându-ne numai cămaşa, o pereche de ciorapi şi zeghea.

Mâncarea din închisori era sub limitele inferioare ale existenţei umane. În această situaţie ajunsesem toate nişte epave, fără vlagă, cu ameţeli şi oboseală continuă. În timpul zilei, de la orele cinci dimineaţa până la 10 seara, nu aveam voie să ne odihnim pe paturi. Eram obligate să ne plimbăm continuu prin intervalul dintre paturi şi să folosim pe rând cele două scaune pentru odihnă, pe care nu încăpeau mai mult de 5-6 deţinute. Pe paturi stăteau cele care cădeau definitiv şi nu se mai puteau ţine pe picioare, fiind mult slăbite şi grav bolnave. În această stare se afla şi d-na Pană. Era aproape pe moarte. De altfel peste câteva luni a şi murit. Episodul pe care îl povestesc se petrecea prin toamna anului 1958. Eram de doi ani la Jilava. Corina, aflând că d-na Pană este grav bolnavă şi dezbrăcată, ne-a comunicat că ne va arunca pe fereastră un pulover, în timp ce camera sa va fi scoasă la aşa zisa plimbare de 10 min. Când a trecut prin dreptul ferestrei de la camera noastră, Corina a aruncat puloverul. Fie că a fost observată de gardianca ce le supraveghea, fie că cineva a turnat, conducerea închisorii a aflat şi a început o anchetă. Prima a fost anchetată şefa camerei, d-na Martinescu(Simionescu), care din condamnarea de 15 ani executase 10, apoi rând pe rând celelalte deţinute. Toate au spus că n-au văzut şi nu ştiu nimic. Mi-a venit şi mie rândul. Locotenentul Stefan m-a luat cu binişorul. -*Măi Matei, tu eşti tânără şi serioasă, spune cum a fost.* Am repetat ce-au spus şi cele dinaintea mea. -*N-am văzut şi nu ştiu nimic,* înfuriat, cu o înjurătură ţigănească şi cu un picior în spate, am fost trimisă în cameră. Seara, când a venit schimbul, de serviciu era şerg.maj.Valerica, ţiganca, care ne-a făcut o morală pe limba ei. Masa de seară nu ne-a mai dat-o. Pe şefa de cameră a dus-o la izolare, iar pe noi ne-a obligat să ne plimbăm toată noaptea. Stătea pe un scaun în faţa uşii şi ne supraveghea. D-na Pană, care nu putea să se scoale din pat, plângea înăbuşit, înconţinuu, zicând că din cauza dânsei suntem noi pedepsite. Trei muscelence, ţărănci, din lotul Arnăuţoiu, în timpul acestei plimbări spuneau rugăciuni în şoaptă. Ţiganca le-a auzit şi sub pretext că o bleastămă pe ea, le-a dus la izolare, fără mâncare şi fără pat. Au venit după cinci zile. D-na Martinescu(Simionescu)a fost ţinută în condiţii ştiute de izolare 10 zile. Când a revenit în cameră, într-o stare jalnică, avea toţi dinţii căzuţi. Era cu ei într-o batistă.

A doua zi tot regim sever am avut. Numai seara ne-a dat mâncare şi am avut voie să ne culcăm în timpul nopţii. Slăbite, fără mâncare, dezbrăcate, în curent şi frig, în urma acestei pedepse majoritatea celor în vârstă au căzut la pat. Multe s-au

DE DUPA GRATII

stins înainte de eliberare. Eu, pe atunci tânără, crescută la țară și obișnuită cu munca în aer liber, am rezistat. Cred, totuși, că de la Jilava mi s-a tras boala de inimă și de plămâni, care s-a agravat pe parcursul anilor de detenție, care m-a adus la un pas de moarte, cum voi relata mai la vale.

Prin luna februarie 1959 s-a format un lot, cu destinația Miercurea Ciuc. Am fost îmbarcate într-un vagon dubă de cale ferată vreo 20 de femei, printre care îmi amintesc de Tia Zamfir, Busuiocescu Adelina, Vlaicu Zoe, Ciocoi Maria, Natalia Sireteanu. În gară la Miercurea Ciuc ne-au așteptat trei gardieni. Vorbeau prost românește. Ne-am dat seama că erau unguri. Unul din ei a ținut să ne avertizeze unde ne aflăm. *-Aici e regiunea Autonomă Maghiară, aici mu-i regat, nu-i Jilava, e Miercurea Ciuc, cu regim sever. Cine nu va respecta regulamentul va fi pedepsit fără milă.*

Pe cele în vârstă, de la gară, le-a suit într-o căruță. Pe noi, cele mai tinere, ne-au mânat pe jos, pe o zăpadă mare și un ger cumplit. Am ajuns înghețate tun.

După o lună de carantină am fost repartizată într-o cameră unde se aflau vreo 70 de deținute, având ca șefă de cameră pe Ștefănescu Maria.

Cum boala mea de inimă se agravase, toate fetele au decis să mă scutească de corvoada zilnică ce se făcea pentru păstrarea curățeniei în cameră.

Eram de un an la Miercurea Ciuc, sub un regim sever, așa cum ne avertizase gardianul când sosisem de la Jilava. Cu un optimism viguros, Mery Blaj m-a ajutat să trec peste multe zile grele ce le aveam din cauza bolii. De altfel făcea acest lucru cu toate fetele pe care le vedea că le cedează nervii și nu mai speră într-o scăpare din iadul comunist. De obicei, Mery era telefonista camerei. Vorbea la perete, prin Morse, cu camerele vecine și ne întreținea moralul cu fel de fel de informații aducătoare de speranțe. În cameră aveam și o turnătoare Anica, și nu mai știu cum se numea. Era adesea scoasă din cameră și informa administrația de tot ce se întâmpla în cameră. Ce discuții se poartă, cine nu respectă regulamentul, etc. Administrația era informată că Mery vorbește la perete cu deținutele din camera vecină și era urmărită zi de zi, până ce într-o zi a fost prinsă. Era, după câte îmi aduc aminte, prin luna ianuarie 1960. Mery a fost scoasă din cameră, bătută îngrozitor și trimisă la izolare. Nouă ne-a făcut izolator în cameră. Ne-au scos toate paturile, ne-au luat păturile și mantalele. Nu ne-au mai dat nici puținele lemne pentru foc. Trei zile am dormit pe ciment, dezbrăcate și fără mâncare. Ne-au dat zilnic câte un calup de mămăligă sărată și mucegăită și apă fiartă de băut. După trei zile chiar și cele mai rezistente nu s-au mai putut scula de jos. Au adus militari care au băgat paturile în cameră, iar seara ne-au servit o masă consistentă: tocană de porc, foarte grasă. Flămânde de trei zile, hămesite, și cum o asemenea mâncare nu mai văzusem, ne-am repezit asupra castroanelor cu mâncarea aburită. N-a durat mult timp și s-a declanșat o diaree generală. În camera cu 70 de femei era ceva de nedescris. Cele în vârstă și bolnave nu se mai puteau scula din pat și erau înnămolite în propriile fecale. Cele mai valide se înghesuiau pe lângă hârdăul ce ne folosea pentru asemenea necesități. În plină noapte, sesizat, a venit directorul închisorii cu medici și medicamente. Pe cele în vârstă, aproape 20-30 de femei, le-au scos din cameră pe târgi. Cum trei zile în plină iarnă, dormisem pe ciment, toate au murit în câteva zile. N-am mai auzit de ele.

Boala mea de plămâni, căpătată cine știe când, s-a agravat. Am căzut la pat și nu mai puteam face nici o mișcare. La câteva zile a venit o caravană sanitară care ne-a consultat pe cele ce rămăsesem în cameră. Am fost propusă, printre altele, să fiu trimisă la spital, dar gardianul ungur, care a citit lista, mi-a încurcat numele, zicând Maftei, iar șefa de cameră, care acum nu mai era Mery, ci turnătoarea Anica, a zis că nu-i nimeni în cameră cu acest nume, deși știau că la mine se referă nota dată de medic. Am mai stat, între viață și moarte, încă două, trei săptămâni. În acest timp a murit nemțoaica Paula, Florica Ursu și alte fete tinere pe care nu mi le mai amintesc, tot de plămâni, boală contactată în zilele de izolare. Pe la finele lunii februarie 1960 a venit un ordin ca toate deținutele sub 35 de ani să fie trimise la muncă în orașul Arad. Pe acea listă eram trecută și eu. Am spus că sunt grav bolnavă, nu sunt aptă de muncă și nu voiesc să plec de la Miercurec Ciuc. *-Vei pleca*, mi-a zis ofițerul ce ne-a selectat. *Dacă rămâi aici, în curând mori.* Avea dreptate. Cele ce au rămas, nu am mai auzit că s-ar fi eliberat vreuna. Pe drum până la Arad am avut o hemoptizie puternică. Sora mea, care era cu mine, a crezut că mor. De multe ori mi-am pierdut cunoștința. La Arad am intrat în curtea unei cazărmi militare. Toate fetele arătam ca niște umbre, niște stafii, de starea cărora s-au speriat și oștașii care ne-au ajutat să coborâm din dubă. Pe o targă, m-au dus direct la infirmerie, o cameră spațioasă, cu lumină de afară, cu două paturi cu cearceafuri curate. A venit medicul, un bărbat în vârstă, care m-a consultat, fiind și el îngrijorat de starea în care mă aflam. Nu mă puteam mișca. Eram între viață și moarte. Mi-a adus în cameră o deținută de drept comun, de profesiune soră de spital. Nu-i mai rețin numele, dar îi sunt mult recunoscătoare. M-a ajutat și îngrijit și în parte ei îi datorez însănătoșirea mea. De asemenea, nu găsesc cuvinte potrivite pentru atenția și tratamentul pe care mi le-a acordat medicul ce m-a îngrijit. Am aflat că era medic la închisoarea de drept comun și era de origine evreu. Nu cred că mai trăiește, dar doresc pe această cale să-mi exprim deosebita mea recunoștință pentru tot ce a făcut pentru mine. Îmi aducea medicamente, zicea dânsul, de la dreptul comun, pentru că nu avea dispoziție de la departamentul politicilor să-mi administreze medicamente. *-Dacă mă află că fur medicamente de la dreptul comun pentru tine, mă arestează.* Mă rog pentru sănătatea sa, dacă trăiește, iar dacă a plecat dintre noi, Dumnezeu să-l aibă în pază, că a fost un adevărat om. Venea zi și noapte să-mi facă injecții din trei în trei ore. În două luni m-a pus pe picioare. Eram refăcută și simțeam că m-am însănătoșit. Trecuseră patru ani și patru luni de când eram arestată. Mai aveam opt luni până la eliberare. Mi se părea că anii trecuseră repede. În închisoare clipele prezente trec extraordinar de încet. În singurătate îmi trecea prin minte tot ce întâlnisem pe parcursul anilor de detenție, anchete, izolări, bolile de care zăcusem, gardieni, gardience, asemenea unui film pe care îl vizionasem cândva, fără încărcătura lui dureroasă. Mi-era dor de colegele de suferință dela Jilava și Miercurea Ciuc. Solidaritatea și dragostea dintre noi ne menținea moralul,iar eu, înconjurată de afecțiunea lor, uitam de multe ori infernul în care intrasem.

Pe la începutul lunii mai 1960, în urma unei inspecții am fost trimisă la București, unde fusesem judecată și condamnată, în vederea eliberării peste câteva luni. Mi-am luat rămas bun de la devotata mea soră medicală și, mută de emoție, n-am știut cum să-i mulțumesc salvatorului meu, doctorul evreu. Cum n-aveam cuvinte și nici în alt fel cum să-l răsplătesc, m-am rugat la Dumnezeu să-l binecuvânteze.

Credeam că mă vor duce la Jilava. Doream să fiu dusă acolo, în speranța că voi întâlni vechi cunoștințe. Intr-o privință eram liniștită. Pe sora mea, care călătorise cu mine de la Miercurea Ciuc la Arad, o știam relativ sănătoasă. Speram să ne revedem în libertate, ea fiind arestată cu câteva luni în urma mea.

Cu aceste gânduri am ajuns la București. Duba s-a oprit în curtea închisorii Văcărești și am fost încarcerată singură intr-o cameră. A doua zi am fost dusă la vizita medicală. Am întrebat doctorul: *De ce m-ați adus aici la spital, sunt acum sănătoasă, medicul de la Arad m-a vindecat.* Cu un surâs ușor blajin mi-a răspuns: *-Ce-ai avut tu și prin câte ai trecut, puține fete au scăpat. Ai nevoie încă de tratament.* Prin grija lui am început iarăși un tratament intensiv. Oare ce aveau acești doi oameni în comun, doctorul evreu de la Arad și doctorul român, Munteanu, de la Văcărești? Pentru că am găsit doi oameni excepționali de buni, îi iert pe toți ceilalți răi pe care i-am întâlnit în infernul închisorilor comuniste. Doctorul de la Arad era sobru, conștiincios, uneori sever când refuzam tratamentul. S-a chinuit mult cu mine până să reușească o colaborare între un pacient lipsit de voința de a mai lupta cu viața și el, medicul, care voia să-și dovedească măiestria prin salvarea unui bolnav condamnat la moarte. Doctorul Munteanu era jovial, mereu cu o vorbă de spirit și cu zâmbetul pe buze. Aproape zilnic, primeam medicamente, sfaturi și vorbe de încurajare. Acești doi oameni s-au întrecut unul pe altul, prin grija ce au purtat-o pentru salvarea mea.

De două luni stăteam singură în cameră. O vreme în camera alăturată era Vlădescu Maria, bolnavă de cancer, care în curând a murit.

Într-o dimineață, prin luna iunie, intră în celulă un gardian, care îmi spune să-mi pun pătura peste cap și să mă întorc cu fața la perete. După puțin timp, pași apăsați și grei de gardieni adue ceva în celulă. Mi-am dat seama că purtau o brancardă pe care aduseseră o bolnavă. Cu înțelegeri și șoapte misterioase, pe jumătate spuse, au așezat bolnava adusă pe patul de alături. Cu pași zoriți, de tâlhari care au săvârșit crima, au plecat din celulă. După zgomotul specific al ușii masive de pușcărie, care se închidea cu trei zăvoare, pe culoar, pașii lor se pierdeau într-o liniște de mormânt. *-Nu te speria, maică, m-au adus aici de la morgă.* Încet, încet, s-a liniștit și a putut să-mi povestească. *-Mă numesc Lovinescu. N-am făcut nimic ca să le dau motive să mă aresteze. Fata mea, Monica, a plecat din țară și vorbește la Europa Liberă. Pentru asta m-au arestat. Am fost adusă de la Jilava în stare foarte gravă. Pe drum mi-am pierdut cunoștința, iar când am sosit aici, crezând că am murit, m-au dus la morgă. Acolo m-am trezit și văzându-mă printre morți, am început să strig; așa m-au adus aici lângă tine.*

O săptămână a stat cu mine în celulă. era o femeie voinică, cu față frumoasă și ochi luminoși, de intelectuală distinsă, cu părul alb tuns scurt, bărbătește. Era o bună povestitoare.

În după amiaza acelei zile a venit un medic, brunet, cu figură antipatică, în jur de 50 de ani, care a examinat-o. Apoi în fiecare zi veneau mai mulți medici însoțiți de civili pe care nu-i mai văzusem.

Vorbeau între ei în șoaptă, dar cum doamna Lovinescu nu prea auzea, mă întreba pe mine ce ziceau, iar eu nu știam ce să-i răspund pentru că nu înțelegeam discuția ce o purtau între ei, o consultau, dar medicamente sau vreun tratament nu i-au dat. După cum spunea, doamna Lovinescu era grav bolnavă de inimă. Mâncarea era deosebit de bună față de celelalte închisori. Doamna Lovinescu mânca și putea acum să facă câțiva pași prin celulă. După o săptămână, într-o dimineață, au venit gardienii cu o targă și au luat-o. Au readus-o dupa aproximativ două ore. Sufla tare greu. Mi-a spus că au pus-o la diferite aparate și se aștepta să-i înceapă un tratament. Parcă se simțea mai bine, vorbea și părea optimistă. S-a ridicat din pat, dar după câțiva pași s-a prăbușit. Am alergat la ușă, bătând în ea cu pumnii și strigând cu disperare. Ușa s-a deschis și în celulă au intrat patru-cinci persoane în civil, probabil printre ei și medici. Au așezat-o pe pat. Era toată numai apă, nu mai putea vorbi, era cu ochii numai la mine. Probabil că i-am inspirat încredere, pentru că mă îndrăgise foarte mult. Mă încuraja, îmi făcea planuri de viitor, spera să scape din închisoare și în libertate îmi zicea s-o vizitez. Eram lângă dânsa. Parcă se mai liniștise, își mai revenise. Spunea ceva, dar atât de încet încât nu auzeam. Mi-a făcut semn să mă apropii, dar n-a mai apucat să spună nimic. Și-a dat duhul.

În camera de alături a venit Corlan Constanța, condamnată într-un lot cu parașutiștii. De la dânsa am aflat că a murit doamna Neacșu, soție de general, pe care o cunoscusem la Jilava. De la Miercurea Ciuc, Corlan venise împreună cu maica Mihaela, pe care au dus-o la securitate, unde am auzit că a murit.

Așa a trecut toată vara anului 1960. Mai aveam o lună până la eliberare. La Văcărești îl aduseseră și pe tatăl meu, grav bolnav de cancer pulmonar. Urma să se elibereze odată cu mine. Cu o lună înainte de a ne ispăși pedeapsa, tata a murit. Securitatea știa că noi deținuții comunicăm între noi prin Morse, bătând în pereți. Bănuiesc că, pentru a mă feri de trista veste, pe care aș fi putut-o afla, m-au trimis din nou la Arad, unde am mai stat o lună de zile. Nu am mai întâlnit medicul care cu profesionalism și cu riscuri mi-a salvat viața. În ajun de Crăciun mi-au dat biletul de eliberare și am început un nou calvar. Tata murise, frații și sora încă arestați, toată averea părintească confiscată. Securitatea raională și organele de partid m-au alungat din casa unde mă născusem și crescusem. În plină iarnă am plecat la București, unde cu multă greutate am găsit un loc de muncă.

Geta Matei -
Izvoru, Romanati

LUMEA ARABA

I. ARABII INAINTE DE MAHOMED

Peninsula Arabia este situată la hotarul dintre Asia şi Africa,având o întindere de 2,73 milioane kmp. Caracterul geografic predominant este deşertul. La nord, de la hotarul cu Siria şi Persia, peninsula îşi deschide porţile cu Marele Deşert Sirian care se întinde până la Podişul Nedjd. Spre sud, podişul coboară în trepte până spre Deşertul Dehna. În nord clima este subtropicală, în centru continental excesivă, iar în sud subtropicală. Spre vest, Peninsula este despărţită de Africa prin Marea Roşie până la Strâmtoarea Bab-el-Mandeb. Spre sud-est, ţărmurile sale sunt scăldate de Oceanul Indian, iar spre est, de Golful Persic şi Golful Oman.

Populaţia este rară, în cea mai mare parte nomadă, îndeletnicindu-se cu creşterea animalelor pe care le mână, din oază în oază, în căutare de păşuni şi locuri de adăpat.

Întreaga istorie a arabilor din perioada preislamică se caracterizează prin incapacitatea numeroaselor triburi de beduini de a realiza o unitate politică şi statală. Un bogat tezaur de legende din acea perioadă relatează despre nesfârşitul şir de certuri, lupte sângeroase şi duşmăniile dintre triburi. Cauza principală a acestor frământări este structura sufletească a beduinilor, la care se adaugă condiţiile materiale de viaţă destul de vitrege.

Beduinii au fost şi atunci ca şi acum organizţi în triburi, în cadrul cărora nu tolerau altă autoritate în afară de autoritatea morală, ca arbitru, a unui şeic ales. O caracterizare a structurii sufleteşti a beduinilor ar putea fi formulată, succint, astfel: temperament pasional, individualism împins la extrem şi un exagerat sentiment de mândrie şi încredere în sine. Pasiunea lor pentru libertate nu era compensată decât de sentimentul de solidaritate de trib, manifestat sub forma actelor de răzbunare şi prădăciunilor, ori de câte ori un membru al comunităţii era lezat de cineva din afara ei.

Istoria arabilor din perioada preislamică poate fi sistematizată pe trei zone geografice, fiecare din ele având o evoluţie si un specific propriu.

a) REGIUNEA de NORD a PENINSULEI

Triburile de beduini din această regiune, învecinată cu cele două mari imperii din primele secole ale erei creştine, Imperiul Roman de Răsărit şi Imperiul Persan, au trăit tot timpul în câmpul de atracţie al prosperităţii care înflorea dincolo de ultimele dune de nisip ale deşertului unde, din cauza condiţiilor geografice vitrege, binefacerile vechilor civilizaţii nu au pătruns. În mod frecvent, cetele de beduini treceau dincolo de Deşertul Siriei spre oraşele de frontieră ale celor două imperii, jefuiau ce le ieşea în cale, după care, purtaţi de cămile - corăbiile deşertului -, dispăreau în marea de nisip, unde nu puteau fi urmăriţi.

Cum însă hotarul, dintre Imperiul Roman şi Imperiul Persan, nu a fost niciodată o zonă liniştită din cauza neîntreruptelor războaie dintre cele două împărăţii, triburile de beduini din regiune s-au amestecat sau au fost amestecate, mai întotdeauna, în lungile campanii care se desfăşurau în imediata lor vecinătate. Atât romanii, cât şi perşii au căutat să folosească triburile de beduini din zona teatrului de operaţiuni ca aliaţi cu misiunea de a acoperi frontiera. Mândria, această trăsătură caracteristică a populaţiei arabe, i-a împiedicat însă să lupte sub o comandă străină şi, ca urmare, triburile din Nordul Peninsulei s-au constituit în principate cu conducere proprie. Astfel iau fiinţă principatul Gassanizilor şi cel al Lahmizilor, primul format din arabi sirieni sub patronajul Constantinopolului, cel de-al doilea, situat la vest de cursul inferior al Eufratului, alcătuit din arabi irakieni, vasali ai dinastiei de la Ktesiphon. Spre deosebire de arabii din interior care erau conduşi de şeici aleşi, conducerea celor două principate era aşezată pe baze ereditare.

b) ARABIA CENTRALA

Regiunea centrală a Peninsulei - Podişul Nedjd- constituie cea de a doua zonă geografică. Aici triburile de beduini trăiau în deplină independenţă unul faţă de altul. O excepţie de la individualismul structural al seminţiilor arabe o constituie reuşita tribului *Kinda* care la sfârşitul secolului V formează o coaliţie cu marile triburi *Vail, Bekr* şi *Taglib*. Elementul de coeziune al al acestei asociaţii l-a constituit dorinţa de a obţine prăzi bogate prin incursiuni adânci cu efective numeroase pe teritoriul Mesopotamiei şi Siriei, profitând de izbucnirea unui conflict între perşi şi Constantinopol. De îndată ce însă s-a încheiat pacea între cele două mari imperii, armatele Bizanţului s-au năpustit asupra kindiţilor şi aliaţilor lor şi din coaliţie nu a mai rămas decât un bogat tezaur de legende în care se evocă vitejia beduinilor pe timpul acestei încleştări sîngeroase.

c) ARABIA de SUD

Sudul Peninsulei, locuit de *arabi ioctanizi*, constituie o regiune esenţial deosebită de regiunile locuite de arabii din nord şi centru, denumiţi *arabi ismaeliţi*. Spre deosebire de aceştia din urmă care, datorită permanentului contact cu populaţiile din Siria şi Mesopotamia în mijlocul cărora trăiau numeroşi evrei, au suferit o inevitabilă infuzie cu elemente străine, arabii ioctanizi s-au păstrat într-o stare de mai accentuată puritate arabă.

Partea de sud a Peninsulei, biblica Saba, denumită de istoricii romani *Arabia Felix*, este o regiune bogată. Ea a fost leagănul unei civilizaţii dezvoltate şi a cunoscut o evoluţie istorică diferită de evoluţia arabilor din nord şi centru.

Locuitorii acestei regiuni (actualul Yemen) sunt menţionaţi în Biblie. Aici s-au găsit regatele *sabeilor* şi *mineilor* şi tot aici se pare că trebuie căutată legendara ţară *Ophir* cu care regele Solomon, ajutat de Hiram, regele Tirului, a reuşit să stabilească relaţii comerciale. Cunoscuta prosperitate a regiunii i-a determinat pe romani să întreprindă o expediţie de cucerire în timpul lui August, expediţie condusă de generalul Aelius Gallus.

Vechiul Yemen constituia un nod de legătură comercială între India şi Orientul Apropiat pe *"Drumul Caravanelor"*, drum care străbătea Peninsula de la sud spre nord. În urma eşecului suferit de romani în acţiunea de cucerire a sudului Peninsulei, aceştia au deschis o nouă rută comercială, pe mare, prin Strâmtoarea Bab-el-Mandeb. Consecinţa apariţiei acestei noi căi comerciale, care le ocolea teritoriul, a fost declinul economic al populaţiei din regatul sabeilor. Sistemul de irigaţii care transforma deşertul în ogoare şi livezi roditoare s-a părăginit şi sărăcia s-a întins necruţătoare. Locuitorii acestor aşezări, odinioară prospere, au fost nevoiţi să emigreze în căutarea unor locuri cu condiţii de viaţă acceptabile. De la sud spre nord a avut loc un masiv proces de migraţie desfăşurat în condiţii deosebit de grele la care s-a adăugat ostilitatea cu care ioctanizii au fost întâmpinaţi de consângenii lor ismaeliţi. Paşnicii agricultori şi negustori din sud au trebuit să se războiască cu beduinii din nord pentru a supravieţui. În exodul lor ei au fost nevoiţi să se adapteze felului de viaţă nomad şi când, după lungi suferinţe, au reuşit să ajungă în Siria erau deja beduinizaţi. Cu toate acestea ei nu au fost niciodată acceptaţi în comunitatea triburilor din nord. Duşmănia, accentuată până la ură, între cele două ramuri ale aceluiaşi popor nu a fost atenuată nici chiar de forţa unificatoare a Islamului. Ea dăinuie până în ziua de azi.

În ciuda deosebirilor dintre cele trei zone geo-istorice din Peninsula Arabia a existat totuşi un element care a realizat o punte de legătură deasupra a tot ce dezbina şi diferenţia numeroasele seminţii şi triburi arabe. Este vorba de *"Drumul Caravanelor"*, cale comercială datând din secolul VIII î.d.Chr. care leagă un şir de oraşe de importanţă economică, începând din Yemen până pe ţărmul mediteranean al Siriei. Pe acest drum se scurgeau numeroase caravane, transportând spre nord odată cu bogăţiile sudului şi informaţii cu privire la valorile culturale dominante din afara perimetrului lumii arabe. În acelaşi timp, acest drum comercial a favorizat dezvoltarea unor oraşe şi a unei populaţii orăşeneşti cu un orizont cultural şi un nivel de înţelegere mai ridicat decât nivelul triburilor de beduini. Dintre aceste oraşe, în primul rând, trebuie menţionat Mecca, oraşul de origine al lui Mahomed.

II. SITUATIA RELIGIOASA IN ARABIA PREISLAMICA

Arabii fac parte din marea familie a popoarelor semite. Conform textului biblic, ei sunt descendenţii lui Ismael, fiul lui Avraam şi al sclavei Agar, dar spre deosebire de evrei, arabii în perioada preislamică practicau o religie rudimentară. Înainte de Mahomed, religia triburilor de beduini era un amestec de totemism, fetişism şi idolatrie, pigmentat cu reminiscenţe confuze din vechea religie babiloniană şi din cea a evreilor. Pe lângă Allah, care, de fapt, juca un rol secundar în universul zeităţilor arabe, fiecare seminţie îşi avea idolii săi. De asemenea, beduinii adorau anumite obiecte pe care le considerau sfinte. Unul din cele mai importante obiecte ale adorării, care se bucura de un deosebit respect la aproape toate seminţiile arabe, era piatra neagră (probabil de origine meteoritică) din Caaba, edificiul cubic din Mecca, în jurul căruia, în secolul VIII, a fost construită marea moschee. Legenda spune că piatra i-a fost adusă lui Avraam de îngerii din rai când acesta a rezidit Caaba, edificiu clădit iniţial de Adam după un prototip ceresc. La început piatra a fost albă, dar ea s-a înnegrit în urma sărutărilor oamenilor păcătoşi care se prosternau în faţa ei cu prilejul pelerinajelor. Caaba îndeplinea pentru arabi funcţia de Pantheon al zeităţilor triburilor de beduini, ale căror simboluri erau aşezate în acest templu alături de Avraam şi Ismael, strămoşii legendari ai arabilor. Şi tot în incinta templului din Mecca se găseşte izvorul cu apă tămăduitoare Zemzem, despre care legenda islamică spune că a fost făcut să ţâşnească de Jehova pentru ca sclava Agar şi fiul ei Ismael, întemeietorul neamului arab, izgoniţi de Avraam la cererea soţiei sale Sarah, să nu moară de sete în deşert.

Pe lângă zeii tribali, arabii credeau în existenţa a nenumărate duhuri (gjinnii), bune sau rele, care interveneau frecvent în viaţa oamenilor. În general însă, în perioda imediat anterioară intervenţiei lui Mahomed, predominau practicile fetişiste. Un contemporan al Profetului se exprima astfel despre comportamentul religios al beduinilor:"Unde vedeau o piatră se închinau la ea, iar dacă aceasta lipsea, mulgeau o cămilă peste o grămadă de nisip şi se închinau la aceasta".

Singurul element unificator în domeniul religios îl constituia adorarea pietrii negre din Caaba. În legătură cu acest cult, legenda spune despre Casai, unul din membrii tribului coreişiţilor, o ramură a seminţiei Kinâna, că a răpit piatra sfântă de la paznicii ei de odinioară şi i-a determinat pe membrii tribului său să se aşeze cu preţiosul odor de cult la Mecca. Păzirea Caabei, precum şi privilegiul de a aproviziona pelerinii care veneau să se închine la sanctuar cu apă şi hrană, a rămas de atunci în familia lui Casai, cu drept de moştenire. Din această familie îşi vor câştiga glorie două ramuri, ramura Abd Shem şi ramura Hashim din care descinde Profetul.

Cum existenţa triburilor arabe fusese de totdeauna un necruţător "bellum omnium contra omnes", viaţa lor se desfăşura sub semnul unei permanente insecurităţi. Ca un corectiv la această stare, din timpuri străvechi, arabii au instituit anual un răstimp de pace sfântă. Timp de patru luni pe an trebuia respectată întreruperea tuturor ostilităţilor, celelalte opt luni ale anului fiind luni în care luptele puteau fi purtate fără nici o îngrădire. Din cele patru luni de pace, primele trei erau fixate una după alta, a unsprezecea, a douăsprezecea şi prima a anului următor; cea de-a patra lună de pace cădea în mijlocul anului.

Cele trei luni consecutive de pace erau destinate activităţii religioase; cea de-a patra,

ADEVĂR și PREJUDECATĂ

schimburilor comerciale. În lunile închinate cultului, pe lângă cinstirea sanctuarelor locale, proprii fiecărui trib, se efectuau pelerinaje la Mecca unde soseau credincioşi din toate părţile Peninsulei. Această practică a conferit oraşului un rol preponderent în lumea arabă, dar adevărata cauză a atracţiei exercitată de Mecca a constituit-o superioritatea culturală a locuitorilor acestui oraş, a membrilor tribului coreişiţilor, în raport de celelalte triburi arabe.

În general, locuitorii oraşelor şi, îndeosebi, cei din Mecca, prin natura profesiunii lor de negustori, au intrat în contact cu populaţiile din alte ţări, cu concepţiile religioase ale locuitorilor lor, cu obiceiurile şi cultura lor. În felul acesta s-a creat un climat favorabil sintezelor de idei şi concepţii. îndeosebi religioase, în perioada de cristalizare a premizelor din care a rezultat Islamul. Negustorii meccani nu erau despărţiţi decât de 50 de mile de graniţa cu Yemenul şi, adeseori, călătoreau în nord până în îndepărtatele oraşe ale Siriei. În aceste locuri, ei au avut prilejul să stabilească contacte cu comunităţile iudaice, cu aşezările de creştini, cu religia perşilor, dar mai ales au avut posibilitatea să compare politeismul lor idolatric cu monotemismul iudaic şi creştin şi cu dualismul persan.

III. MAHOMED

Dintre toţi întemeietorii de religii, Mahomed este singurul a cărui existenţa istorică este unanim recunoscută. Născut în anul 570 la Mecca, el a aparţinut tribului coreişiţilor şi anume uneia din ramurile care în decursul timpului îşi pierduse din importanţă, ramură descendentă din Hashim. Rămas orfan la vârstă fragedă este crescut de unchiul său Abu Talib. În adolescenţă intră în serviciul transportului de mărfuri spre Siria, cu caravanele, fiind angajat de bogata văduvă Chadidja cu care, deşi mult mai în vârstă decât el, se va căsători. Chadidja i-a născut şapte copii din care numai o fiică, Fatima, a trăit şi a avut urmaşi.

La vârsta de patruzeci de ani, Mahomed aude pentru prima dată chemarea lui Allah. La început s-a temut să nu fie victima unei uneltiri diavoleşti, dar apoi s-a convins de autenticitatea revelaţiilor sale. Allah îl alesese să vestească oamenilor adevărul. Către anul 613 a început să predice, atrăgând atenţia ascultătorilor săi, prin fraze scurte şi tăioase despre mânia lui Dumnezeu şi despre apropiata Judecată divină.

La început, predicile sale erau ascultate de rudele apropiate, de tineri meccani de origine modestă şi de membrii altor triburi stabiliţi în Mecca. De la început, activitatea sa de predicator s-a lovit de adversitatea coreişiţilor care vedeau în predicile sale o primejdie pentru monopolul religios şi comercial pe care aceştia îl deţineau în oraşul sfânt.

Pentru a evita neînţelegerile şi chiar duşmănia cu propria sa seminţie, Mahomed se hotărăşte să părăsească Mecca.În îndeplinirea acestei intenţii este ajutat de chemarea pe care i-o adresează comunităţile arabă şi iudaică din oraşul Yathrib care, aflate în conflict, erau în căutarea unui împăciuitor.

Plecarea din Mecca are caracter dramatic, întrucât vrăjmăşia coreişiţilor îi punea viaţa în primejdie. Învovărăşit de credinciosul său adept Abu Bakr fuge din oraş în noaptea de 16 iunie 622 şi după ce stau ascunşi trei zile într-o peşteră a muntelui Thaur, ajung la Yathrib. De la această dată oraşul ia denumirea de Medina (oraşul Profetului), iar ziua în care a avut loc Hegira (fuga) devine începutul cronologiei noii religii. Pe lângă adepţii pe care îi avea deja în Yathrib, fuga lui Mahomed este precedată şi succedată de exodul, spre noul oraş de reşedinţă, al tuturor adepţilor săi din Mecca.

Momentul plecării sale din Mecca marchează o schimbare esenţială în activitatea desfăşurată de Mahomed. În perioada petrecută la Mecca, el este în primul rând profet. În acest răstimp au loc revelaţiile din care se încheagă crezul său religios. Profetul prigonit şi batjocorit la Mecca devine la Medina *"el Emir"*, principele unui oraş, trebuind să îndeplinească concomitent funcţiile de legislator, conducător politic şi comandant de oşti. Dealtfel, această schimbare de poziţie se oglindeşte clar în părţile din Coran, revelate la Mecca şi cele revelate la Medina. În timp ce surele (sură:capitol din Coran care relatează conţinutul unei Revelaţii), meccane sunt străbătute de un fior religios, surele medineze sunt prozaice şi conţin în principal reglementări ale vieţii sociale, economice şi politice.

În postura de legislator, Mahomed se străduieşte să formeze la Medina o comunitate unitară, alcătuită din localnici, *"Ansăr"* şi din meccanii refugiaţi, "Muhagirum" (emigranţi). Concomitent eforturile sale se îndreaptă spre realizarea atât a unei unităţi de credinţă, cât şi spre sporirea numărului de adepţi. Pentru început, activitatea sa misionară îi vizează pe evreii din Yathrib pe care, având în vedere unele asemănări dintre religia iudaică şi noul crez religios în curs de cristalizare, spera să-i convertească. Cum însă aceştia nu au acceptat să renunţe la religia strămoşilor lor, Mahomed a înlocuit predica cu teroarea, astfel că evreii din Yathrib şi din vecinătatea oraşului au fost fie convertiţi cu forţa , fie obligaţi să se exileze.

De îndată ce şi-a consolidat poziţia la Medina, Mahomed şi-a propus să-i supună pe coreişiţi şi să câştige sanctuarul de la Mecca pentru adepţii săi. În acest scop el vesteşte *"gihadul"*, războiul sfânt, împotriva meccanilor. Pentru a-şi asigura succesul în această confruntare, el nu se dă înapoi de a nu respecta lunile de pace, stabilite din timpuri străvechi şi recunoscute de toate triburile arabe. Totodată, Profetul statuează principiul care dăinuie până în ziua de astăzi, conform căruia nici un credincios nu poate fi pedepsit pentru uciderea unui necredincios.

În anul 624 are loc prima ciocnire armată între meccani şi medinezi. La Bedr, caravanele meccanilor sunt atacate de medinezi şi jefuite. În anul următor, meccanii sub conducerea lui Thalib, în superioritate numerică, vor obţine o victorie în bătălia de la muntele Ohod, pe care însă nu ştiu să o exploateze, astfel că superioritatea rămâne de partea adepţilor lui Mahomed.

Între timp Mahomed stabileşte legături cu mai multe triburi de beduini care acceptă noua religie, atraşi de perspectiva obţinerii unor prăzi substanţiale din încleştările armate. Aceştia se înregimentează sub steagul verde al Profetului, contribuind la înfrângerea adversarilor săi meccani. În anul 630, Mahomed intră triumfător în Mecca. Coreişiţii, înverşunaţii săi duşmani de până atunci, îşi dau seama că nu mai au nici o şansă de a-şi menţine dominaţia şi monopolul asupra oraşului sfânt, astfel că aderă la Islam. Mulţi dintre ei vor deveni combatanţi activi sub steagul Profetului, participând în calitate de conducători de oşti la războaiele de cucerire, dezlănţuite pentru răspândirea *"prin foc şi sabie"* a noii religii.

Ultimii ani din viaţă, Mahomed îi petrece în Medina, desfăşurând o intensă activitate misionară şi organizatorică. De notat un fapt care va avea urmări grave ulterior. Dupa moartea Chadidjei, Profetul se căsătoreşte cu tânăra Aişa, fiica lui Abu Bakr. În anul 632, întemeietorul noii religii moare la Medina.

Astăzi, este destul de greu să-l judecăm cu toată obiectivitatea pe întemeietorul unei religii care, pe lângă activitatea strict religioasă, a desfăşurat o intensă activitate politică şi socială, fiind puternic ancorat în realităţile timpului său. Pentru musulmanii credincioşi, el este Profetul lui Allah care a fost însărcinat să aducă oamenilor Revelaţia divină. Adversarii săi văd activitatea sa profetică ca rodul unor fantasme, având drept cauză crizele de epilepsie, boală de care Mahomed a suferit încă din copilărie. Dincolo însă de aceste atitudini extreme, trebuie recunoscut faptul că Mahomed a fost o personalitate excepţională care, cu energie, pasiune şi cu o necontestată sinceritate, s-a străduit să dea conaţionalilor săi un nou crez religios şi un nou ideal de viaţă. Desigur că anumite acte pe care le-a înfăptuit repugnă omului civilizat de astăzi şi sunt în contradicţie cu morala creştină. Criticile împotriva lui Mahomed, ca persoană, se referă îndeosebi la senzualitatea sa bolnăvicioasă; după moartea Chadidjei şi-a luat nouă soţii. Făcând însă abstracţie de acest aspect, ca şi de alte trăsături de caracter şi comportament, asupra cărora nu insistăm şi în care dealtfel mentalitatea arabă nu vede nimic reprobabil, Mahomed rămâne un mare Profet şi un mare Legislator care a pus bazele unui sistem politic şi religios ce dăinuie, cu o vigoare sporită, până în zilele noastre.

La moartea sa, toate triburile arabe de pe întinsul Peninsulei erau aliniate sub steagul verde, aşteptând doar semnalul pentru a se năpusti să răspândească învăţătura Profetului în întreaga lume.

În încheiere să cităm un scurt pasaj din studiul pe care i-l închină Carlyle în "*Eroii*" săi: **"Am ales pe Mahomed nu ca pe cel mai înalt Profet, dar ca pe unul despre care putem vorbi cu cea mai mare libertate. Nu este, în nici un chip, cel mai adevărat dintre profeţi; dar eu îl socotesc ca pe unul adevărat. Pe lângă aceasta, cum nu e nici o primejdie ca vreunul din noi să se facă mahomedan, am de gând să spun despre el tot binele ce voi putea spune cu bună dreptate...Hipoteza noastră curentă asupra lui Mahomed, că era un înşelător plin de tertipuri, o minciună întrupată, că religia lui e numai o grămadă de amăgiri şi fleacuri, începe de fapt să nu mai poată fi susţinută de nimeni...Pentru poporul Arab a fost ca o naştere din întunerec la lumină; pentru întâia oară Arabia a ajuns la viaţă printr'insa. Un biet popor de păstori, rătăcind necunoscut prin pustiuri de la facerea lumii; un Erou-Profet le-a fost trimis de sus cu un cuvânt în care puteau să creadă: iată, necunoscuţii ajung să fie cunoscuţi de lumea întreagă, puţinii se întind cât lumea; după un secol, Arabia ajunge la Grenada de o parte, la Delhi de alta; scăteind de vitejie şi strălucire, de lumina geniului, Arabia luceşte prin veacuri peste o mare parte din lume. Credinţa e mare, credinţa dă viaţă. Istoria unei naţiuni ajunge rodnică, înălţătoare de suflete, mare, îndată ce Naţiunea începe să creadă. Aceşti Arabi, omul Mahomed şi acel singur secol, nu sunt oare o scânteie, o singură scânteie ce a căzut într-o lume ce părea de nisip negru, nebăgat în seamă; dar iată, nisipul era o pulbere explosivă, care se aprinde şi înflăcărează tot cerul de la Delhi la Grenada! Am spus, Omul Mare a fost pururea ca un fulger căzut din Cer; ceilalţi oameni îl aşteptau ca lemnul de foc, şi iată că atunci şi ei se aprind".**

(va urma)

Gabriel Constantinescu

CAABA

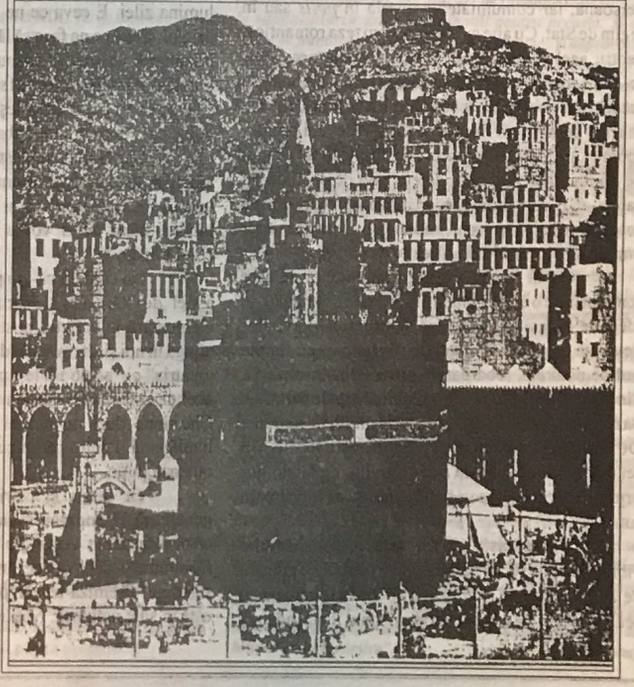

Marcel Petrisor

NATIUNEA SI NATIONALISMUL
Crime ?

Se vorbeşte deseori azi în mass-media europeană de "crimele naţionalismului",de naţionalisme extreme şi de naţionalism în genere ca despre nişte substantive cărora le-ar fi îngăduite numai atribute oribile, sintagme menite să stârnească spaima, dezavuarea şi o grabnică spălare pe mâini de îndată ce aşa ceva ne-a tulburat auzul. Ceva de care omul ar trebui să se ferească mai abitir ca de SIDA. În timp ce despre ceea ce ne-a adus "internaţionalismul", mai ales nouă celor din estul Europei sau chiar celor din Asia, nici o vorbă, dacă s-ar putea! Dar de ce oare ? Numai pentru că sunt răzmeriţe în fosta Iugoslavie, în Caucaz, în Tadjekistan, în Turcia sau pe aiurea , unde naţiunile îşi cer dreptul la autoderminare ? S-ar putea, deşi ne întrebăm, cel puţin unii, şi nu fără îndrituire, pe cine deranjează această propensiune spre independenţă a etniilor? Pe cei ce le urăsc funciarmente numai pentru că nu ar fi "alese" ? Şi pentru ce să fie "alese" ? Pentru mesianisme ? Sau anume pentru acela ce le-ar vrea unite sub un singur sceptru, cel al finanţei mondiale ? Probabil. Dar să fie oare naţiunea şi naţionalismul *pe drept* atât de detestate ?

În Vechiul Testament etnia cea mai apărată a fost cea iudaică. Şi aceasta în baza unei elecţiuni divine. Dumnezeul lui Avraam şi-a protejat poporul, ca pe cel mai scump odor, asigurându-i totodată şi o propensiune istorică fără seamăn. Textele de referinţă ale Sfintei Cărţi o atestă din plin. Iar istoria consecutivă vădeşte faptul din plin, până în zilele noastre. Reţinem însă din această atestare ideea harismatică a naţiunii, fără cea mai mică aluzie la rasă, aceasta fiind o cu totul altă categorie.

Romantismul (începând cu Rousseau) reuşeşte pentru prima dată în istoria culturii descalificarea termenului de naţiune. Nu altcumva decât ca pe ceva ce a încercat să corupă individul, înlănţuindu-l în obligaţii social-istorice sau de drept; dreptul fiind acel ceva care l-a transformat pe ins în persoană, iar comunitatea naturală în *polis* sau în regim de Stat. Cu alte cuvinte, pentru teza romantică, pentru acel *l'homme est bon par sa nature, mais `c'est la société qui l'a corrompu* ("omul e bun de la natură, dar societatea e cea care l-a corupt", nevoia cea mai imperioasă fiind aceea de a redeveni primar, spontan, primigens), dreptul constituie un fel de jug, de limitare a activităţilor sale vizavi de celălalt, cu care s-ar fi constituit gregar într-o oarecare formă socială, trib, popor sau naţiune, în virtutea unor impulsuri provenind din firea lui.

Or, în acest sens, prin importanţa pe care romantismul o conferă naturii - aceasta opunându-se ideei de organizare, pe bază de drept, a indivizilor devenite persoane - *naţiunea* e confundată cu simpla ordine naturală, rebarbativă intereselor insului. Şi, din păcate, nu puţine au fost naţionalismele care s-au bazat pe această accepţiune a termenului de naţiune. De unde au izvorât apoi şi patriotismele locale. Un fel de chemare senzuală a pământului, un fel de fior primitiv, arzător, uneori beţie chiar, ca a făpturilor în rut.

Dar aceasta să fie oare naţionalismul,o vibraţie primitivă, iar naţiunea doar o asociere gregară de aceeaşi factură, impulsivă şi constrângătoare în acelaşi timp? Ce-i drept, modernismul îi mai adaugă ceva: organizarea juridică, factorul pe care romantismul îl acuză, într-un nereuşit simulacru de condamnare fără recurs.

Iată însă că secolul XIX-şi odată cu el modernismul-scoate pe tapetul istoriei noul concept de naţiune, cu statut juridic bine definit, vizând popoarele şi teritoriile habituale ale acestora. Naţiunea, spun enciclopediile mai recente, nu este altceva decât " o mare comunitate omenească, cel mai adesea instalată pe un teritoriu, cu o unitate istorică, lingvistică, culturală, având o constituţie şi fiind titulară a suveranităţii sale " *(Dicţionar Enciclopedic Larousse).*

Unitatea şi comunitatea, organizate juridic şi manifestate cultural pe un anumit teritoriu, iată deci caracteristicile definitorii ale naţiunii în general, acceptate istoric de vremea noastră.

Şi totuşi, în acelaşi timp, corul vocilor care invocă "drepturile omului" înaintea celor ale naţiunii se aude din ce în ce mai des. Reîntoarcere romantică, rousseauistă, sau simplă strategie, din păcate răsuflată, pentru subminarea naţiunii?

Credem că amândouă; şi nu fără sorţi de izbândă în cazul în care naţiunea ar fi doar un dat juridic şi istorico-filozofic, precum este definită în enciclopediile noastre. Şi dacă cultura va fi făcută de o mass-medie internaţionalizată sau exaltând primitivismele sexului, ale forţei şi ale banului, n-ar fi de mirare. Iar dacă la aceasta se mai adaugă şi ideile de federalizare (comunizarea fiind pentru moment oarecum compromisă) sau de comunităţi continentale, victoria asupra naţionalismului şi a naţiunilor ar fi indiscutabilă.

Şi totuşi, atâta vreme cât naţiunea nu rămâne doar ca definiţie enciclopedică în istorie şi câtă vreme ea se atestă ca entitate ontologică, în virtutea căreia va şi participa la Judecata din Urmă, indestructibilitatea ei este absolută. Altfel n-ar avea sens atestarea apocaliptică potrivit căreia lumea, la Judecata de Apoi, pe neamuri şi seminţii se va prezenta.

PATRIA SI PETRIOTISMUL
Categorii depasite ?

Este oare cineva pentru care cuvântul patrie să nu exercite, dacă nu o simplă vibraţie afectivă, cel puţin o ridicare de sprânceană, ca la auzul a ceva despre care s-a tot vorbit (şi se vorbeşte încă) atunci când omul e la ananghie printre străini sau printre "politicienii" vremii? Credem că foarte puţini şi-n împrejurări foarte rare. Ce aer e mai bun decât cel de pe pajiştile sau maidanele copilăriei? Ce iarbă mai verde decât cea de acasă şi ce muzică mai atractivă decât cea ritmată de susurul izvoarelor primare (fie că acestea se află înlăuntrul sau în afara făpturii noastre)? Un tot de factori, printre care şi o sensualitate parcă puţin veninoasă, un fluid fizic, organic, vegetal uneori, ne leagă magic de un pământ sau teritoriu pe care am văzut lumina zilei. E ceva ce ne invită la o întoarcere spre origini. Ceva ce ne face să lăcrimăm (chiar dacă numai înlăuntrul nostru) când auzim fluierul sau timbrul muzical al unui instrument specific spaţiului în care am apărut. Ceva ce ne răscoleşte adânc intimitatea. Ceva dulce ca o licoare care îmbată.

Dar să fie oare acesta patriotismul? O izbucnire afectivă, tandră chiar, a omului încurcat în răscrucile vremii ? Ceva ce parcă şi la plante şi la animale ai întâlni, când ar fi vorba de trezirea unor reflexe condiţionate ?

Nu credem că-am putea numi patriotism doar astfel de stări sau de simţiri, impregnarea telurică elementară în sufletul nostru. Patriotismul trebuie să atingă în noi şi altceva, gândul; că nu "unde-i bine acolo e patria" ci "acolo unde-i patria (unde simţim că fără acel ceva ce ea ne oferă, nu se poate), acolo e bine". Chestiune deci nu numai de sensibilitate, ci şi de inteligenţă. Pentru că tot ceea ce e numai sensualitate durează puţin.

Or patria şi patriotismul, ideea pe care o generează, e gând care dăinuie (şi nu numai într-un ins, ci-n totalitatea celor pe care acesta îi străbate). Comunitate deci de destin, căreia cine i s-ar putea sustrage? Premiză-leagăn pentru dezvoltarea a ceea ce este în sine naţiunea. Naţiunea conferă patriotismului o altă dimensiune. Aceea de a tinde mereu spre desăvârşire; desăvârşirea ca dorinţă şi lucrare spre perfecţiune a comunităţii în care ai apărut, din care te-ai ivit şi pe care, chiar dacă se întâmplă uneori să o uiţi, simţi că e ceva fără de care, în adâncul firii, nu se poate. E patria care nu se exaltă în năvalnice evaziuni, ci domeniul de existenţă în care menirea insul e hărăzit să-şi împlinească destinul.

România, Franţa, Spania, Germania, Rusia (ca să înşirăm, la întâmplare, doar câteva din multele patrii ale lumii contemporane) sunt irevocabile. Sunt ceea ce sunt şi atâta tot. Definiţii fără explicaţii, cu caracter de premize (pe care fie că le acceptăm, fie că nu, ele există). Aşa că patria noastră, de exemplu, România, ne aparţine (celor ce simţim şi gândim că suntem români) nu ca un bun ţinând doar de o generaţie, ci de toţi cei ce s-au străduit şi se străduiesc ca ea să fie ceea ce este şi va fi - depozit sacru şi leagăn al etniei ca entitate ontologică.

Ea nu este însă numai teritoriu, limbă, gândire şi obiceiuri comune, ci *voinţa de a le uni pe toate* acestea în realizarea istorică a naţiunii.

De aceea nu există şi nici nu ar putea exista ca atare apatrizi, după cum nici "weltburgeri" sau cetăţeni ai lumii, cum le place unora să se numească. În primul rând pentru că apatridul nu s-ar putea numi astfel fără referire de fond la ideea de patrie, fie aceasta chiar abandonată geografic, dar care lui îi serveşte ca element de referinţă, pe care să-l nege apoi sau de care să se străduiască să se îndepărteze. Iar "weltburgerul", cetăţean, zice el, nu al unei patrii, ci al lumii, ce altceva ar putea fi el de fapt, în originala sa denumire, decât tot un cetăţean al unei patrii, însă cu graniţe extinse până la marginile lumii ?

"Weltburger" modern, apatrid obstinat sau simplu patriot nu sunt însă şi nu pot fi altceva în sinea lor decât tot produse ale unei etnii anume, manifestându-se ca atare în istorie, cel puţin până la **Judecata de Apoi.**

EVREII în Romania (13)

Până spre finele secolului XVIII, țările noastre își duceau viața în forme predominant patriarhale. Totuși, încă în această perioadă își fac apariția chemări și îndemnuri către un nou stil de viață. Dar evenimentul istoric, de o deosebită importanță pentru evoluția politică și economică a Moldovei și Țării Românești, cu profunde implicații în viața spirituală, a fost încheierea păcii de la Adrianopol (1829), prin care se pune capăt războiului ruso-turc început în anul 1827. Prin tratatul încheiat cu acest prilej, cele două Țări Românești dobândesc independență de mișcare în viața economică, ieșind cu totul de sub regimul de "raia" și de grânar sau "chelar" pentru capitala otomană, ceea ce le deschide perspective noi în activitatea economică, bogățiile naționale putând fi valorificate prin relații cu toate statele europene, nu numai cu Imperiul Otoman. Ca un corolar firesc - rezultând din noua situație politico-economică - se va produce o nestăvilită invazie de elemente străine, cu precădere evrei, spre țările noastre. O invazie pe care memorialistul Radu Rosetti o compară cu acel veritabil "*gold rush*"*(goana după aur)* care atrăgea căutătorii de aur spre acele "*placers*"*(zăcăminte aurifere)* din California și din Australia. Așa cum s-a arătat în capitolele anterioare, până în preajma războiului ruso-turc din 1827, evreii au reușit să fixeze, în tăcere, câteva capete de pod bine întărite, în nordul Moldovei și apoi, fără zgomot, și-au concentrat forțele spre sud. Centre mari și bogate, până atunci în întregime românești,sub toate aspectele , au început să-și piardă caracterul tradițional și etnic. Negustorii și meșteșugarii autohtoni dispăreau, după o luptă înverșunată, locul lor fiind luat de noii veniți. Confirmând acest punct de vedere, iată ce scrie Nicolae Iorga în capitolul VI al lucrării sale "ISTORIA EVREILOR ÎN ȚERILE NOASTRE".

"Și în această epocă vedem însă pe Evrei dezvoltându-se, în dauna elementului creștin indigen, pe toate terenurile atacate până acum de dânșii. Un act oficial din Moldova arată că ei au toate prăvăliile stradelor principale din Iași:<<Ulița Mare, începând de la Curtea Veche, până la marginea Copoului, Ulița Academiei, a Consulatului rusesc, a Curții Domnești și a Teatrului până la Ulița Golia, apoi ulița care începe de la Sf.Ioan în față cu Paladi, ulița Hatmanului Alecu Roznoveanu, ulița Sf.Spiridon până la Cabinetul Natural>>; la o mie de prăvălii, aparțineau în 1843 creștinilor numai 15(Neugebauer, Die Donaufürstentümer, Breslau 1859, pp.93-94). La Botoșani breslele se desfac, din concurența lor, și blănarii se plâng Domnului, Grigore Ghica, în cuvinte mișcătoare că<<dela o vreme nația evreească, aceea ce cu semețe se amestecă fără îndrituire în toate, s'au nărăvit a intra și în acest meșteșug>>, smomind calfele, nu pentru a le învăța, ci pentru a ruina pe patronii lor, <<împiedicând alișverișul>>, aducând pe breslași la cerșetorie. La Iași, unde ei formează pe la 1848 două treimi ale populației, în mâna lor e totul: camăta, misitia, comisionul, cărăușia, zidăria, lemnăria, fierăria, țapișteria, croitoria, pe cari <<le fac rău pe toate, dar fac tot>>(ils font tout mal, mais ils font tout)(Raport al consulului francez din Iași, Guéroult, în Anul 1848 în Principatele Române, I București 1902,pp212-4). În Bârlad erau pe la 1820 numai vreo zece case jidovești față de o mie creștine; acuma acestea din urmă pare că s`au topit. În Roman rezistența episcopiei, atacata și cu acte false, e complect sfărâmată. Pretutindeni e așa."

Regulamentul Organic introdus ca act constituțional în Iulie 1831 în Muntenia și în Ianuarie 1832 în Moldova, document "***care derivă în cea mai mare parte din desvoltarea proiectelor constituționale ale boierilor noștri, mai ales ale celor din Moldova, așează pe Evrei între străinii pe cari numai Adunarea Obștească îi putea împământeni, pentru merite deosebite față de țară. Ținând seama de aceea că <<Jidovii sunt împrăștiați prin Moldova>>, că <<numărul lor crește din zi în zi>>, că <<cea mai mare parte din ei trăesc cu vatămarea interesurilor pământenilor, folosindu-se de toate mijloacele speculațiilor, cu scăderea industriei și a fericirii obștești>>, se hotărî catagrafia lor, păstrarea celor cu stare și expulzarea pentru totdeauna a celor ce, neavând un meșteșug folositor, trăesc fără căpătâiu (Cap.III, art.94)."***

Dar, în pofida acestor reglementări menite să stăvilească pătrunderea masivă a evreilor în Țările Românești, spre norocul nedoriților oaspeți și spre nenorocirea populației băștinașe, o serie de factori prielnici le-a favorizat pătrunderea, înlesnindu-le așezarea temeinică în spațiul locuit de români. In fond este vorba de aceiași factori care au acționat și în perioadele anterioare, de data aceasta însă amplificați în intensitate, în extensie, dar mai ales în consecințe, uneori de proporții catastrofale, pentru întreaga viață socială a poporului român, sub toate înfățișările: spirituală, economică și politică.

O primă categorie de factori sunt factorii de natură externă. Enumerarea lor are darul să explice cauzele care i-au determinat pe evrei să emigreze. Iată-i într-o prezentare succintă:

1.Persecuțiile necontenite din Rusia și Polonia, care se manifestau adeseori sub forma de pogromuri violente;

2. Nemulțumirile autorităților austriece din Bucovina și Galiția, nemulțumiri care îi îndemnau să-și caute un sălaș mai primitor în alte ținuturi;

3. Refractari serviciului militar obligatoriu, ucazul imperial al Țarului Nicolae I din 1827 îi îndemna să fugă în țările noastre, unde nu exista obligativitatea serviciului militar;

4. Războiul ruso-turc din 1827-1828 a adus Țărilor Românești ieșirea deplină de sub dependența economică și, în parte, politică a Sultanului, adică începutul unei ere de libertate a comerțului cu lumea din afara Imperiului Otoman;

5. Paralel cu învazia capitalurilor străine a avut loc - spune St.Zeletin - o invazie a evreilor.

A doua categorie de factori o constituie factorii interni. Aceștia lămuresc de ce mulți evrei constrânși să emigreze, au ales tocmai Țările Românești ca țintă spre care să se îndrepte.

1. La începutul secolului XIX, Țările Românești, în contact superficial cu viața și valorile spirituale și materiale ale Occidentului, erau atrase spre o civilizație de spoială, ca substitut pentru patriarhalismul în care dormitaseră până atunci. Evreii au înțeles aceste prefaceri de mentalitate și s-au grăbit să-și ofere serviciile.

2. Clasa de sus și, în măsură mai redusă, clasa de mijloc, își pierdea din importanță ca urmare a lipsei de interes, împinse până la dispreț, pentru tot ce este activitate economică, îndeosebi pentru industrie și comerț. Atât de departe mergea această lipsă de interes, încât ea se manifesta chiar și în domeniul administrării propriei averi. Or, cum acest câmp de activitate nu putea rămâne gol, evreii s-au grăbit să-l umple.

3. Atitudinea excesiv de binevoitoare a anumitor domni, pe care cronicile contemporane îi caracterizează, după faptele și gândurile lor, într-o lumină foarte puțin favorabilă. Și tot într-o lumină defavorabilă este prezentată activitatea Divanelor și organelor administrative din cauza venalității lor, în flagrantă contradicție cu datoria ce le revenea de a apăra ființa statului.

4. Am păcătui însă prin lipsă de obiectivitate dacă, printre factorii interni care au favorizat exodul evreilor spre Țările Românești, am omite anumite deficiențe sufletești ale poporului român. În primul rând, trebuie menționată slaba lui rezistență la ispite și pericole care îi pun în primejdie ființa. În al doilea rând nu trebuie trecută cu vederea falsa lui concepție, după care străinii și, mai ales evreii, nu pot fi primejdioși, ci, dimpotrivă, utili, ca unii care sunt prețuiți în toate, concepție pe care falșii patrioți au trâmbițat-o ca pe una din virtuțile naționale, când ea, de fapt, este una din marile scăderi sufletești ale poporului român în lupta lui pentru existență.

* * *

În legătură cu slaba rezistență pe care au întâmpinat-o evreii la pătrunderea lor în Țările Românești, atât din partea multor boieri, cât și din partea autorităților, iată ce scrie Nicolae Iorga în "ISTORIA EVREILOR..."

"Și arenzile, până la Regulamentul Organic, și cu toată oprirea Regulamentului, cad pe încetul în mânile lor. La Botoșani ei se asociază și cu Armenii pentru a le lua. Proprietarii buni bucuroși de câștig mare fără muncă; doar de -și asigură în contracte ocrotirea oamenilor Curții și ai bisericii, unde le dorm înaintașii.

Apărarea țerii se făcu în chipul cel mai stângaciu de Guvernul lui Mihaiu Sturza, care avea și temerile sale politice și apetiturile sale personale. Se înviară în Moldova anilor 1840 vechile măsuri aplicate ceva mai bine în Austria lui Iosif al II-lea, măsuri asemea cu acelea pe cari le lua și Rusia lui Nicolae I: acte de legitimare, <<Inchezășluire>>, cerere de a-și arăta existența capitalului și exercițiul profesiunii, supunerea călătoriilor dintr'un loc în altul la un permis administrativ, amenințarea cu expulzarea. Se căuta, în 1847, a se aduce părăsirea vechiului port galițian cu perciuni, barbă, pălării de păslă și papuci. De aici nu rezultară Evrei mai puțini, dar fără îndoeală funcționari mai bogați.

Din potrivă Mihaiu Sturza a fost învinuit, cum se știe, că a favorizat imigrarea altor elemente fără de folos pentru țară.<<Cine a fost acela>>, se spune într'un memoriu al tinerilor revoluționari, << care a dat proiectul obștestii Adunări pentru a se hotărî luarea la oaste și din nația israelita și care, ca să nu puie în lucrare această legiuire, a luat apoi mită dela Israeliți 40.000 de galbeni?>> Un Gălățean observă:<< Înălțimea Sa a îmbrățoșat pe Greci, și mai cu seamă pe Jidovi, de i-a pus asupra bietului Moldovan>>. În sfârșit alt <<memoar>> semnalează că 30.000 de galbeni au fost dați de << o tovărășie de Jidani>>, <<pentru ca să facă nepedepsit contrabandul rachiului>>.

Căci e vremea clasică a așezării pe moșiile boierilor câștigați acum cu totul de luxul apusean, a unui număr de Jidovi pentru a face târgurile, cu caracterul absolut evreesc. Încă subt Ioan Sandu Sturza, Ioan Greceanu capătă voie a-și face târg la Drăgușeni în Covurluiu. Din satul Totoiești răsare astfel Podu-Iloaii, din Frumușica Botoșanilor se face la 1845 cloaca de astăzi; din Negreștii Vasluiului un popas de străinu; pe locul dela hotar al Domnului însuș se înființează Mihăilenii, al cărui act de fundație se păstrează la suditul Marcu Zaharia, prigonit pentru aceasta. Și cu zecile se numără aceste așezări de exploatare și depravație, cârciumă lângă cârciumă, cu sticlele de rachiu de cartofi și alte otrăvuri, în tot cuprinsul Moldovei, istovind o rassă pentru hrănirea viciilor <<civilizate>> ale clasei dominante.

Erau acești oameni, al căror număr se ridica în 1848, după socotelile lui N.Șuțu, la 11.056 familii - în Iași avem la 1845 aproape 7000 de capi de familie, jumătate din poporația orașului -urmașii lui Ursul, Cerbul și Drăgan dela 1700-50? Răspundem: cu siguranță nu, sau, altfel, ei își pierduseră vechiul caracter pentru a se face o apă cu năvălitorii, Evrei germani din Galiția. La 1856 consulul francez Place scrie:<< În fiecare zi intră Evrei cu miile în Principate, și mai ales în Moldova. Știu de la consulul general al Austriei chiar că are în acest moment sub protecția sa peste 35.000 de indivizi de această religie>>.

Dar mai e un argument: Evreii lui Dimitrie Cantemir nu vorbiau limba ebraică, dar de sigur cea spaniolă, ca și cei din Țara Românească, și o puteau părăsi numai pentru limba țerii. Evreii lui Mihaiu Sturza însă, ca și imensa majoritate a Evreilor de azi, vorbesc acel jargon german, al cărui caracter arată timpul foarte recent când unele elemente românești au pătruns în el. Evrei ca aceia cari în București aclamară la 1848 steagul tricolor, pe care Eliad-Rădulescu scrisese <<emanciparea Israeliților>> - câteva mii în tot Principatul - și colaborau la <<Pruncul Român>> al lui Rosetti, un Dr.Barasch, un cunoscut scriitor, un Hillel B.Manoach, prezident al Municipalității revoluționare, donator de burse Universității, un Iscovici și Rosenthal, prieteni ai corifeilor mișcării, lipseau dincolo de Milcov cu desăvârșire".

(va urma)

Cele cinci *Cuvântări teologice* ("Către eunomieni", "Despre teologie", "Despre Fiul", din nou "Despre Fiul" şi "Despre Duhul Sfânt") ale Sf.Grigorie de Nazianz (aprox.329-328), purtând numerele 27-31 în ediţia Benedictină Mauritană şi reproduse în volumul 36 din P.G., cunosc acum o frumoasă ediţie românească la Editura "Anastasia", în trad.Păr.D.Stăniloae (care o însoţeşte şi de o utilă introducere, ca şi de un bogat corp de note şi comentarii, acoperind aproape o treime din volum). Ediţia, în ciuda unor mici "scăpări" (de culegere, de lecţiune, de trimiteri biblice), reprezintă neîndoielnic o lăudabilă ispravă culturală, sub autoritatea unuia dintre cei mai de seamă teologi şi cărturari români ai acestui veac.Ce-i drept, raportată la realizările anterioare, cartea nu este chiar cea mai exactă şi mai limpede traducere a Păr.Stăniloae, dar chiar pasajele mai obscure se pot descâlci cu sprijinul notelor, de mare prestanţă teologică şi intelectuală.

Aceste *Cuvântări* au fost rostite de Sf.Grigorie de Nazianz pe la anul 380, în capela Anastasia din Constantinopol, având ca puct de plecare critica doctrinei arianizante a lui Eunomie de Cyzic cu privire la învăţătura trinitară. Este vorba, în speţă, despre confuzia între "naştere" şi "creaţie", ducând la negarea deofiinţimii Fiului cu Tatăl, problemă la care s-au referit, limpezind-o în duh ortodox, toţi Sfinţii Părinţi din Capadocia veacului al IV-lea. De altfel, volumul apărut la "Anastasia" pare să inaugureze, în cadrul colecţiei "Dogmatica", o serie consacrată "Părinţilor capadocieni".

*

Un mare gânditor creştin contemporan, respirând însă duhul tradiţiei patristice răsăritene, Paul Evdokimov (1901-1970), după *Arta icoanei... şi Iubirea nebună a lui Dumnezeu*, este prezent în limba română cu un nou volum, *Vîrstele vieţii spirituale* (cuvânt înainte şi trad.de Pr.Prof.Ion Buga). Cartea a apărut de curând sub egida Asociaţiei filantropice medicale creştine "Christiana" din Bucureşti (pe cât se pare, o "rudă editorială" a Fundaţiei "Anastasia"). Despre autor am mai scris în cadrul acestei rubrici. Cartea la care ne referim acum, caracterizată de traducător drept "un dialog cu omul contemporan" din perspectiva "sintezei neopatristice", este împărţită în trei secţiuni: "Întîlnirea", "Obstacolul şi lupta", "Harismele vieţii spirituale şi înălţarea mistică". Autorul vede în "monahismul interiorizat" şi în asumarea plenară a "preoţiei universale a laicilor" posibila expresie mistică a creştinismului contemporan, chemat să redescopere, în acest târziu al istoriei, esenţa Tradiţiei răsăritene, *isihia*, "tăcerea duhului, odihna lui care-i mai presus de orice rugăciune, ...starea <<feţei către faţă>>, prelungite în veşnicie, când <<Dumnezeu vine în suflet şi sufletul se revarsă în Dumnezeu>>" (p.218).

*

Semnalăm, cu o oarecare întârziere, şi excelentul roman al lui Vladimir Volkoff, *Struţocămila* (foarte inspirată tălmăcire românească a titlului franţuzesc - *Le Trętre*, cuvânt inventat de Volkoff, printr-o subtilă amalgamare între *traître*, "trădător" şi *prętre*, "preot", mărturisind "ambiguitatea esenţială a personajului principal, Grigori", după cum ne informează autorul însuşi într-o *Notă* finală). Romanul, de profunzimi dostoevskiene, simulează o schemă dramatică (Prolog, cinci Acte, Epilog) şi este povestea unui "securist" care, făcând pe preotul ortodox, atinge totuşi, în felul lui, revelaţia şi martirajul (chiar dacă acesta nu se consumă efectiv:"Hristos mi-a refuzat martirajul. Sînt blestemat"). Ideea de substrat a cărţii, riscând să scape din păcate recepţiei contemporane, este aceea că riturile au putere obiectivă, chiar când sunt oficiate formal; ele lucrează tainic asupra monstrului, fără voia lui, ducându-l până la teofanie (p.215).

Universul totalitar este surprins cu un ochi de observator genial şi de ironist amar. Stilul "clar şi dur" este cu măiestrie transpus în limba română de experimentatul Mircea Ivănescu (după ediţia franceză din 1983; amintim că romanul, scris chiar în franţuzeşte, a apărut mai întâi în 1972, sub pseudonimul Lavr Divomlikoff, explicitat şi el în *Nota* menţionată). Versiunea românească a fost scoasă de Editura "Anastasia" (unde mai apăruse anterior şi cartea *Despre Rege* a aceluiaşi V.Volkoff).

*

Evreul rus Lev Şestov (Lev Isakovici Schwartzmann, n.1866 Kiev - m.1938 la Paris), trecut de obicei în rândul existenţialiştilor creştini (de felul lui Gabriel Marcel) şi a cărui "metodă" Emil Cioran o definea lapidar drept o "peregrinare prin suflete" (în straniile sale *Execrciţii de admiraţie*), a fost decurând editat în premieră şi în limba română, cu *Revelaţiile morţii*, un eseu de meditaţii filozofico-religioase despre Dostoievski şi Lev Tolstoi (primul agreat, iar celălalt dezagreat de către autor). Scrisă iniţial în ruseşte, cartea a văzut lumina tiparului în 1923, în versiune franceză, la Paris (unde autorul - de acum Léon Chestov - se refugiase, după ce făcuse pe revoluţionarul, din 1922). Ca toţi existenţialiştii, Şestov trăieşte mai degrabă o contorsionată criză religioasă decât o autentică experienţă creştină. Este în el o stranie întâlnire între sufletul *iudaic* şi sufletul *slav* (dar, cu toate acestea, cel mai mult parcă seamănă cu *spaniolul* Miguel de Unanmuno, atât ca problematică, cât şi ca expresie). Este, în orice caz, un gânditor foarte viu, cu intuiţii profunde şi reprezentativ pentru acel tragism

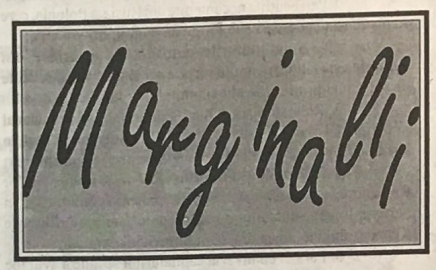

spiritual al secolului nostru, împins până sub zodia absurdului. E util să-l citeşti, dar e primejdios să te opreşti la el.

Proaspăta versiune românească a eseului şestovian a apărut la Iaşi (Institutul European), fiind realizată, după versiunea franceză a lui Boris de Schloezer, de către d-na Smaranda Cosmin. Volumul mai cuprinde o prefaţă a d-lui Radu Enescu şi nişte "Note critice" (de fapt utile extrase din A.Camus, B.de Schloezer şi B.Fundoianu despre "cazul Şestov")

*

Un alt evreu relativ notoriu, Julien Benda, contemporanul cu doar un an mai tânăr al lui Léon Chestov, este publicat de Editura "Humanitas" ("cu sprijinul Fundaţiei Söros pentru o societate deschisă"!), în cadrul seriei "Societatea civilă". Este vorba de volumul *La trahison des clercs* (Paris, 1927), ce a făcut multe valuri la vremea lui (a se vedea şi prefaţa d-lui Andrei Pippidi, "Benda singuraticul", în care acestuia din urmă îi sunt atribuite virtuţi "profetice"). Versiunea românească, intitulată *Trădarea cărturarilor*, este garantată de numele d-nei Gabriela Creţia (motivaţia titlului românesc poate fi găsită în nota de subsol de la p.33; într-un înţeles larg, este vorba despte *intelectuali*). Dialectician subţire prin rasă şi formaţie, J.Benda ar dori să ne convingă că intelectualii moderni, prin amestecul lor în ordinea istorică, ar fi nişte trădători ai ordinii spirituale şi că din această "trădare" sau perversiune ar ieşi toate nenorocirile lumii contemporane. Aceşti *clercs* au ajuns "trădători" de-a valma, fireşte cu excepţia autorului nostru! Ideile susţinute cu patimă în acest rechizitoriu nu l-au împiedicat câtuşi de puţin pe Benda să se amestece în mai toate campaniile stângiste ale vremii sale (a trăit până în 1956) şi nu e greu să descoperi, îndărătul sofismelor, idiosincrasiile ştiute ale evreului modern. Benda nu suferă, fireşte, dreapta, naţionalismul, tradiţionalismul creştin în genere. In schimb, se are bine cu stânga internaţională, exaltă "mistica democraţiei" (deşi declară că "ea constă mai puţin în a iubi acest regim şi mai mult în a-i urî pe opozanţii săi") şi sprijină comunismul (deşi, în teorie, se preface a-l critica, etichetându-l drept "extremism"). În 1933 va încropi în termeni masonici un *Discours a la nation européenne*. Profet al Maastrichtului ? Mai degrabă colportor subtil de idei masonice venerabile. E de înţeles de ce este scos de la naftalină într-o vreme ca a noastră, obsesizată de "Case comune", "societăţi deschise" şi "societăţi civile"...

Cele câteva jumătăţi de adevăruri, cu care pot fi amăgite spiritele superficiale, nu pot face din Benda şi din opera lui (oricât de prolifică) temeiuri ale unei "reabilitări a culturii acestui veac", cum crede d-l Pippidi. Gândirea creştină aduce o viziune mult mai complexă a raporturilor dintre "spiritual" şi "temporal", într-o lume în care nu există numai "les clercs" şi "les laics" (în toate înţelesurile posibile ale acestor cuvinte), ci şi bunul Dumnezeu, care ne rabdă pe toţi şi nu ne "trădează" pe nici unii...

*

Apetenţa editorilor noştri pentru autorii evrei cunoaşte, s-ar zice, un fel de paroxism. Nu-l putem scăpa din vedere pe adulatul Sigmund Freud (1856-1939), unul dintre promotorii savanţi ai pansexualismului contemporan. La Editura Ştiinţifică a apărut volumul II din seria de *Opere* iniţiată în 1990; el conţine una dintre cele mai faimoase cărţi ale întemeietorului psihanalizei: *Interpretarea viselor*. Traducerea, "preambulul" şi notele aparţin d-lui Leonard Gavriliu (gazetar cu ştate vechi în presa comunistă şi neocomunistă, dar totuşi intelectual subţire, cu apetenţe occidentale). Ediţia românească este destul de temeinic realizată. Traducerea pedantă, cu dese trimiteri la originalul german şi cu foarte utile note ale traducătorului, înlesneşte accesul la un text dens, foarte limpede în formă şi foarte controversat în fond, purtând toate virtuţile şi toate limitele cercetării pozitiviste. E o lectură negreşit utilă, dar nimeni nu trebuie să se iluzioneze, în urma ei, că s-a înstăpânit asupra tainelor universului oniric (ireductibil la schemele degândire ale materialismului scientist). Dacă un C.G.Jung, pornind de la Freud, a ajuns la o înţelegere mult mai adâncă a problemelor, asta s-a datorat, în mare măsură, tocmai abandonării vechiului spirit pozitivist, deschiderii înţelepte spre religie şi mit.

*

Carte de înţelepciune de Constantin Noica este o "creaţie editorială", ca şi *321 de vorbe memorabile ale lui Petre Ţuţea*. De data aceasta editorul a avut însă avantajul referirii la un text scris integral şi al raportării la o operă filozofică suficient de consolidată (la care se adaugă cunoaşterea mult mai apropiată *a omului* Constantin Noica). Cele 582 de fragmente (însoţite de utile note explicative) sunt extrase şi prelucrate din volumul postum *Jurnal de idei*, apărut în 1990. Ele sunt grupate în trei secţiuni: "Îndrumător pentru tineri", "Fragmente de sistem.Mirări.Obsesii" şi "Mărturisiri". Asemenea întreprinderi editoriale nu şi le poate permite oricine; d-l Gabriel Liiceanu reprezintă însă o garanţie.

Cităm din "Nota Editurii"(p.8): "Publicăm în seria *Antologiile Humanitas*, această *Carte de Înţelepciune ce* încearcă să concentreze în puţine pagini esenţialul din *Jurnalul de idei*. Insă pariul cărţii de faţă e mult mai ambiţios: am vrut să oferim cititorului, chiar (celui) nefamiliarizat cu volumele de filozofie ale lui Noica, o primă imagine globală asupra personalităţii, operei şi <<şcolii>> instituite de filozof, în ultimii săi ani, la Păltiniş". Şi adaugă editorul: "O şcoală care să dea oamenilor nu lecţii, ci stări de spirit".

*

Tot mai bine reprezentată este, în vremea din urmă, "literatura" rezistenţei anticomuniste, fie din munţi, fie din închisori. O cutremurătoare carte-document este cea scoasă, cu desăvârşit profesionalism, dar şi cu certă înţelegere umană, de Editura "Humanitas": *Povestea Elisabetei Rizea din Nucşoara* (urmată, în acelaşi volum, de *Mărturia lui Cornel Drăgoi*). Cartea reproduce convorbirile înregistrate cu cei doi de către Irina Nicolau şi Theodor Niţu, etnologi la Muzeul Ţăranului Român; acestea sunt precedate de o "Prefaţă la spovedanie" semnată de d-l Gabriel Liiceanu. Ediţia este şi foarte bogat ilustrată; realizatorii au dedicat-o d-nei Lucia Hossu-Longin (cea care a pus mai întâi în atenţia publicului larg, prin "Memorialul durerii", figura greu încercatei Elisabeta Rizea). Cazurile celor doi interlocutori se topesc în destinul unui întreg front de rezistenţă anticomunistă (întemeiat de col.Gh.Arsenescu): aşa-numiţii "Haiducii Muscelului". Tot aceasta este şi tema cărţii d-lui Mihai Rădulescu, *Sînge pe Rîul Doamnei* (Editura "Ramida", Bucureşti,1992), subintitulată "Pînă cînd atîta suferinţă?". Este vorba de "epopeea" grupului ce a realizat cea mai lungă opoziţie armată la dictatura comunistă, sub conducerea fraţilor Arnăuţoiu (pe valea Rîul Doamnei, între martie 1949 şi mai 1958).

(continuare în pag. 23)

In fata masoneriei Biserica se "cipriotizeaza"

Într-un recent număr al periodicului bisericesc "Vestitorul Ortodoxiei" - oficiosul Patriarhiei Române- a apărut cu litere de o şchioapă, pe prima pagină, un fulminant titlu: "Biserica Ortodoxă condamnă Masoneria". Citindu-l dintr-o suflare, nu-ţi mai rămâne de crezut decât că Biserica Ortodoxă Română (B.O.R.) a ieşit la luptă împotriva Masoneriei, cu un curaj nemaiântâlnit în ultimii 56 de ani- timp în care, începând cu 1938, în România s-au succedat trei dictaturi: carlistă, antonesciană şi comunistă. Parcurgând însă actul public de condamnare, înţelegi imediat, din subtitlul scris cu un corp de literă mult mai mic, că nu B.O.R. condamnă masoneria, ci Biserica Ortodoxă a Ciprului. Deci, furtună într-un pahar cu sifon! Printr-un ingenios truc jurnalistic (de titrare şi tehnoredactare) redacţia "Vestitorului" a lansat titlul punând în spatele Sf. Sinod al B.O.R. un act de curaj pe care actualii ierarhi nu l-ar îndrăzni nici măcar în vise.

Metoda luării castanelor din foc cu mâna altuia ne este cunoscută, dar nu credem că în cazul actualilor ierarhi ai B.O.R. devine operantă în faţa masoneriei din România. De ce? O explicaţie posibilă ne-o furnizează părintele Gh.Calciu-Dumitreasa într-o declaraţie mediatizată în Canada (vezi şi "Puncte Cardinale", nr.7/31, p.9, col.1):

"(...)Ierarhia Bisericii Ortodoxe este ameninţată de o ruptură între vechea generaţie de ierarhi, influenţaţi de absolutismul comunist, şi noua generaţie şcolită în Occident, preluată de diferite grupări masonice (...)".

Părintele Calciu nu face afirmaţii nefondate. Vom da un argument edificator. Aproape toţi tinerii ierarhi ai B.O.R. de astăzi, care ocupă posturile de arhierei-vicari în episcopiile ortodoxe sunt într-adevăr "şcoliţi în Occident" prin filiera burselor ecumenice!

Ca să-şi recapete curajul de altădată şi să condamne masoneria pe faţă, cum a făcut-o anul acesta Biserica Ciprului şi altădată Biserica Greciei, Biserica Ortodoxă Română va trebui, mai întâi, să-şi scoată arhivele la lumină (câte au mai rămas după filtrele impuse de fosta Securitate). Acolo, la arhivele B.O.R., membrii şi ierarhii Sf.Sinod al B.O.R. - fie ei şcoliţi masonic în Occident sau în ţară - vor descoperi "Studiul asupra francmasoneriei", aparţinînd fostului Mitropolit al Ardealului (mort în condiţii dubioase) Nicolae Bălan. Acel studiu - perfect documentat asupra subiectului - a fost votat de Sf.Sinod al B.O.R.în şedinţa din 11 martie 1937!

Silviu Alupei

Sâmbătă, 9 octombrie 1993, orele 11.00, la Gherla, în cimitirul de lângă penitenciar, se va oficia sfinţirea unei Cruci ridicată întru pomenirea victimelor teroarei comuniste. Cei care doresc să participe la această ceremonie pot obţine informaţii suplimentare de la filialele judeţene ale A.F.D.P.R.

Le mulţumim încă o dată tuturor celor ce, fie din ţară, fie din străinătate, ne-au sprijinit financiar, publicistic sau moral, contribuind la supravieţuirea şi apariţia regulată a "Punctelor Cardinale".

REDACŢIA

Îi rugăm pe numeroşii cititori care ne-au scris, din ţară sau din străinătate, să ne ierte pentru faptul de a nu le fi răspuns tuturora şi de fiecare dată, precum şi pentru întârzierea apariţiei unor materiale trimise spre publicare. În condiţiile în care apărem lunar, spaţiul celor 16 pagini se arată insuficient, acesta fiind şi motivul pentru care am hotărât (cu regret) să nu introducem deocamdată o Poştă a Redacţiei cu caracter permanent. Dacă Dumnezeu ne va ajuta să apărem bilunar, poate cu începere de anul viitor, atunci vom avea prilejul să remediem şi această lipsă.

REDACŢIA

Abonaţilor noştri din străinătate le aducem la cunoştinţă că preţul unui abonament anual în valută, precum şi contul bancar în care vor putea fi vărsaţi banii, le vom comunica în numărul pe luna octombrie.

REDACŢIA

În urma devastării vechii sale locuinţe din Toronto, familia Prof.Hatman-Matei-Hojbotă roagă a i se trimite corespondenţa pe noua adresă: 65-SCADDING AVE.-Ap.513 - Toronto - Ontario - Canada, M5A 4L1 (Tel.416/367-3361).

Ilustraţia de pe pag.1 îi înfăţişează pe Sfinţii Apostoli Ioan şi Petru (în dreapta), Marcu şi Pavel (în stânga), pictaţi de Albrecht Dürer în 1526 (München - Pinacoteca Veche).

(continuare din pag.22)

D-l Mihai Timaru (altă figură mediatizată prin "Memorialul durerii") semnează volumul *Amintiri de la Gherla* (Editura de Vest, Timişoara, 1993). Partea întâi redă un interviu cu autorul, realizat de d-l Fl.Toma. Celelalte două părţi relatează scene cumplite din închisorile comuniste (mai ales Gherla şi Aiud), de pe vremea monstruoasei "reeducări". Cu amintiri din închisoare începe şi volumul d-lui parlamentar Sabin Ivan, *Anchetat, anchetator* (Editura "Topaz", Bucureşti,1993). Relatările, de tot sumare (abia vreo 40 de pagini), sunt împănate cu versuri de Radu Gyr şi Nichifor Crainic (din nefericire amarnic mutilate). Autorul, mai recent membru al Comisiei parlamentare de anchetă a evenimentelor din 13-15 iunie 1990, pare nerăbdător să treacă la faptele respective; sunt, ce-i drept, dezvăluiri interesante şi consideraţii pertinente, meritând să fie citite. Pe coperta din urmă, d-l Al.Paleologu a avut amabilitatea de a comite câteva rânduri convenţionale despre carte şi autor.

*

După ce apăruseră şi în corpul cărţii *Istoria Mişcării Legionare scrisă de un legionar* (asupra căreia nu mai revenim), cele patru conferinţe despre *Fenomenul legionar* ţinute de Nae Ionescu înlagărul de la Miercurea-Ciuc, în primăvara lui 1938, s-au editat mai apoi şi separat, însoţite de introducerea şi epilogul lui C.Papanace. Broşura poartă însemnul obscurei edituri "Antet XX-Press" (Bucureşti, 1993) şi are calitatea unei mai mari accesibilităţi.

Amintim, în acest context, că la Editura "Humanitas" a apărut anul acests şi *Cursul de Istoria Logicii* al lui Nae Ionescu (ediţie îngrijită de Marin Diaconu, devenit cam în pripă "naeionescologul" nostru prin excelenţă!). De-acum avem la îndemână, de bine de rău, în ediţii noi şi în tiraje mulţumitoare, cele mai reprezentative titluri din bibliografia naeionesciană. Fie ca spiritul viu al marelui profesor şi gazetar să fertilizeze

MARGINALII

sufletele şi minţile unei generaţii păscute de o tragică sterilitate!

*

Este regretabil că d-l Corneliu Coposu, în "colocviul politic" al ziarului "Ora"(din 19 iulie 1993), se face colportorul unei echivalări mărşave între legionari şi comunişti. Conform domnie-sale, legionarii ar fi adus pe scena politică românească spiritul de intoleranţă, comuniştii nefăcând decât să-i continue în acest sens. Dacă am bănui că d-l Coposu este dezinformat, am aduce noi sumedenie de exemple de intoleranţă politică din lumea noastră interbelică, situaţii în care legionarii fie n-au fost implicaţi, fie s-au aflat în postură de victime. Dar d-l Coposu nu este dezinformat, ci mai degrabă de rea-credinţă, judecând abuziv întreaga istorie legionară prin evenimentele nefericite ale anilor '40-'41. Sugerarea perfidă a unei apropieri între legionari şi...peuneriştii de astăzi este o încununare a acestei rele-credinţe.

Altminteri d-l Coposu deapănă şi amintiri interesante. Antologic (şi foarte reprezentativ pentru înţelegerea distanţei incomensurabile dintre Parlamentul vechi şi cel actual) este episodul cu A.C.Cuza şi Demostene Botez. Acesta din urmă, tânăr de viitor şi proaspăt parlamentar, păţeşte un jalnic eşec oratoric. Cerându-i-se părerea, profesorul A.C.Cuza rosteşte una dintre acele butade geniale, care l-au făcut faimos şi inimitabil: "Dragul meu, am ascultat *botezul* parlamentar, dar nu l-am auzit pe *Demostene*"...

Răzvan Codrescu

P.S. Ne cerem scuze că, în Numărul trecut, am colportat tangenţial o informaţie inexactă, prezentându-l pe Prinţul Alexandru Cantacuzino drept fiu al Generalului Gh.Cantacuzino-Grănicerul. Această greşeală regretabilă nu anulează însă justeţea criticii pe care o formulam acolo (confuzia grosolană între cele două personaje în Numărul 2 al revistei "Noua Dreaptă").

Un ochi râde, Altul plânge...

PEDEAPSA CU MOARTEA

La iniţiativa "Evenimentului zilei" s-a declanşat o campanie de strângere de semnături pentru organizarea unui referendum naţional privind reintroducerea pedepsei cu moartea. Sigur că proporţiile pe care le-a căpătat delicvenţa în societatea românească "post-totalitară" (mai ales criminalitatea, violurile, jafurile şi corupţia) trebuie să ne pună pe gânduri. Important este însă să nu gândim anapoda.

Pedeapsa cu moartea a existat în legislaţia noastră până la începutul lui 1990, când a fost abolită din cele mai evidente raţiuni de clică politică; reinstalaţi la putere într-o formulă cosmetizată, comuniştii "de modă nouă" şi-au luat o măsură de precauţie pentru un viitor încă imprevizibil (făcându-i totodată scăpaţi şi pe reprezentanţii vechii gărzi, de care au rămas legaţi prin numeroase fire). La mijloc a fost, aşadar, nu un interes public, ci un complex de interese personale.

Între timp, din numeroase motive, în România s-a ajuns la o suprasaturaţie infracţională. În aceste condiţii, unii au naivitatea să-şi închipuie că reinstaurarea pedepsei cu moartea ar constitui remediul optim pentru actuala insecuritate a vieţii noastre sociale. Aici credem că intervine o simplicitate de gândire care se cere cordial amendată.

Principial vorbind, nouă nu ni se pare că pedeapsa cu moartea ar contraveni democraţiei sau creştinismului. Democraţia se întemeiază pe legalitate ("Statul de drept"). Poate oare legea să ocrotească...fărădelegea?! Atunci intră în contadicţie cu ea însăşi! Legile trebuie să contracareze fărădelegile; aceasta este măsura utilităţii şi eficienţei lor. Or dacă nici una dintre celelalte legi nu poate frâna proliferarea anumitor grave fărădelegi, atunci legiferarea pedepsei cu moartea trebuie să decurgă ca o soluţie de ultimă instanţă.

Mai delicată pare abordarea problemei din punct de vedere creştin. Dar pedeapsa cu moartea a existat întotdeauna în societăţile tradiţionale, structurate religios, inclusiv în cele creştine! Ea a existat şi în lumea ortodoxă bizantină şi post-bizantină, ca şi în lumea occidentală, catolică sau protestantă. Biserica fie că a tolerat-o în mod tacit, fie că a favorizat-o şi chiar a impus-o. Cert este că niciodată, nici măcar în vremurile patristice, ea nu a luat o atitudine oficială împotriva pedepsei cu moartea, recunoscând-o ca pe un drept firesc al autorităţii seculare. Să fim noi astăzi mai creştini decât Sfinţii Părinţi ? Hotărât lucru, idiosincrasia modernă faţă de pedeapsa capitală are cu totul alte surse decât scrupulele creştine (adeseori invocate doar în mod demagogic).

Creştinul se subordonează în ordinea mistică lui Dumnezeu şi Bisericii, dar în ordinea istorică el se subordonează Statului, care are meniri şi mijloace specifice: "Daţi Cezarului cele ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu" (MATEI, 22, 21 ; MARCU, 12, 17; LUCA, 20, 25). Ce-i drept, pot interveni cazuri în care "legea cetăţii" să intre în contradicţie cu "legea divină", mai ales dacă "Cezarul" este eretic sau ateu. Se poate naşte întrebarea dacă un Stat ateu sau laicizat are aceeaşi legitimitate cu unul fundamental creştin. Dar cu toate acestea, o lege a cetăţii, oricât de aspră, dacă este dreaptă şi indispensabilă binelui social, nu poate să contravină voinţei divine (ba chiar s-a formulat demult teoria că legile "omeneşti", întrucât sunt drepte, reprezintă tot expresii ale voinţei lui Dumnezeu, care-i inspiră pe legiuitori).

Pe de altă parte, cei ce invocă axele mistice şi morale ale creştinismului trebuie să facă distincţie între planul individual şi planul comunitar (a căror confuzie poate duce la concluzii pripite şi eronate; numai un exemplu: pe plan individual, după modelul hristic, creştinul este dator să-şi iubească semenul în mod necondiţionat, până la sacrificiul de sine; lovit de alt ins, este chemat să-i întoarcă şi obrazul celălalt; cerându-i-se haina, este chemat să-i dea şi cămaşa. Dar oare lucrurile pot sta întocmai şi pe plan comunitar? E limpede că nu. Aşa se şi legitimează războiul de apărare din punct de vedere creştin; dacă noi, românii, care "ne-am născut creştini", am fi stat, ca neam, "să întoarcem obrazul" tuturor agresorilor noştrii, atunci am fi dispărut demult din istorie!). Când în joc nu sunt interese strict personale, ci interese comunitare, care ne angajează într-un destin colectiv, atunci stăm sub alte norme şi sub alte răspunderi. Chiar Fiul Omului, când este chinuit şi batjocorit El, rabdă şi se roagă pentru agresori ("Iartă-i, Doamne, că nu ştiu ce fac!"); dar când este batjocorit Templul comunităţii, atunci pune mâna pe bici şi loveşte!

Pe acest plan comunitar s-ar cuveni tratată şi problema infracţională, căci infractorul este un duşman intern, periclitând potenţial întreg corpul social. Dacă împotriva duşmanilor externi comunitatea se apără în mod legitim cu armele, împotriva duşmanilor interni ea trebuie să se apere cu legile, a căror asprime poate fi întinsă atât cât este nevoie pentru a asigura liniştea şi securitatea obştească.

Totuşi pedeapsa cu moartea nu este îndreptăţită în orice condiţii. Ea nu poate fi legitimă şi eficientă, din orice perspectivă am privi-o, decât după ce toate celelalte mijloace defensive ale societăţii au fost utilizate în mod gradat, ferm şi onest. Pe de altă parte, e doar o naivă amăgire să se creadă că ea ar putea remedia de una singură tot răul moral şi social. Am luat noi toate celelalte măsuri şi am utilizat pe deplin toate celelalte mijloace de combatere a acestei escaladări infracţionale? Şi-au făcut datoria, în mod concertat şi exemplar, organele noastre educaţionale, judecătoreşti şi poliţieneşti? Într-o societate ca a noastră, haotizată şi coruptă la toate nivelurile, ne temem că reintroducerea pedepsei cu moartea ar fi mai degrabă o crudă ipocrizie. O comunitate trebuie mai întâi să binemerite, moral şi organizatoric, pentru a avea drept de viaţă şi de moarte asupra membrilor ei. Este acesta cazul nostru? Dacă nu, atunci înseamnă că asanarea trebuie începută, dar din altă parte...

UN CAZ DE 'ORTHONEROZIE'

În vara aceasta, în condiţii de examen scris (bacalaureate şi admiteri), s-au făcut simţite pe scară largă efectele schimbării normelor ortografice. Marea năuceală a început. Fiecare scrie cum îl taie capul sau cum îl lasă inima; iar cei mai mulţi scriu amestecat. Românul are vocaţia sintezei. Dacă ar fi în discuţie patru sau şase sisteme ortografice, el ar lua din fiecare câte ceva! Şi nu este vorba doar despre elevi şi studenţi; profesorii înşişi grafiază oscilant, când cu "î", când cu "â", când "sînt", când "sunt". Au loc discuţii în contradictoriu şi scene penibile. Şi toate acestea - la ce bun ?! Se năuceşte o ţară întreagă (şi aşa destul de năucă!) doar pentru că o tîrlă de comunişti, în frunte cu impostorul cultural Mihai Drăgănescu, s-au decis să ne arunce cu praf în ochi, crezând că dacă vor scrie cu "ă" or să-şi spele toate păcatele faţă de românism ! În afară de această"cioară vopsită" şi de niscaiva nostalgii bătrâneşti (vorba aceea: "Ţara arde şi baba se piaptănă") schimbarea ortografiei nu-şi află nici un temei serios, nici teoretic nici practic. Ea este arbitrară (violând principiul fonetic), inutilă (vorba lui Petre Ţuţea: "aflarea în treabă ca metodă de lucru la români"!) şi nu mai puţin nefirească (tendinţa normală a oricărei limbi mergând, dimpotrivă, spre simplificare şi regularitate formală). Dar la noi (sechelă comunistă!) politicul primează asupra ştiinţificului şi ingineria primează asupra culturii, chiar şi la nivel academic.

Ne mişcăm, ortografic şi nu numai, în plină "orthonerozie" (vorba lui Haşdeu). D-l Drăgănescu, autorul ortofizicii (un subprodus pseudofilozofic al materialismului dialectic), o fi de părere că tot ce începe cu orto intră de-acum automat în competenţa dumisale! N-ar fi exclus ca, după orto-grafie, dumnealui, orto-man cum îl ştim, să iniţieze şi reformarea orto-pediei sau, Doamne fereşte, a orto-doxiei!...În lupta cu "greaua moştenire comunistă", pasul cel mare s-ar zice că l-am făcut! Acum ne mai rămân mărunţişurile: să schimbăm şi republica cu monarhia, şi nomenklatura cu aristocraţia, şi "democraţia originală" cu statul de drept, şi-last but not least- pe Drăgănescu Mihai cu vreun C.Rădulescu-Motru...

HIC SUNT LEONES

Un efect grav al propriilor noastre erori propagandistice de vreo 60 de ani încoace este imaginea monstruoasă pe care ne-am făcut-o în ochii Occidentului. Două cazuri recente ar trebui să ne pună mai serios pe gânduri:cazul "Dracula" şi cazul "Caracatiţa". Filmul lui F.F.Coppola (ecranizare, ce-i drept, a unei abjecţii comerciale mai vechi: romanul omonim al irlandezului Bram Stocker) popularizează pe întreg mapamondul cele mai jignitoare inepţii cu privire nu numai la voievodul Vlad-Ţepeş,dar şi la români în genere. Desconsideraţia faţă de noi merge până la a ni se atribui o origine hunică("sângele lui Attila") şi o localizare geografică aproape fantezistă (Varna - port românesc, Galaţiul - port la Marea Neagră şi învecinat ca Carpaţii!), totul pus sub semnul sălbăticiei. Cartografii medievali, atunci când notau teritorii necunoscute, scriau deasupra, evaziv: Hic sunt leones("Aici sunt lei"). În ce ne priveşte, aşa suntem receptaţi şi astăzi. Am ajuns să fim consideraţi un fel de rezervor obscur de monştri şi monstruozităţi ("mineriadele" ultimilor ani şi şovinismul deşănţat al unor iresponsabili contribuind hotărîtor la consolidarea acestei imagini). Şi iată că şi serialul "Caracatiţa", deturnat de propaganda evreiască, după ce face referinţă la legionarism ca la o formă agresivă de fascism românesc, inventează un monstru moral căruia îi dă identitate românească: locotenentul Chiriu! Ce importanţă are că România n-a cunoscut deportările de evrei în lagăre de exterminare şi că legionarii (absolviţi de acuzaţia de "fascism" încă de la Nürnberg) nu numai că nu mai erau la putere în '44-'45, dar zăceau ei înşişi prin lagăre şi închisori?

Cum înţelege să apere actuala conducere politică imaginea ţării şi demnitatea naţională? În loc să luăm atitudine oficială faţă de asemenea denaturări calomnioase, noi suntem ocupaţi să-l dăm în judecată pe Regele Mihai I !

Mai e ceva de făcut? Las' că tragem noi o reformă ortografică şi le luăm piuitul la toţi! Să vadă cât suntem de "ginte latină" lumea asta care ne crede ţigani sadea!

EDITURA
"PUNCTE CARDINALE"
B. R. D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacţional : Gabriel Constantinescu, redactor - şef;
Demostene ANDRONESCU, Marcel PETRIŞOR
Răzvan CODRESCU, Constantin IORGULESCU
Ioan NISTOR
Secretar de redacţie
2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii 109
telefon 092/422536

Tehnoredactare computerizată
"PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company